

Brüssel, 18. aprill 2024
(OR. en)

8581/24

Institutsioonidevaheline
dokument:
2016/0224/A(COD)

CODEC 1014
ASILE 50
JAI 583
MIGR 157
FRONT 110
PE 81

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Brüssel, 10.–11. aprill 2024)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

Sellela seoses esitas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE) esimees Juan Fernando LÓPEZ AGUILAR (S&D, ES) nimetatud komisjoni nimel ühe kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 346) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks, mille kohta Laura Ferrara (NI, IT) oli koostanud raporti projekti. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Lisaks sellele esitas ID fraktsioon 19 muudatusettepanekut (muudatusettepanekud nr 326–345).

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 10. aprillil 2024 toimunud hääletusel eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 346) vastu. Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud *paksus kaldkirjas*. Sümbol „■“ tähistab välja jäetud teksti.

P9_TA(2024)0177

Rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus

Euroopa Parlamendi 10. aprilli 2024. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL (COM(2016)0467/COM(2020)0611 – C8-0321/2016 – 2016/0224A(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2016)0467) ja muudetud ettepanekut (COM(2020)0611),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 78 lõike 2 punkti d ning artikli 79 lõike 2 punkti c, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C8-0321/2016),
- võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ja artikli 78 lõike 2 punkti d,
- võttes arvesse Tšehhi Senati, Itaalia Senati ja Rumeenia Saadikutekoja poolt protokoll nr 2 (subsidiiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiiaarsuse põhimõttele,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. detsembri 2016. aasta arvamust¹ ning 25. veebruari 2021. aasta arvamust²,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 8. veebruari 2017. aasta arvamust³ ning 19. märtsi 2021. aasta arvamust⁴,

¹ ELT C 75, 10.3.2017, lk 97.

² ELT C 155, 30.4.2021, lk 64.

³ ELT C 207, 30.6.2017, lk 67.

⁴ ELT C 175, 7.5.2021, lk 32.

- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 8. veebruari 2024. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
 - võttes arvesse esimeeste konverentsi 21. veebruari 2024. aasta otsust lubada kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil seadusandlik menetlus osadeks jagada ning ja jätkata menetlust, esitades kaks eraldi konsolideeritud teksti täiskogule arutamiseks,
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 59 ja 40,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A8-0171/2018),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 10. aprillil 2024. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/..., millega luuakse rahvusvahelise kaitse ühine menetlus liidus ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2013/32/EL

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 78 lõike 2 punkti d,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt³

¹ ELT C 75, 10.3.2017, lk 97; ja ELT C 155, 30.4.2021, lk 64.

² ELT C 207, 30.6.2017, lk 67; ja ELT C 175, 7.5.2021, lk 32.

³ Euroopa Parlamendi 10. aprilli 2024. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva määruse eesmärk on ühtlustada, lihtsustada ja harmoneerida liikmesriikides rakendatavat menetluskorda, luues rahvusvahelise kaitse ühise menetluse liidus. Sel eesmärgil on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/32/EL⁴ tehtud mitmeid sisulisi muudatusi ning nimetatud direktiiv tuleks tunnistada kehtetuks ja asendada määrusega. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile tuleks käsitada viidetena käesolevale määrusele.
- (2) ■ 28. juuli 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsiooni, mida on täiendatud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga (edaspidi „Genfi konventsioon“), täielikul ja kõikehõlmaval kohaldamisel põhinev ühine varjupaigapoliitika on osa Euroopa Liidu eesmärgist luua järk-järgult vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala, mis on avatud ***kolmandate riikide kodanikele ja kodakondsuseta isikutele***, kes taotlevad rahvusvahelist kaitset liidus. Selline poliitika peaks juhinduma liikmesriikide vahelise solidaarsuse ja vastutuse, sealhulgas finantsmõju õiglase jagamise põhimõttest.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

- (3) Euroopa ühise varjupaigasüsteemi aluseks on ühised nõuded, mis käsitlevad varjupaigamenetlusi, liidu tasandil toimuvat tunnustamist ja pakutavat kaitset ning vastuvõtutingimusi, ning **sellega kehtestatakse** süsteem, mille abil määrata kindlaks rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutav liikmesriik. Hoolimata Euroopa ühise varjupaigasüsteemi arendamisel **tehtud** edusammudest on ikka veel märkimisväärseid lahknevusi liikmesriikide vahel **seoses** kohaldatavate menetluste, heaks kiidetud varjupaigataotluste suhtarvu, pakutava kaitse liigi ning rahvusvahelise kaitse taotlejate ja saajate materiaalsete vastuvõtutingimuste ja neile antavate soodustustega. **Need lahknevused** on olulised teisese rände ajendid ja takistavad täitmast eesmärki tagada **Euroopa ühises varjupaigasüsteemis** kõigi taotlejate võrdne kohtlemine olenemata sellest, kus nad liidus rahvusvahelist kaitset taotlevad.

- (4) Komisjon pakkus oma 6. aprilli 2016. aasta teatises „**Euroopa ühise varjupaigasüsteemi reformimine ja seaduslike võimaluste parandamine Euroopasse jõudmiseks**“ välja Euroopa ühise varjupaigasüsteemi **struktuuriliseks** parandamise **prioriteetsed valdkonnad**, milleks on jätkusuutliku ja õiglase süsteemi **loomine** selle liikmesriigi kindlaksmääramiseks, **kes vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest**, Eurodac-süsteemi **tugevdamine**, **■** varjupaigasüsteemi suurema ühtsuse **saavutamine**, liidusisese teisese rände **ärahoidmine** ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/2303⁵ loodud Euroopa Liidu Varjupaigaametile (edaspidi „varjupaigaamet“) **suuremad** volitused. Kõnealune teatis on kooskõlas Euroopa Ülemkogu 18.–19. veebruari 2016. aasta üleskutsetega liikuda edasi **liidu** olemasoleva raamistiku reformimisega, et tagada inimlik, **õiglane** ja tõhus varjupaigapoliitika. Samuti tehakse selles **teatises** ettepanek edasise tegevuse kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi 12. aprilli 2016. aasta resolutsioonis „**Olukord Vahemerel ja vajadus töötada välja ELi terviklik rändekäsitlus**“ rände jaoks ette nähtud tervikliku käsitusega.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2303, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010 (ELT L 468, 30.12.2021, lk 1).

- (5) Hästi toimiva Euroopa ühise varjupaigasüsteemi jaoks tuleks märkimisväärselt edasi liikuda riiklike varjupaigasüsteemide lähendamisel. Menetluse õigeaegsuse ja tulemuslikkuse tagamise eesmärgil tuleks eri liikmesriikides praegu kehtivad eri varjupaigamenetlused asendada kõigis liikmesriikides kehtiva ühise rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetlusega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL).../...⁶⁺. Võrdsuse tagamiseks rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemisel ning iga taotleja jaoks selguse ja õiguskindluse tagamiseks tuleks kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute esitatud **rahvusvahelise kaitse** taotlused läbi vaadata menetluse käigus, mida reguleeritakse samade õigusnormidega, olenemata liikmesriigist, kus taotlus esitatakse.
- (6) *Selline riiklike varjupaigasüsteemide ühtlustamine ja lähendamine tuleks saavutada, ilma et see takistaks liikmesriikidel kehtestada või säilitada käesoleva määrusega ette nähtud sätetest soodsamaid sätteid.*

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2003/109/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/95/EÜ (ELT L, ..., ELI ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

- (7) Rahvusvahelise kaitse taotlejate teisest rännet liikmesriikide vahel, kui sellise rände on tinginud erinevused õigusraamistikes, peaks piirama ühine rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetlus, millega ühtlustatakse *menetlused ja täpsustatakse* taotlejate õigusi ja kohustusi ning nende kohustuste täitmata jätmise tagajärgi, ning luuakse ühesugused tingimused määruse (EL) .../...⁺ kohaldamiseks liikmesriikides. ■
- (8) Käesolevat määrust tuleks kohaldada kõikide rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes, mille esitamiseks on avaldatud soovi liikmesriikide territooriumil, sealhulgas välispiiril, territoriaalmerel või transiiditsoonides, ning rahvusvahelise kaitse äravõtmise suhtes. Rahvusvahelise kaitse taotlejad, kes asuvad liikmesriigi territoriaalmerel, tuleks maismaale toimetada ja nende taotlused käesoleva määruse kohaselt läbi vaadata.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- (9) Käesolevat määrust tuleks kohaldada rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes menetluses, mille raames hinnatakse, kas taotleja vastab rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺. Lisaks rahvusvahelise kaitse seisundile võivad liikmesriigid anda isikutele, kes ei vasta pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi saamise kriteeriumidele, oma õiguse kohaselt muu humanitaarstaatus. Liikmesriikides kohaldatavate menetluste ühtlustamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalus kohaldada käesolevat määrust ka mis tahes muu sarnase kaitse andmisele.
- (10) Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate isikute kohtlemise osas on liikmesriigid seotud kohustustega, mis tulenevad rahvusvahelistest õigusaktidest, millega nad on ühinenud.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- (11) Euroopa Parlamendi ja nõukogu **määrusega (EL) 2021/1147⁷** loodud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi **ning muude asjaomaste liidu fondide (edaspidi „fondid“)** vahendeid peaks olema võimalik kasutusele võtta selleks, et toetada liikmesriikide jõupingutusi käesoleva määruse kohaldamisel **kooskõlas asjaomaste fondide kasutamist reguleerivate õigusaktidega ja ilma et see piiraks muid nendest fondidest toetatavaid prioriteete. Sellega seoses peaksid liikmesriigid saama kasutada oma vastavate programmide raames tehtavaid eraldisi, sealhulgas pärast vahehindamist kättesaadavaks tehtavaid summasid. Eelkõige saab liikmesriikide võetud meetmeid piirimenetluse läbiviimiseks piisava suutlikkuse loomiseks rahaliselt toetada fondidest, mis on tehtud kättesaadavaks mitmeaastases finantsraamistikus 2021–2027. Temaatiliste rahastute raames peaks olema võimalik teha kättesaadavaks täiendav toetus, eelkõige nendele liikmesriikidele, kellel võib olla vaja oma suutlikkust välispiiridel suurendada või kes seisavad silmitsi erilise** ■ **surve või vajadusega seoses oma varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemide ning oma välispiiridega.**

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1147, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (ELT L 251, 15.7.2021, lk 1).

- (12) Varjupaigaamet peaks andma liikmesriigile vajalikku operatiiv- ja tehnilist abi käesoleva määruse kohaldamisel, eelkõige ekspertide näol, kes abistaksid liikmesriikide pädevaid asutusi *rahvusvahelise kaitse taotluste* vastuvõtmisel *ja* registreerimisel *ning abistaksid menetlevat ametiasutust selle ülesannete täitmisel, sealhulgas* rahvusvahelise kaitse taotluste *läbivaatamisel* ning andes nende käsutusse ajakohastatud andmed *ja analüüsid* kolmandate riikide kohta, sealhulgas teabe päritoluriigi kohta ja juhised konkreetsetes päritoluriikides valitseva olukorra kohta. Käesoleva määruse kohaldamisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse tegevusstandardeid, näitajaid, suuniseid ja parimaid tavasid, mille on välja töötanud varjupaigaamet.
- (13) Selleks et tunnistada kaitset vajav isik nõuetekohaselt pagulaseks Genfi konventsiooni artikli 1 tähenduses või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavaks isikuks, peaks igal taotlejal olema tegelik juurdepääs menetlusele, võimalus teha *täielikku* koostööd ja nõuetekohaselt suhelda *pädevate* asutustega, et *eelkõige* esitada oma juhtumi kohta asjakohaseid fakte, ning küllaldased menetlustagatised, et tema juhtumit käsitletaks kõikides menetluse etappides.

- (14) Taotlejale tuleks anda tegelik võimalus esitada pädevatele asutustele kooskõlas käesoleva määrusega kõik ***talle kättesaadavad andmed, mis taotlust põhjendavad või on menetluste jaoks olulised***. Selleks peaks taotlejal, välja arvatud harvadel erandjuhtudel, olema õigus olla ära kuulatud isikliku vestluse kaudu, milles käsitletakse vastavalt kas tema taotluse lubatavust või sisu. ***Kui taotleja ei ole võimeline isiklikul vestlusel osalema, võivad asutused nõuda taotlejalt tervisetõendi esitamist***. Isikliku vestluse õiguse tagamiseks peaks taotlejat abistama tõlk, ***kui see on asjakohase suhtlemise jaoks vajalik***, ja taotlejale tuleks anda võimalus esitada oma taotluse ■ kohta igakülgsed selgitused. Taotlejale tuleks anda piisavalt aega ettevalmistamiseks ja nõupidamiseks oma õigusnõustaja või ***muu*** nõustajaga, ***kellel on vastavalt liikmesriigi seadustele õigus või luba anda õigusalast nõu (edaspidi „õigusnõustaja“), või isikuga, kellele on õigusnõustamine ülesandeks tehtud. Vestluse ajal peaks taotlejale võimaldama õigusnõustaja abi■***. Isiklik vestlus peaks toimuma tingimustes, mis tagavad asjakohase ***privaatsuse ja*** konfidentsiaalsuse, ning seda peaksid läbi viima vastava koolituse saanud ja pädevad töötajad, sealhulgas vajadusel varjupaigaameti lähetatud eksperdid ***või muude liikmesriikide ametiasutuste töötajad***.

*Kui taotluse sisu käsitlev vestlus jäetakse ära, et tagada rahvusvahelisele kaitsele kiire juurdepääs, ei tohiks see piirata kohustust kontrollida, kas taotleja vastab määruses (EL) .../...⁺ sätestatud tingimustele pagulasseisundi saamiseks, enne kui kontrollitakse, kas taotleja vastab täiendava kaitse seisundi saamise tingimustele. Kuna isiklik vestlus on oluline osa taotluse läbivaatamisest, tuleks vestlus salvestada ning anda taotlejatele, **nende esindajatele** ja nende õigusnõustajatele juurdepääs **aruandele või selle vestluse protokollile võimalikult kiiresti pärast** vestlust **ning igal juhul aegsasti** enne seda, kui menetlev ametiasutus teeb otsuse* .

- (15) *Isiklik vestlus on tulemusliku ja õiglase varjupaigamenetluse oluline osa. Optimaalse suhtluskeskkonna tagamiseks tuleks eelistada kohapeal toimuvaid vestlusi ning kaugvestluste läbiviimine videokonverentsi teel peaks jääma erandiks. Lisaks rahvatervisega seotud kaalutlustele võivad menetleval ametiasutusel olla kaugvestluste korraldamiseks videokonverentsi teel õiguspärased põhjused, näiteks juhul, kui haavatavus välistab varjupaigataotleja reisimisvõimaluse või tervislikel või perekondlikel põhjustel raskendab vestluse pidamist taotlejaga, keda peetakse kinni või kes asub ülemereterritooriumil, või olukordades, kus on nõutav suulise tõlke erioskustega tõlgi kaugosalemine.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

Kaugvestluse korral tuleks menetlevalt ametiasutuselt nõuda kõigi nende menetlustagatiste kohaldamist nagu kohapeal toimuvate vestluste puhul, tagades privaatsuse ja konfidentsiaalsuse ning võttes nõuetekohaselt arvesse andmekaitset. Videokonverentsi teel läbi viidava kaugvestluse sobivust tuleks enne vestlust eraldi hinnata, kuna kaugvestlused ei pruugi sobida kõigile varjupaigataotlejatele nende noore ea, nägemis- või kuulmispuude või vaimse tervise seisundi tõttu, pöörates erilist tähelepanu teatavatele haavatavatele rühmadele, nagu piinamise ohvrid või traumeeritud taotlejad. Kõigepealt peaks lähtuma sellest, mis on laste huvides parim. Erilist tähelepanu tuleks pöörata võimalikele tehnoloogilistele raskustele, millel võib olla vestlusele häiriv mõju, mille tulemuseks on vestluse mittetäielik või arusaamatu salvestis või mis mõjutavad salvestise säilitamist ja väljavõtet.

- (16) Nii liikmesriikide kui ka taotlejate huvides on, ***et taotlejad saaksid väga varajases etapis põhjaliku teabe järgitava menetluse ning oma õiguste ja kohustuste kohta. Lisaks on oluline*** tagada juba haldusmenetluse etapis rahvusvahelise kaitse vajaduste korrektne tunnustamine, tehes kättesaadavaks kvaliteetse teabe ja õigusabi, mille tulemuseks on tõhusam ja kvaliteetsem otsustusprotsess. Seetõttu peaks juurdepääs õigusnõustamisele, abile ja esindamisele olema lahutamatu osa rahvusvahelise kaitse ühisest menetlusest. ***Taotlejatele tuleks võimalikult kiiresti pärast rahvusvahelise kaitse taotluse registreerimist pakkuda nende palve korral tasuta õigusnõustamist haldusmenetluses. Lisaks*** tuleks taotleja õiguste, eriti kaitseõiguse ja õigluspõhimõtte tulemusliku kaitse tagamiseks pakkuda taotlejatele nende taotluse korral ja käesolevas määruses sätestatud tingimustel ■ tasuta õigusabi ja esindamist ■ edasikaebemenetluses. ***Samuti peaks liikmesriikidel olema võimalik kooskõlas*** riigisisese õigusega ***sätestada*** tasuta õigusabi ja esindamise pakkumine ***haldusmenetluse ajal.***

- (17) Teatud taotlejad võivad vajada menetluslikke eritagatise, muu hulgas oma vanuse, soo, seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi, puude, raske *füüsilise või vaimse* haiguse *või* häire tõttu, *sealhulgas kui need* on tingitud kogetud piinamisest, vägistamisest või muust jõhkrast psühholoogilisest, füüsilisest, seksuaalsest või soopõhisest vägivallast. On vaja hinnata, kas iga konkreetne taotleja vajab menetluslikke eritagatise **■**.
- (18) *Liikmesriikide pädevate asutuste asjaomased* töötajad, *samuti arstid või psühholoogid, kes hindavad menetluslike eritagatiste vajadust*, peaksid olema asjakohaselt koolitatud, et tuvastada märgid *nende taotlejate* haavatavusest, *kes võivad vajada menetluslikke eritagatise, ning neid vajadusi pärast kindlakstegemist käsitleda*.
- (19) *Käesolev määrus ei piira komisjoni võimalust teha kooskõlas määruse (EL) 2021/2303 artikliga 13 varjupaigaametile ülesandeks töötada välja liidu varjupaigaõiguse rakendamisega seotud tegevusstandardid, näitajad, suunised ja parimad tavad.*

- (20) Taotlejatele, kelle puhul on kindlaks tehtud, et nad vajavad menetluslikke eritagatise, tuleks pakkuda piisavat tuge ■ , et luua vajalikud tingimused **tegelikuks ja** tulemuslikuks juurdepääsuks menetlustele ■ . Kui menetluslikke eritagatise vajavale taotlejale ei ole võimalik pakkuda piisavat tuge kiirendatud menetluse või piirimenetluse raames, tuleks sellised taotlejad nende menetluste kohaldamisest välistada. ■
- (21) Selleks et tagada nais- ja meessoost taotlejate võrdõiguslikkus, peaks taotluse läbivaatamise menetlus olema sootundlik. Eelkõige tuleks isiklik vestlus korraldada viisil, mis võimaldaks nii nais- kui ka meessoost taotlejal oma varasematest kogemustest, **sealhulgas soo, sooidentiteedi või seksuaalse sättumuse alusel** toimunud ■ tagakiusamise juhtumistest, **vabalt** rääkida. Sel eesmärgil tuleks **taotlejatele** anda tegelik võimalus vestluseks oma abikaasast, partnerist või teistest pereliikmetest eraldi. Kui **taotleja seda palub ja** see on võimalik, **peaksid vestlust läbi viivad isikud ja** tõlgid olema taotleja poolt **eelistatud soost. Kõigis** menetlustes tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta sooga seotud väidete keerukust ■ .

- (22) *Kui see on rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamiseks vajalik ja nõuetekohaselt põhjendatud, peaks pädevatel asutustel olema võimalik nõuda taotleja läbi otsimist või tema esemete läbiotsimist* ■ . *Nende esemete hulka võivad kuuluda elektroonilised seadmed, näiteks sülearvutid, tahvelarvutid või mobiiltelefonid. Kõik sellised läbiotsimised peaksid toimuma põhiõigusi ja proportsionaalsuse põhimõtet austaval viisil.*
- (23) Käesoleva määruse kohaldamisel peaksid liikmesriigid kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „põhiõiguste harta“) artikliga 24 ja ÜRO 1989. aasta lapse õiguste konventsiooniga kõigepealt lähtuma sellest, mis on lapse huvides parim. Hindamaks, mis on lapse huvides parim, peaksid liikmesriigid võtma eelkõige nõuetekohaselt arvesse alaealise heaolu ja sotsiaalset arengut, sealhulgas tema tausta. Võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni lapse õiguste konventsiooni artiklit 12 seoses alaealise õigusega avaldada arvamust, *peaks* menetlev ametiasutus *andma* alaealisele *võimaluse* isiklikuks vestluseks, välja arvatud juhul, kui see ei ole ■ *lapse* huvides parim. *Menetlev ametiasutus peaks korraldama alaealisele isikliku vestluse, võttes eelkõige arvesse tema vanust ja küpsust.*

- (24) *Ilma et see piiraks liikmesriikide pädevust kodakondsuse andmisel ja asjaolu, et rahvusvahelise õiguse kohaselt on iga liikmesriigi ülesanne, võttes nõuetekohaselt arvesse liidu õigust, kehtestada kodakondsuse andmise ja kaotamise tingimused, peaksid liikmesriigid käesoleva määruse kohaldamisel austama oma rahvusvahelisi kohustusi kodakondsuseta isikute ees kooskõlas inimõigusi käsitlevate rahvusvaheliste õigusaktidega, sealhulgas kohaldataval juhul 28. septembril 1954 New Yorgis vastu võetud kodakondsuseta isikute seisundi konventsiooniga. Kui see on asjakohane, peaksid liikmesriigid püüdma kodakondsuseta isikud tuvastada ja nende kaitset tugevdada, võimaldades seeläbi kodakondsuseta isikutel kasutada peamisi põhiõigusi ning vähendades diskrimineerimise või ebavõrdse kohtlemise ohtu.*
- (25) *Kui liikmesriikide pädevate asutuste põhjaliku hindamise tulemusel jõutakse järeldusele, et taotleja kujutab endast ohtu riigi julgeolekule või avalikule korrale, eelkõige seoses raskete kuritegude või terrorismiga, peaks liikmesriigil olema võimalus teha erand taotleja õigusest jääda haldusmenetluse ajaks tema territooriumile, tingimusel et sellise erandi kohaldamise tulemusel ei saadeta taotlejat välja kolmandasse riiki, rikkudes tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet.*

- (26) Ühise menetlusega ühtlustatakse tähtaegu, mille jooksul isiku juhtum menetlemisele võetakse ja menetlev ametiasutus taotluse läbi vaatab ■ . ***Kuna sama ajavahemiku jooksul*** esitatud ebaproportsionaalse hulga taotluste tõttu võib tekkida oht, et menetluse alustamine ja taotluste läbivaatamine viibib, võib olla vajalik teatud paindlikkus, et neid tähtaegu erandkorras pikendada. Tulemusliku protsessi tagamiseks tuleks tähtaegade pikendamist kasutada siiski ainult viimase abinõuna, võttes arvesse, et liikmesriigid peaksid oma vajadused varjupaigasüsteemi tõhususe säilitamiseks korrapäraselt läbi vaatama, muu hulgas koostades vajaduse korral valmisoleku plaanid, ning seda, et varjupaigaamet peaks andma liikmesriikide käsutusse vajaliku operatiiv- ja tehnilise abi. Kui liikmesriigid näevad ette, et nad ei suuda kindlaksmääratud tähtaegadest kinni pidada, peaksid nad esitama abitaotluse varjupaigaametile. Kui abitaotlust ei esitata ja liikmesriigi varjupaigasüsteem muutub sellele avalduva ebaproportsionaalse surve tõttu ***Euroopa ühise varjupaigasüsteemi*** toimimiseks ebatõhusaks, peaks varjupaigaametil olema võimalik võtta konkreetse liikmesriigi toetuseks meetmeid, tuginedes komisjoni ***ettepaneku alusel*** tehtud ***nõukogu rakendusaktile***.

- (27) Juurdepääs ühisele menetlusele peaks põhinema kolmeetapilisel lähenemisviisil, mis koosneb rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamisest, selle taotluse registreerimisest ja rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisest. Rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamine on esimene samm, mis toob kaasa käesoleva määruse kohaldamise. Kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik on väljendanud soovi liikmesriigilt rahvusvahelist kaitset saada, siis loetakse, et ta on avaldanud rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi. **Kui taotluse on saanud asutus, kes ei vastuta taotluste registreerimise eest, peaksid liikmesriigid kooskõlas oma riigisiseste menetluste ja korraga kohaldama käesolevat määrust, et saaks tagada tegeliku juurdepääsu menetlusele. Liikmesriigilt rahvusvahelise kaitse saamise soovi peaks saama väljendada** mis tahes vormis ja taotleja ei pea tingimata kasutama eriomaseid sõnu, nagu „rahvusvaheline kaitse“, „varjupaik“ või „täiendav kaitse“. Määrav tegur peaks olema kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku poolt väljendatud hirm tagakiusamise või tõsise kahju kannatamise ees juhul, kui ta pöördub tagasi oma päritoluriiki, või, kui tegu on kodakondsuseta isikuga, oma eelmisesse alalisse elukohta. Kui on kahtlus, kas konkreetset avaldust võib käsitada rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamisena, tuleks kolmanda riigi kodanikult või kodakondsuseta isikult sõnaselgelt küsida, kas ta soovib rahvusvahelist kaitset saada. Taotleja peaks saama tugineda käesolevast määrusest ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist (EL) .../...⁸⁺ tulenevatele õigustele kohe, kui ta avaldab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi.

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... direktiiv (EL) .../..., millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (uuesti sõnastatud) (ELT L, ..., ELI: ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse direktiivi kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

- (28) Taotlus tuleks registreerida **kohe pärast** taotluse esitamise soovi avaldamist. Selles etapis peaksid taotluse ■ registreerimise eest vastutavad pädevad asutused **või neid selle ülesande täitmisel abistavad varjupaigaameti poolt lähetatud eksperdid** registreerima taotluse koos ■ taotleja isikuandmetega. Kõnealused asutused **või eksperdid** peaksid teavitama taotlejat sellest, millised on tema õigused ja kohustused, samuti nende kohustuste täitmata jätmise tagajärjed. **Seda teavet peaksid saama anda ka pädevate asutustega koostööd tegevad ja neid abistavad organisatsioonid.** Taotlejale tuleks anda taotluse esitamise soovi avaldamist **ja selle taotluse registreerimist tõendav** dokument. Taotluse registreerimise hetkest algab taotluse esitamise tähtaja arvestus.
- (29) Taotluse esitamine on toiming, millega rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamine ametlikustatakse. Taotlejale tuleks anda vajalik teave selle kohta, kuidas ja kus ta oma taotluse esitada saab, ning samuti tuleks talle anda taotluse esitamiseks tegelik võimalus. Selles etapis peab ta esitama **võimalikult kiiresti** kõik tema valduses olevad andmed **ja dokumendid**, mis on vajalikud taotluse põhjendamiseks ja täitmiseks, **kui käesolevas määruses ei ole ette nähtud teisiti.** Haldusmenetluse tähtaega arvestatakse taotluse esitamise hetkest. **Veidi pärast taotluse esitamist** tuleks taotlejale anda dokument, mis **sisaldab** tema taotlejastatust ■ .

- (30) *Eriti oluline on tagada, et alaealistele antakse teavet lapsesõbralikul viisil.*
- (31) Taotlejat tuleks asjakohasel viisil ***kirjalikult ja vajaduse korral suuliselt*** teavitada tema õigustest ja kohustustest, tehes seda õigeaegselt ja keeles, millest taotleja aru saab või millest arusaamist võib temalt eeldada. Võttes arvesse asjaolu, et juhul, kui taotleja näiteks keeldub koostööst riigi ametiasutustega, jättes ***eelkõige*** esitamata taotluse läbivaatamiseks vajalikud andmed ***või*** jättes andmata sõrmejäljed või näokujutise, ning taotluse suhtes tehakse keelduv otsus või ***tunnistatakse see kaudselt tagasi võetuks, siis*** on vaja, et taotlejat ***on teavitatud*** nimetatud kohustuste täitmata jätmise tagajärgedest.
- (32) Selleks, et nad saaksid täita oma ■ kohustusi, peaks ***käesolevat määrust kohaldavate*** asutuste töötajatel olema asjakohased teadmised rahvusvahelise kaitse valdkonnas ja nad peaksid saama ■ sellealase koolituse, sealhulgas varjupaigaameti toetusel. Samuti tuleks neile anda asjakohased vahendid, ***sealhulgas piisavalt pädevaid töötajaid ja suunised*** oma ülesannete tulemuslikuks täitmiseks. ***Sel eesmärgil peaks iga liikmesriik korrapäraselt hindama menetleva ametiasutuse ja muude pädevate asutuste vajadusi, et tagada nende alatine suutlikkus rahvusvahelise kaitse taotlusi tulemuslikult menetleda, eriti juhul, kui sama ajavahemiku jooksul esitatakse korraga ebaproportsionaalne hulk taotlusi.***

- (33) *Selleks et tagada tõhus juurdepääs läbivaatamismenetlusele piiripunktides ja kinnipidamisasutustes, peaks teave rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamise võimaluse kohta olema kättesaadav. Selleks et pädevatel asutustel oleks võimalik aru saada, kas isikud avaldavad rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi, tuleks põhiline suhtlus tagada suulise tõlke kasutamise võimaluse kaudu.*
- (34) Käesoleva määrusega tuleks ette näha võimalus, et taotleja esitab taotluse [] täisealise isiku nimel, *kes vajab abi õigus- ja teovõime teostamiseks*, ja alaealise nimel, *kui tal ei ole riigisisese õiguse kohaselt õigus- ja teovõimet esitada taotlust enda nimel*. Peaks olema lubatud nende taotluste ühine läbivaatamine. []

- (35) Selleks, et tagada saatjata alaealiste tõhus juurdepääs menetlusele **ning võimalus kasutada käesoleva määruse, määruse (EL) .../...,⁹⁺ direktiivi (EL) .../...⁺⁺ ja määruse (EL) .../...¹⁰⁺⁺⁺ kohaseid õigusi ja täita nendest tulenevaid kohustusi**, tuleks neile määrata **■ esindaja, sealhulgas juhul, kui taotleja leitakse olevat varjupaigamenetluse mis tahes hetkel saatjata alaealine. Esindaja ■** peaks abistama ja juhendama alaealist menetluse kestel, eesmärgiga kaitsta lapse huve, **ning eelkõige aitama teda taotluse esitamise ja isikliku vestluse küsimustes**. Vajaduse korral peaks **esindaja esitama taotluse alaealise nimel. Saatjata alaealiste jaoks tuleks ette näha isik, kes neid abistab kuni esindaja määramiseni, sealhulgas vajaduse korral seoses määruuses (EL) .../...⁺⁺⁺⁺ ja määruuses (EL) .../...⁺⁺⁺⁺ ette nähtud vanuse hindamise protseduuri ja menetlustega.**

-
- ⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., mis käsitleb varjupaiga- ja rändehaldust ning millega muudetakse ■ määruseid (EL) 2021/1147 ja (EL) 2021/1060 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 604/2013 (ELT L, ..., ELI: ...).
- ⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.
- ⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.
- ¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) 2024/..., millega luuakse biomeetriliste andmetevõrdlemise Eurodac-süsteem, et kohaldada tulemuslikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) .../... ja (EL) .../... ja nõukogu direktiivi 2001/55/EÜ ning tuvastada ebaseaduslikult riigis viibivad kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud, ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europol'i päringuid andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/818 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 603/2013 (ELT L, 2024/..., ..., ELI: ...).
- ⁺⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses kõnealuse määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.
- ⁺⁺⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.
- ⁺⁺⁺⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) sisalduva määruse number.

Selleks, et saatjata alaealist tulemuslikult toetada, tuleks esindaja või ajutiselt esindajana tegutsema sobiva isiku ■ hoole alla anda korraga proportsionaalne ja piiratud arv saatjata alaealisi ning tavaolukorras üheaegselt mitte rohkem kui 30 saatjata alaealist. Liikmesriigid peaksid määrama haldus- või õigusasutused või muud üksused, ■ kes vastutavad korrapäraselt selliste esindajate ■ järelevalve eest nende ülesannete täitmisel.

Saatjata alaealisel peaks *olema õigus* esitada taotlus enda nimel, *kui tal on riigisisese õiguse kohaselt õigus- ja teovõime. Riigisisese õiguse kohaselt ilma õigus- ja teovõimeta* saatjata alaealise õiguste ja menetlustagatiste kaitseks peaks *esindaja esitama taotluse võimalikult kiiresti, võttes arvesse lapse huve*. Asjaolu, et saatjata alaealine *esitab* enda nimel taotluse, ei tohiks takistada talle *esindaja* määramist.

- (36) *Tagamaks, et rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemisel võetakse nõuetekohaselt arvesse lapse õigusi, tuleb alaealistele tagada konkreetsed lapse vajadustega arvestavad menetlustagatised ja vastuvõtu eritingimused. Kui taotleja ütluste alusel on põhjust kahelda, kas taotleja on alaealine või mitte, peaks menetleval ametiasutusel olema võimalik asjaomase isiku vanust hinnata. Kahtlused taotleja vanuse suhtes võivad tekkida siis, kui taotleja väidab end olevat alaealine, aga ka siis, kui ta väidab end olevat täisealine. Võttes arvesse saatjata alaealiste erilist haavatavust, kellel tõenäoliselt ei ole võimalik esitada isikut tõendavaid või muid dokumente, on eriti oluline tagada tugevad kaitsetagatised selleks, et selliste taotlejate suhtes ei kohaldataks ebakorrektseid või põhjendamatuid vanuse hindamise protseduure.*

- (37) *Igal juhul tuleb vanuse hindamine läbi viia nii, et kogu protseduuri vältel võetakse eelkõige arvesse lapse huve. Vanuse hindamine tuleks läbi viia kahes etapis. Kõigepealt peaks toimuma mitut valdkonda hõlmav hindamine, mis võib hõlmata psühhosotsiaalset hindamist ja muid mittemeditsiinilisi meetodeid, nagu vestlus, füüsilisel välimusel põhinev visuaalne hindamine või dokumentide hindamine. Selleks et hinnata mitmesuguseid tegureid, nagu füüsilised, psühholoogilised, arengu-, keskkonna- ja kultuuritegurid, peaksid sellise hindamise läbi viima vanuse hindamist ja lapse arengut puudutavate eksperditeadmistega spetsialistid, näiteks sotsiaaltöötajad, psühholoogid või lastearstid. Kui mitut valdkonda hõlmava hindamise tulemus ei ole kindel, peaks menetlev ametiasutusel olema teises etapis võimalik paluda viimase abinõuna meditsiinilist läbivaatust, austades täielikult isiku väärikust. Kui võib järgida erinevaid protseduure, tuleks meditsiinilisel läbivaatusel enne invasiivsemate protseduuridega alustamist eelistada neid, mis on kõige vähem invasiivsed, võttes vajaduse korral arvesse varjupaigaameti juhiseid. Kui pärast vanuse hindamist jäävad tulemused ikka ebaselgeks, peaks menetlev ametiasutus eeldama, et taotleja on alaealine.*

- (38) Taotlejate õiguste tagamiseks tuleks otsused kõigi rahvusvahelise kaitse taotluste kohta teha faktide alusel, objektiivselt, erapooletult ja üksikjuhtumipõhiselt ning pärast põhjalikku läbivaatamist, mille käigus võetakse arvesse kõiki taotleja esitatud andmeid ja tema konkreetset olukorda. Taotluse põhjaliku läbivaatamise tagamiseks peaks menetlev ametiasutus võtma arvesse **taotluse kohta otsuse tegemise ajal** taotleja päritoluriigis **valitsevat** olukorda käsitlevat asjakohast, **täpset** ja ajakohast teavet. **Seda teavet võib** saada varjupaigaametist ja muudest allikatest, näiteks ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt. Menetlev ametiasutus peaks **võimaluse korral** võtma arvesse ka **konkreetse päritoluriigi olukorra kohta** tehtavat ühist analüüsi ja varjupaigaameti koostatud **juhiseid**. Menetluse lõpuleviimise mis tahes edasilükkamise korral tuleks täielikult järgida liikmesriikidele määrusest (EL) .../...⁺ tulenevaid kohustusi ja õigust heale haldusele, ilma et see piiraks käesoleva määrusega sätestatud menetluse tõhusust ja õiglust.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- (39) Taotleja õiguste tagamiseks tuleks otsus tema taotluse kohta teha kirjalikult. Kui otsusega rahvusvahelist kaitset ei anta, tuleks taotlejat teavitada otsuse faktilistest ja õiguslikest põhjustest ning otsuse tagajärgedest, samuti sellest, mil viisil saab otsust vaidlustada.
- (40) Selleks et suurendada menetluste tõhusust ning vähendada põgenemise riski ja ebaseadusliku liikumise tõenäosust, ei tohiks rahvusvahelise kaitse taotluse kohta negatiivse otsuse tegemise ja tagasisaatmisotsuse vahel menetluses olla lünki. Taotlejate suhtes, kelle taotlusele vastati keelduvalt, tuleks viivitamata teha tagasisaatmisotsus. Ilma et see piiraks õigust tõhusale õiguskaitsevahendile, peaks tagasisaatmisotsus olema kas rahvusvahelise kaitse taotluse kohta tehtud negatiivse otsuse osa, või kui tegemist on eraldi aktiga, tehtud samal ajal ja koos negatiivse otsusega ***või põhjendamatu viivitusega pärast seda.***
- (41) ***Rahvusvaheliselt kriminaalkohtult kolmandale riigile või muule liikmesriigile väljaandmise või üleandmise või sinna üleviimise korral võib asjaomane pädev asutus võtta väljaandmise, üleandmise või üleviimise suhtes otsuse tegemisel arvesse elemente, mis võivad olla olulised otsese või kaudse tagasi- või väljasaatmise riski hindamisel.***

- (42) On vajalik, et otsused rahvusvahelise kaitse taotluste kohta teeksid asutused, kelle töötajatel on ■ asjakohased teadmised ning kes on saanud *piisava* koolituse, *sealhulgas varjupaigaameti asjaomase koolituse varjupaika ja pagulasi käsitleva õiguse* valdkonnas *kohaldatavate asjaomaste normide kohta*, ning et nad oma tööülesannete täitmisel järgiksid nõuetekohaselt kohaldatavaid eetikapõhimõtteid. See peaks kehtima ka muude liikmesriikide ametiasutuste töötajate ja varjupaigaameti lähetatud ekspertide suhtes, kes abistavad liikmeriigi menetlevat ametiasutust rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamisel.
- (43) Ilma et see piiraks rahvusvahelise kaitse taotluse piisavat ja põhjalikku läbivaatamist, on nii liikmesriikide kui ka taotleja huvides, et otsus tehakse võimalikult kiiresti. Rahvusvahelise kaitse menetluse sujuvamaks muutmiseks ■ tuleks kehtestada haldusmenetluse maksimaalsed tähtajad. Nii peaks taotlejatel olema võimalik saada otsus oma taotluse kohta võimalikult lühikese aja jooksul igas liikmesriigis ning seeläbi on tagatud kiire ja tõhus menetlus.

- (44) Selleks, et lühendada teatud juhtudel menetluse üldist kestust, peaks liikmesriikidel olema vastavalt oma vajadustele paindlikkus vaadata mis tahes taotlus läbi eelisjärjekorras enne teisi, varem esitatud taotlusi. *Taotluste eelisjärjekorras läbivaatamisel ei tuleks tavaliselt kohaldatavatest menetlustest, eelkõige lubatavuse hindamise menetlusest ega kiirendatud läbivaatamismenetlusest, tähtaegadest, põhimõtetest ja tagatistest kõrvale kalduda.*

■ *Käesoleva määruse kohane nõue vaadata teatavad taotlused läbi kiirendatud menetluse või piirimenetluse kohaselt ei tohiks seetõttu piirata liikmesriikide paindlikkust otsustada, kas vaadata sellised taotlused läbi eelisjärjekorras või mitte. Teatavatel asjaoludel, eelkõige juhul, kui alaealistega perede suhtes kohaldatakse piirimenetlust, peaksid liikmesriigid nende taotluse läbi vaatama eelisjärjekorras.*

(45) *Liikmesriikidel peaks olema võimalik teha taotluse suhtes mittelubavatavuse tõttu keelduv otsus näiteks juhul, kui taotluse esitaja jaoks peetakse esimeseks varjupaigariigiks või turvaliseks kolmandaks riigiks riiki, mis ei ole liikmesriik, või kui rahvusvaheline kohus on taganud taotleja turvalise ümberpaigutamise liikmesriiki või kolmandasse riiki või kui taotlus esitamise soovi avaldatakse alles pärast seda, kui on möödunud seitse tööpäeva kuupäevast, mil taotleja sai kätte tagasisaatmisotsuse, tingimusel, et teda on teavitatud tagajärgedest, mis kaasnevad taotluse esitamata jätmisega selle tähtaja jooksul, ning ei ole ilmnenud uusi asjakohaseid asjaolusid. Arvestades, et Euroopa ühine varjupaigasüsteem põhineb vastastikusel usaldusel ja eeldusel, et järgitakse põhiõigusi, sealhulgas Genfi konventsioonist ning Euroopa inimõiguste konventsioonist tulenevaid õigusi, on asjaolu, et teine liikmesriik on rahvusvahelise kaitse juba andnud, reeglina alus teha sama taotleja taotluse suhtes selle mittelubavatavuse tõttu keelduv otsus. Seetõttu peaks liikmesriikidel olema võimalus teha taotluse suhtes selle mittelubavatavuse tõttu keelduv otsus, kui taotlejale on juba antud rahvusvaheline kaitse teises liikmesriigis. Lisaks tuleks taotlust pidada mittelubatavaks, kui tegemist on korduva taotlusega, mille puhul ei ole ilmnenud uusi asjakohaseid asjaolusid* ■ .

- (46) *Esimese varjupaigariigi ja turvalise kolmanda riigi mõistete kohaldamisel on oluline, et kolmas riik, kelle suhtes neid mõisteid kohaldatakse, oleks Genfi konventsiooni osaline ja järgiks seda, välja arvatud juhul, kui kõnealune kolmas riik muul viisil näeb ette tulemusliku õigusliku ja praktilise kaitse kooskõlas põhiliste inimõiguste standarditega, nagu juurdepääs piisavatele elatusvahenditele, et säilitada rahuldav elatustase võrreldes vastuvõtva kolmanda riigi üldise olukorraga, juurdepääs arstiabile ja haiguste põhiravile ning juurdepääs haridusele asjaomases kolmandas riigis üldiselt ette nähtud tingimustel. Selline tõhus kaitse peaks jääma kättesaadavaks kuni püsiva lahenduse leidmiseni. Kolmandat riiki peaks olema võimalik käsitada turvalise kolmanda riigina, tehes erandid selle territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul.*
- (47) *Liikmesriikidel peaks olema võimalik kohaldada esimese varjupaigariigi mõistet vastuvõetamatuse alusena, kui taotleja on saanud tulemuslikku kaitset ja ta saab end endiselt anda kaitse alla kolmandas riigis, kus ta elu ja vabadus ei ole ohus rassi, usu, kodakondsuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste tõekspidamiste tõttu, kus teda ei ähvarda tagakiusamine ega määruses (EL) .../...⁺ määratletud tõsise kahju kannatamise reaalne oht ning kus taotleja on kaitstud sellise tagasi- ja väljasaatmise eest, millega rikutaks rahvusvahelises õiguses sätestatud õigust kaitsele piinamise ning julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise või karistamise eest.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- (48) *Liikmesriikidel peaks olema võimalus kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet mittelubatavuse alusena, kui taotlejal on võimalik taotleda ja, kui tingimused on täidetud, saada tulemuslikku kaitset kolmandas riigis, kus ta elu ja vabadus ei ole ohus rassi, usu, kodakondsuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste tõekspidamiste tõttu, kus teda ei ähvarda tagakiusamine ega määruses (EL) .../...⁺ määratletud tõsise kahju kannatamise reaalne oht ning kus ta on kaitstud sellise tagasi- ja väljasaatmise eest, millega rikutaks(e) rahvusvahelises õiguses sätestatud õigust kaitsele piinamise ning julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise või karistamise eest. Sellegipoolest peaks liikmesriikide menetlevatele ametiasutustele jääma õigus hinnata taotluse sisu isegi siis, kui taotluse mittelubatavaks tunnistamise tingimused on täidetud, eelkõige siis, kui nad on kohustatud seda tegema oma riiklike kohustuste raames. Liikmesriik peaks saama kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet üksnes siis, kui taotleja ja kolmanda riigi vahel on seos, mille alusel oleks taotlejal mõistlik minna asjaomasesse riiki. Taotleja ja turvalise kolmanda riigi vahelist seost võib pidada tõendatuks eelkõige juhul, kui taotleja pereliikmed viibivad selles riigis või kui taotleja on sinna elama asunud või seal viibinud.*
- (49) *Turvalisuse eeldust kolmandate riikide suhtes, kellega on sõlmitud käesolevas määruses osutatud liiki lepingud, ei kohaldata juhul, kui sellised lepingud on peatatud kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 218 lõikega 9.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- (50) *Esimese varjupaigariigi ja turvalise kolmanda riigi mõisteid ei tohiks kohaldada taotleja suhtes, kes taotleb ja kellel on õigus kasutada taotlust läbivaatavas liikmesriigis nõukogu direktiivis 2003/86/EÜ¹¹ või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2004/38/EÜ¹² sätestatud õigusi kolmanda riigi kodaniku või liidu kodaniku pereliikmena.*
- (51) *Kui hinnatakse, kas kolmas riik täidab käesolevas määruses sätestatud tulemusliku kaitse kriteeriume, tuleks juurdepääsu piisavatele elatusvahenditele rahuldava elatustaseme säilitamiseks mõista nii, et see hõlmab juurdepääsu toidule, rõivastele, eluasemele või peavarjule ning õigust teha tasustatavat tööd, näiteks tööturule juurdepääsu kaudu, tingimustel, mis ei ole vähem soodsad kui kolmanda riigi mittekodanikel, kes on üldiselt samas olukorras.*
- (52) *Selleks et liikmesriikidel oleks võimalik teha taotluse suhtes selle mittelubatavuse tõttu keelduv otsus esimese varjupaigariigi või turvalise kolmanda riigi mõistete alusel, tuleks läbi viia taotleja konkreetsete asjaolude, sealhulgas tema poolt esitatud mis tahes andmete individuaalne hindamine, selgitades, miks need mõisteid ei ole tema suhtes kohaldatavad. Kui taotleja on saatjata alaealine, peaks pädev asutus arvesse võtma lapse huve, eelkõige seoses jätkusuutliku asjakohase hoolduse kättesaadavuse ja eestkoste korraldamise võimalikkusega.*

¹¹ Nõukogu 22. septembri 2003. aasta direktiiv 2003/86/EÜ perekonna taasühinemise õiguse kohta (ELT L 251, 3.10.2003, lk 12).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- (53) *Taotluse suhtes ei tohiks teha selle mittelubatavuse tõttu keelduvat otsust esimese varjupaigariigi või turvalise kolmanda riigi mõistete alusel, kui juba lubatavuse läbivaatamise etapis on selge, et asjaomane kolmas riik ei võta taotlejat vastu või ei luba taotlejal uuesti riiki siseneda. Peale selle, kui taotlejat pärast taotluse suhtes selle mittelubatavuse tõttu keelduva otsuse tegemist ei võeta kolmandasse riiki vastu või ei lubata uuesti sellesse riiki siseneda, peaks tal taas olema juurdepääs rahvusvahelise kaitse menetlusele vastavalt käesolevale määrusele.*
- (54) Rahvusvahelise kaitse taotlust tuleks hinnata sisuliselt, et määrata kindlaks, kas taotleja vastab rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺. Taotlust ei ole vaja sisuliselt hinnata, kui selle suhtes tehakse *mittelubatavuse* tõttu *keelduv otsus* kooskõlas käesoleva määrusega, *kui määruse (EL) .../...⁺⁺ kohaselt on vastutav muu liikmesriik või kui taotlus tunnistatakse kaudselt või sõnaselgelt tagasivõetuks.*
- (55) Taotluse läbivaatamist tuleks kiirendada ja see tuleks lõpule viia kõige rohkem *kolme* kuu jooksul *piiratud arvul juhtudel*, sealhulgas siis, kui taotleja tuleb turvalisest päritoluriigist või kui taotleja avaldab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi pelgalt eesmärgiga lükata edasi või nurjata väljasaatmisotsuse täideviimine, või kui esineb tõsine oht riigi julgeolekule või avalikule korrale ■ . *Liikmesriigid peaksid saama kohaldada* saatjata alaealiste suhtes kiirendatud läbivaatamismenetlust ainult käesolevas määruses sätestatud piiratud arvul juhtudel.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

(56) Selleks et tagada kõigile taotlejatele kiired ja õiglasel menetlused, kindlustades samas, et põhjendamatult ei pikendata nende taotlejate riigis viibimist, kes liidus rahvusvahelise kaitse saamise tingimustele ei vasta, sealhulgas nende kolmandate riikide kodanikud, kes on määruse (EL) nr 2018/1806 alusel viisanõudest vabastatud, peaksid liikmesriigid kiirendama nende taotlejate taotluste läbivaatamist, kes on sellise kolmanda riigi kodanikud, või kodakondsuseta isikute puhul, sellise kolmanda riigi endised alalised elanikud, mille puhul rahvusvahelise kaitse andmise otsuste osakaal on **20 % või vähem** kõigist selle riigiga seotud otsustest, **võttes muu hulgas arvesse märkimisväärsed erinevusi esimese astme otsuste ja lõplike otsuste vahel**. Kui asjaomases kolmandas riigis on pärast vastavate Eurostati andmete avaldamist toimunud oluline muutus, võttes arvesse määruse (EL) 2021/2303 artikli 11 kohast suunist, või kui taotleja kuulub teatavasse isikute kategooriasse, kelle puhul ei saa heaks kiidetud varjupaigataotluste väikest arvu pidada nende kaitsevajadusi esindavaks konkreetse tagakiusamise tõttu, ei tuleks taotluse läbivaatamist kiirendada. Juhtumid, kus kolmandat riiki võib pidada taotleja jaoks turvaliseks päritoluriigiks või turvaliseks kolmandaks riigiks käesoleva määruse tähenduses, peaksid jätkuvalt olema kohaldatavad vastavalt kiirendatud läbivaatamismenetluse või taotluse **lubatavuse** menetluse eraldi alusena.

- (57) Rohkesti avaldatakse rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi liikmesriigi välispiiril või transiiditsoonis, *sealhulgas* teevad seda isikud, kes on kinni peetud seoses välispiiri ebaseadusliku *ületamisega, see tähendab välispiiri ebaseadusliku ületamise ajal või välispiiri lähedal pärast selle ületamist*, või isikute poolt, kes on maabunud otsingu- ja päästeoperatsiooni järgselt. Isiku tuvastamiseks ning julgeoleku- ja tervisekontrolli tegemiseks välispiiril ning asjaomaste kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suunamiseks asjakohasesse menetlusse on vajalik taustakontroll. Pärast taustakontrolli tuleks kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud suunata asjakohasesse varjupaiga- või tagasisaatmismenetlusse või keelata neil riiki siseneda. Seepärast tuleks kehtestada sisenemiseelne etapp, mis koosneb taustakontrollist ning varjupaiga- ja tagasisaatmismenetlustest piiril. Kõigi ebaseaduslike saabumiste puhul peaks kõigi asjakohaste menetlusetappide vahel olema katkematu ja tõhus seos.

- (58) Piiril toimuva varjupaiga- ja tagasisaatmismenetluse eesmärk peaks olema **põhimõtteliselt välispiiril kiiresti hinnata, kas taotlused on põhjendamatud või mittelubatavad, ning saata kiiresti tagasi isikud, kellel ei ole õigust riiki jääda, järgides seejuures täielikult tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet** ning tagades, et hästi põhjendatud taotlustega isikud suunatakse tavamenetlusse ning neile antakse kiire juurdepääs rahvusvahelisele kaitsele. Seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalik taotluste lubatavuse hindamiseks nõuda, et rahvusvahelise kaitse taotlejad **elaksid üldjuhul välispiiril, selle läheduses või transiiditsoonis või mõnes muus nende territooriumil asuvas selleks määratud kohas**. Liikmesriikidel peaks selgelt määratletud juhtudel olema võimalik taotlus sisuliselt läbi vaadata ja taotluse suhtes keelduva otsuse tegemise korral asjaomased kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud tagasi saata. **Selleks et viia läbi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) .../...¹³⁺ kehtestatud piiril toimuv varjupaigamenetlus ja piiril toimuv tagasisaatmismenetlus, peaksid liikmesriigid võtma vajalikud meetmed, et tagada piisav vastuvõtu- ja inimressurssidealane suutlikkus, eelkõige kvalifitseeritud ja hästi koolitatud töötajad, et igal ajahetkel oleks võimalik läbi vaadata kindlaks määratud arv taotlusi ja jõustada tagasisaatmisotsuseid.**

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., millega kehtestatakse piiril toimuv tagasisaatmismenetlus ja muudetakse määrust (EL) 2021/1148 (ELT L, ..., ELI: ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 17/24 (2016/0224B(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses selle määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

(59) *Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused seoses iga liikmesriigi piisavale suutlikkusele vastavate numbrite arvutamise ja nende taotluste maksimaalse arvuga, mille liikmesriik peab aastas piirimenetluse käigus läbi vaatama, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Liikmesriigi piisav suutlikkus tuleks määrata kindlaks kasutades valemit, mis põhineb liikmesriikide poolt Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, mis on loodud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1896¹⁴ (Frontex) teatatud ebaseaduslike piiriületuste summeerimisel, mis hõlmab ka saabumisi pärast otsingu- ja päästeoperatsioone ning välispiiril kehtestatud sisenemise keeldu vastavalt Eurostati andmetele, mis arvutatakse kolmeaastase ajavahemiku alusel. Kui rakendusakt võetakse vastu kooskõlas käesoleva määrusega, tuleks selle vastuvõtmine viia kooskõlla määruse (EL) .../...⁺ kohase Euroopa iga- aastase varjupaiga- ja rändearuande vastuvõtmisega, milles hinnatakse olukorda kõigil rändeteedel ja kõigis liikmesriikides. Stabiilsuse ja prognoositavuse lisaelemendina tuleks kehtestada nende taotluste maksimaalne arv, mille liikmesriik peaks aastas piirimenetluse käigus läbi vaatama ning mis peaks olema neli korda suurem kui liikmesriigi piisav suutlikkus. Liikmesriigi piisava suutlikkuse loomise kohustuse ulatuse puhul tuleks asjakohaselt võtta arvesse liikmesriikide muresid seoses riigi julgeoleku ja avaliku korraga. Piisava suutlikkuse arvutamisel tuleks arvesse võtta ainult neid taotlusi, mille suhtes kohaldatakse piirimenetlust.*

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/1896, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624 (ELT L 295, 14.11.2019, lk 1).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

- (60) Liikmesriigid peaksid taotlusi hindama piirimenetluse raames, kui taotleja kujutab endast ohtu riigi julgeolekule või avalikule korrale, kui ***leitakse, et taotleja on pärast seda, kui talle on antud täielik võimalus esitada mõjuvaid põhjendusi, ametiasutusi tahtlikult eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või varjates asjakohast teavet või dokumente oma isiku või kodakondsuse kohta, millel oleks võinud olla negatiivne mõju otsusele, ja kui on tõenäoline, et taotlus on põhjendamatu, kuna taotlejal on sellise kolmanda riigi kodakondsus, mille kohta tehtud rahvusvahelise kaitse andmise otsuste osakaal on 20 % või vähem*** selle kolmanda riigi kohta tehtud otsuste koguarvust. ***Selleks et tagada käesoleva määruse artikli 50 kolmanda lõigu ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused.*** Muudel juhtudel, näiteks kui taotleja on pärit turvalisest päritoluriigist või turvalisest kolmandast riigist, peaks piirimenetluse kasutamine olema liikmesriikide jaoks vabatahtlik.
- (61) ***Direktiivi (EL) .../...⁺ IV peatüki kohaselt on liikmesriikidel, kes teevad kättesaadavaks vastuvõturajatised varjupaigamenetluse läbiviimiseks piiril, kohustus võtta arvesse haavatavate isikute, sealhulgas alaealiste, puuetega inimeste ja eakate eriolukorda ja -vajadusi. Seetõttu tuleks selliste isikute puhul lubada piirimenetlus läbi viia üksnes juhul, kui vastuvõtutingimused selle menetluse raames vastavad kõnealuse direktiivi IV peatükis sätestatud nõuetele. Kui piirimenetluse raames kättesaadavad vastuvõtutingimused kõnealuse direktiivi IV peatükis sätestatud nõuetele ja standarditele enam ei vasta, tuleks piirimenetluse kohaldamine asjaomaste isikute suhtes lõpetada.***

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

- (62) *Samuti võib esineda asjaolusid, kus olenemata kättesaadavatest rajatistest välistaksid taotleja eriolukord või -vajadused igal juhul tema suhtes piirimenetluse kohaldamise või selle kohaldamise jätkamise. Sellega seoses ei tohiks piirimenetlust kohaldada või selle kohaldamine tuleks lõpetada, kui menetluslikke eritagatisi vajavale taotlejale ei ole võimalik pakkuda vajalikku tuge või kui see on põhjendatud tervislikel põhjustel, sealhulgas isiku vaimse tervisega seotud põhjustel. Samuti, pidades silmas lapse õiguste tähtsust ja vajadust võtta arvesse lapse huve, ei tohiks saatjata alaealiste suhtes reeglina piirimenetlust kohaldada, välja arvatud juhul, kui on põhjendatult alust arvata, et alaealine kujutab endast ohtu liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale või kui taotleja on riigisisese õiguse kohaselt riigi julgeoleku või avaliku korraga seotud tõsistel põhjustel välja saadetud.*
- (63) *Samuti ei tuleks piirimenetlust kohaldada või selle kohaldamine tuleks lõpetada, kui selle tulemusena peetakse taotlejaid kinni tingimustes, kus ei ole täidetud isikute kinnipidamise tingimused ja kinnipidamise suhtes kohaldatavad tagatised, nagu need on sätestatud direktiivis (EL) .../....⁺.*
- (64) *Arvestades, et piirimenetluse eesmärk on muu hulgas võimaldada kiiresti hinnata taotlusi, mis on tõenäoliselt mittelubatavad või põhjendamatud, et kiiresti saaks tagasi saata need taotlejad, kellel ei ole õigust riigis viibida, ei tohiks seda menetlust kohaldada või selle kohaldamine tuleks lõpetada, kui menetlev ametiasutus leiab, et taotluse suhtes selle mittelubatavuse tõttu keelduva otsuse tegemise või kiirendatud läbivaatamismenetluse kohaldamise põhjused ei ole või enam ei ole kohaldatavad.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

- (65) Kui liikmesriigid kohaldavad rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamiseks piirimenetlust, peaksid nad tagama vajalike meetmete võtmise taotlejate majutamiseks *üldreeglina* välispiiril või või *selle läheduses* või transiiditsoonides kooskõlas direktiiviga (EL) .../...⁺. Liikmesriigid võivad taotlusi *läbi vaadata* muus kohas välispiiril kui see, kus avaldatakse soovi varjupaigataotlus esitada, viies taotlejad üle konkreetsesse kohta *asjaomase* liikmesriigi välispiiril või ■ selle läheduses *või mõnes muus nende territooriumil asuvas selleks määratud kohas*, kus on olemas sobivad rajatised. Liikmesriikidele peaks jääma õigus otsustada, millistes konkreetses kohtades ■ tuleks sellised rajatised luua. Liikmesriigid peaksid siiski püüdma piirata vajadust taotlejaid sel eesmärgil üle viia ning peaksid seega seadma eesmärgiks luua sellised piisava suutlikkusega rajatised piiriületuspunktides või välispiiri lõikudes, kus tehakse enamik rahvusvahelise kaitse taotlusi, võttes arvesse ka välispiiri pikkust ning piiriületuspunktide või transiiditsoonide arvu. Nad peaksid teavitama komisjoni konkreetsetest kohtadest, ■ kus piirimenetlusi läbi viiakse.
- (66) *Kuna teatavad rajatised võivad asuda raskesti ligipääsetavates kohtades, peaksid liikmesriigid tagama neis rajatistes töötavale personalile asjakohase juurdepääsu.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

(67) *Kui liikmesriigid kohaldavad käesoleva määruse sätteid, mis võivad mõjutada alaealisi, peaksid nad eelkõige silmas pidama lapse huvisid. Selles kontekstis ja võttes arvesse alaealiste vastuvõtu erivajadusi, ei tohiks liikmesriik, kui kohaldatakse piirimenetlust ja taotlejate arv konkreetsel hetkel ületab selle liikmesriigi piisavale suutlikkusele vastavat arvu, eelistada piirimenetluse kohaldamist alaealiste ja nende pereliikmete suhtes, välja arvatud juhul, kui tõsistel põhjustel leitakse, et nad kujutavad endast ohtu liikmesriigi julgeolekule ja avalikule korrale. Piirimenetluse kohaldamise korral tuleks alaealiste ja nende pereliikmete taotlused läbi vaadata eelisjärjekorras. Vastuvõturajatised alaealiste ja nende pereliikmete jaoks peaksid olema nende vajadustele vastavad, järgides täielikult direktiivi (EL) .../...⁺. Võttes arvesse, et laste kaitsmine on esmatähtis, peaks komisjon juhul, kui määruse (EL) 2021/2303 kohase järelevalve käigus saadud teabest nähtub, et liikmesriik ei täida alaealiste ja nende pereliikmete vastuvõtu nõudeid, soovitada piirimenetluse kohaldamise alaealistega perede suhtes peatada ning asjaomane liikmesriik peaks teavitama komisjoni meetmetest, mida on komisjoni soovitusel sisalduvate mis tahes puuduste kõrvaldamiseks võetud. Kõnealune soovitus tuleks avalikustada.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

(68) Piirimenetlus rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamiseks peaks olema võimalikult lühike, kuid tagama samal ajal nende täieliku ja õiglase läbivaatamise. See ei tohiks mingil juhul olla pikem kui 12 nädalat, **mis hõlmab vastutava liikmesriigi kindlaksmääramist. Liikmesriikidel peaks olema võimalik pikendada seda tähtaega 16 nädalani, kui isik antakse määruse (EL) .../+⁺ alusel üle.** Seda tähtaega tuleks käsitada piiril toimuva varjupaigamenetluse eraldiseisva tähtajana **alates taotluse registreerimisest kuni hetkeni, mil taotlejal ei ole õigust riiki jääda ja tal ei ole lubatud sinna jääda.** Selle ajavahemiku piires on liikmesriikidel õigus kehtestada oma õiguses nii haldus- kui ka **järgnevate eri menetlusetappide** tähtaeg, kuid seda tehes peaksid nad tagama, et läbivaatamine viiakse lõpule ja seejärel tehakse vajaduse korral otsus **riiki jäämise palve kohta, ja kui see on asjakohane, otsus edasikaebuse kohta** 12 nädala jooksul, või kui see on kohaldatav, 16 nädala jooksul. Selle ajavahemiku lõppedes, kui liikmesriik ei ole asjaomaseid otsuseid siiski teinud, tuleks taotlejal lubada liikmesriigi territooriumile siseneda, **välja arvatud harvadel erandjuhtudel, et jätkata asjaomase menetlusega.** Riigi territooriumile sisenemine **ei ole** lubatud , kui taotlejal ei ole õigust riiki jääda, kui ta ei ole taotlenud luba edasikaebemenetluse eesmärgil riiki jääda või kui kohus on otsustanud, et taotlejal ei tohiks lubada edasikaebamenetluse tulemuse selgumiseni riiki jääda.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

Sellistel juhtudel viiakse varjupaiga- ja tagasisaatmismenetluse vahelise järjepidevuse tagamiseks **ka** tagasisaatmismenetlus läbi *määruses (EL) .../...⁺ ette nähtud* piiril toimuva tagasisaatmismenetluse raames, mis ei kesta kauem kui 12 nädalat. **■**

- (69) Kuigi piirimenetlust rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamiseks saab kohaldada ilma kinnipidamist kasutamata, peaks liikmesriikidel siiski olema võimalik piirimenetluse ajal kohaldada kinnipidamise aluseid kooskõlas direktiivi (EL) .../...⁺⁺ sätetega, et teha otsus taotleja õiguse kohta oma territooriumile siseneda. Kui sellises menetluses kasutatakse kinnipidamist, tuleks kohaldada kõnealuse direktiivi sätteid kinnipidamise kohta, sealhulgas tagatise kinnipeetud taotlejate jaoks, *kinnipidamistingimusi, kohtulikku kontrolli* ning vajadust iga juhtumit eraldi hinnata. *Reeglina ei tohiks alaealisi kinni pidada. Alaealisi võib kinni pidada üksnes erandjuhtudel, äärmusliku abinõuna ja pärast seda, kui on kindlaks tehtud, et muid alternatiivseid leebemaid meetmeid, muu hulgas kogukonnapõhisesse majutusk kohta paigutamist, kus ei kohaldata vabaduse võtmist, ei saa tulemuslikult kohaldada, ning kui on leitud, et kinnipidamine on vastavalt direktiivile (EL) .../...⁺⁺ nende huvides parim.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 17/24 (2016/0224B(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

- (70) Kui taotluse suhtes tehakse piirimenetluse raames keelduv otsus, tuleks asjaomase taotleja, kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku suhtes teha viivitamata tagasisaatmisotsus, või kui on täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/399¹⁵ sätestatud asjaomased tingimused, siis riiki sisenemine keelata. Kõigi nende kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute võrdse kohtlemise tagamiseks, kelle taotluse suhtes on tehtud piirimenetluse raames keelduv otsus, kui liikmesriik on otsustanud mitte kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/115/EÜ¹⁶ sätteid vastavalt selles sätestatud asjaomastele eranditele kolmandate riikide kodanike ja kodakondsuseta isikute suhtes, ega tee asjaomase kolmanda riigi kodaniku suhtes tagasisaatmisotsust, peaks asjaomase taotleja, kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku kohtlemine ja kaitse tase olema kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ sätetega, mis käsitlevad kolmandate riikide kodanike suhtes kohaldatavaid soodsamaid sätteid, mis on nimetatud direktiivi kohaldamisalast välja jäänud, ning olema võrdväärne nendega, mida kohaldatakse isikute suhtes, kelle suhtes tehakse tagasisaatmisotsus.

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

- (71)** *Piirimenetluse kohaldamisel tuleks täielikult järgida põhiõiguste hartat ja liidu õigust. Iga liikmesriik peaks selles kontekstis ette nägema põhiõiguste seire mehhanismi seoses piirimenetlusega, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) .../...¹⁷⁺ sätestatud kriteeriumidele.*
- (72)** *Oma vastavate volituste piires peaksid liidu ametid, eelkõige varjupaigaamet, saama liikmesriike ja komisjoni nende taotluse korral toetada, et tagada käesoleva määruse sätete, sealhulgas kiirendatud menetlust ja piirimenetlust käsitlevate sätete nõuetekohane rakendamine ja toimimine. Liidu ametid, eelkõige varjupaigaamet, võivad pakkuda liikmesriigile konkreetset toetust.*

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., millega kehtestatakse kolmanda riigi kodanike taustakontroll välispiiridel ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/817 (ELT L, ..., ELI: ...).

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 20/24 (2020/0278(COD)) sisalduva määruse number ning esitada joonealuses märkuses selle määruse kuupäev, number, pealkiri ja ELT avaldamisviide.

- (73) Liikmesriigil, kuhu taotleja määruse (EL) .../...⁺ kohaselt **üle antakse**, peaks olema võimalik taotlus läbi vaadata piirimenetluse raames, tingimusel et taotlejal ei ole veel luba asjaomase liikmesriigi territooriumile siseneda ja sellise menetluse kohaldamise tingimused **on täidetud** liikmesriigis, kust taotleja üle anti, **ja selle liikmesriigi poolt, kellele taotleja üle anti.**
- (74) Avaliku korra mõiste võib muu hulgas hõlmata süüdimõistmist raske kuriteo toimepanemise eest.
- (75) Kui taotleja esitab arvestatava põhjenduse, ei peaks riiki sisenemisel dokumentide puudumine või võltsitud dokumentide kasutamine iseenesest tähendama, et automaatselt rakendatakse kiirendatud läbivaatamismenetlust või piirimenetlust.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

- (76) Kui taotleja ei täida **teatavaid** käesolevast määrusest, määrusest (EL) .../...⁺ või direktiivist (EL) .../...⁺⁺ tulenevaid kohustusi, tuleks taotluse läbivaatamine lõpetada ja selle suhtes tuleks **põhimõtteliselt** teha keelduv otsus **või tunnistada see kaudselt** tagasi võetuks, ning sama taotleja iga **uut**, pärast liikmesriikides otsuse tegemist esitatud taotlust tuleks käsitada korduva taotlusena. **Kui isik esitas korduva taotluse teises liikmesriigis ja antakse vastutavale liikmesriigile määruse (EL) .../...⁺ alusel üle, ei peaks vastutav liikmesriik olema kohustatud teises liikmesriigis esitatud taotlust läbi vaatama.**

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

- (77) Kui taotleja avaldab korduvalt taotluse esitamise soovi, aga ei esita uusi **andmeid**, mis olulisel määral suurendaksid tõenäosust, et taotlejat saab käsitada rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastava isikuna, või mis on seotud eelmise taotluse suhtes selle mittelubatavuse tõttu keelduva otsuse tegemise põhjustega, ei tuleks nimetatud korduva taotlusele täies ulatuses läbivaatamismenetlust uuesti kohaldada. Sellisel juhul tuleks kooskõlas *res judicata* põhimõttega nende taotluste suhtes pärast esmast läbivaatamist ■ mittelubatavuse tõttu **keelduv otsus teha**. Esmane läbivaatamine **tuleks** teha kirjalike avalduste **või** isikliku vestluse alusel ■ . Isiklik vestlus võidakse ära jätta, **eelkõige** siis, kui kirjalike avalduste põhjal on selge, et taotluses ei esitata ■ uusi andmeid. Korduva taotluse korral võidakse kohaldada erandeid isiku liikmesriigi territooriumile jäämise õiguse suhtes ■ .

- (78) Taotlejal, kes esitab viimasel hetkel korduva taotluse üksnes selleks, et oma väljasaatmist edasi lükata või nurjata, ei tohiks lubada taotluse mittelubatavaks tunnistamise kohta otsuse lõpliku vormistamiseni riiki jääda, kui menetlevale ametiasutusele on kohe selge, et uusi andmeid ei ole esitatud ja puudub tagasi- või väljasaatmise risk ■ . Menetlev ametiasutus *peaks tegema* riigisisese õiguse alusel otsuse, milles kinnitab, et on täidetud kriteeriumid, mille kohaselt taotlejal ei saa lubada riiki jääda.
- (79) Rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendatuse üheks oluliseks teguriks on taotleja turvalisus tema päritoluriigis. Võttes arvesse asjaolu, et määruse (EL) .../...⁺ eesmärk on saavutada suur ühtlus seoses nõuetega, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajateks, kehtestatakse käesoleva määrusega ühised kriteeriumid kolmandate riikide käsitamiseks turvalise päritoluriigina, ■ pidades silmas vajadust tugevdada turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamist ühe olulise vahendina, mis toetab tõenäoliselt põhjendamatute taotluste kiiret *läbivaatamist* ■ .

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- (80) ***Kolmandat riiki peaks olema võimalik käsitada turvalise päritoluriigina, tehes erandi selle territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul. Lisaks ei saa asjaolu, et kolmas riik on kantud turvaliste päritoluriikide loetellu, tagada absoluutset turvalisust selle riigi kodanike jaoks, isegi nende jaoks, kes ei kuulu sellisesse isikute kategooriasse, kelle suhtes erand tehti, ega kõrvalda järelkult vajadust vaadata rahvusvahelise kaitse taotlused asjakohaselt individuaalselt läbi. Oma olemuse tõttu saab turvalisena käsitamise aluseks oleva hinnangu andmisel võtta arvesse üksnes asjaomase riigi üldist, tsiviil-, õiguslikku ja poliitilist olukorda ning seda, kas seal tagakiusamise, piinamise või ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise eest vastutavaks tunnistatud inimeste suhtes karistusi ka tegelikult kohaldatakse. Seetõttu peaks turvalise päritoluriigi mõistet saama kohaldada üksnes siis, kui taotleja ei suuda individuaalse hindamise raames esitada andmeid, mis põhjendaksid, miks turvalise päritoluriigi mõiste ei ole tema suhtes kohaldatav.***

I

- (81) Turvaliste päritoluriikide ■ ja turvaliste kolmandate riikide *määratlemine liidu tasandil* peaks käsitlema mõningaid olemasolevaid lahknevusi liikmesriikide turvaliste riikide loeteludes. Samal ajal, kui liikmesriikidele peaks jääma õigus kohaldada või kehtestada õigusakte, millega lubatakse riiklikul tasandil käsitada turvaliste kolmandate riikidena muid riike kui neid, mida käsitatakse turvaliste kolmandate riikidena *või* turvaliste päritoluriikidena *liidu tasandil*, peaks selline ühine käsitamine või loetelu tagama, et kõik liikmesriigid kohaldavad kõnealuseid *mõisteid* ühetaoliselt nende taotlejate puhul, kelle päritoluriiki *käsitatakse turvalisena või kelle jaoks on olemas* turvaline kolmas riik. See peaks hõlbustama menetluste kohaldamise ühtlustamist ja hoiab seeläbi ära rahvusvahelist kaitset taotlevate isikute teisesse rände. ■

- (82) Komisjon peaks varjupaigaameti toetusel ■ vaatama läbi olukorra kolmandates riikides, mida **liidu tasandil** käsitatakse turvaliste kolmandate riikidena **või** turvaliste päritoluriikidena. Kui olukord mõnes sellises kolmandas riigis **märkimisväärselt** halveneb, **ja pärast põhjendatud hindamist** peaks komisjonil olema võimalus peatada piiratud ajavahemikuks asjaomase kolmanda riigi käsitsemine turvalise kolmanda riigi **või turvalise** päritoluriigina **liidu tasandil** ■ delegeeritud õigusaktiga. Komisjonil peaks olema võimalik pikendada kolmanda riigi **liidu tasandil** turvalise kolmanda riigina **või** turvalise päritoluriigina käsitamise peatamist kuue kuu võrra, mida võib veel ühe korra pikendada. Selleks et reageerida olukorra **märkimisväärselt** halvenemisele kolmandas riigis, mida käsitatakse turvalise kolmanda riigina **või** turvalise päritoluriigina **liidu tasandil**, tuleks anda komisjonile õigus võtta ELi toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusaktid, et peatada kuueks kuuks asjaomase kolmanda riigi käsitsemine turvalise kolmanda riigina **või** turvalise päritoluriigina **liidu tasandil**, kui komisjon leiab põhjendatud hindamise alusel, et käesolevas määruses sätestatud tingimused ei ole enam täidetud. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹⁸ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (83) **Komisjon peaks olukorda asjaomases kolmandas riigis pidevalt jälgima, võttes muu hulgas arvesse liikmesriikidelt ja varjupaigaametilt saadavat teavet seoses olukorra edasise muutumisega kõnealuses kolmandas riigis.** Lisaks peaks komisjon sellisel juhul esitama kolme kuu jooksul pärast selle kolmanda riigi kuuluvust peatava delegeeritud õigusakti vastuvõtmist **seadusandliku tavamenetluse raames** muudatusettepaneku asjaomase kolmanda riigi kõrvaldamiseks nende riikide hulgast, mida **liidu tasandil** käsitatakse turvaliste riikidena. Kõnealuseks põhjendatud hindamiseks peaks komisjon võtma arvesse tema käsutuses olevaid mitmesuguseid teabeallikaid, sealhulgas eelkõige komisjoni iga-aastaseid eduaruandeid nende kolmandate riikide kohta, mille Euroopa

¹⁸ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

Ülemkogu on nimetanud kandidaatriikideks, Euroopa välisteenistuse korrapäraseid aruandeid ning liikmesriikide, varjupaigaameti, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti, Euroopa Nõukogu ja muude asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide andmeid.

- (84) Kui delegeeritud õigusakti ja selle kehtivust pikendavate õigusaktide kehtivusaja lõppedes ei ole vastu võetud uut delegeeritud õigusakti, tuleks kolmanda riigi *liidu tasandil* turvalise kolmanda riigina *või* turvalise päritoluriigina käsitamise peatamine lõpetada. See ei tohiks mõjutada ühtegi muudatusettepanekut selle kolmanda riigi kõrvaldamiseks nende riikide hulgast, mida *liidu tasandil* käsitatakse turvaliste riikidena.

- (85) Komisjon peaks varjupaigaameti toetusel ■ vaatama läbi olukorra kolmandates riikides, mis on kõrvaldatud nende riikide hulgast, mida **liidu tasandil** käsitatakse turvaliste päritoluriikidena või turvaliste kolmandate riikidena, sealhulgas juhul, kui liikmesriik teatab komisjonile, et ta leiab põhjendatud hinnangu alusel, et asjaomases kolmandas riigis toimunud muutuste tulemusena vastab see uuesti käesolevas määruses sätestatud turvalise riigina käsitamise tingimustele. Sellisel juhul saaksid liikmesriigid käsitada asjaomast kolmandat riiki turvalise päritoluriigina või turvalise kolmanda riigina liikmesriigi tasandil seni, kuni komisjon ei esita sellele vastuväiteid, **kahe aasta jooksul pärast kõnealuse kolmanda riigi kõrvaldamise kuupäeva nende riikide hulgast, mida liidu tasandil käsitatakse turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina**. Kui komisjon leiab, et need tingimused on täidetud, võib ta teha muudatusettepaneku kõnealuse kolmanda riigi lisamiseks nende riikide hulka, mida **liidu tasandil** käsitatakse turvalise kolmanda riigina **või** turvalise päritoluriigina.

-
- (86) Mis puudutab pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi äravõtmist, ■ siis peaksid liikmesriigid tagama, et rahvusvahelise kaitse all olevaid isikuid teavitatakse nõuetekohaselt nende seisundi võimalikust uuesti läbivaatamisest ning et neil on võimalus esitada mõistliku aja jooksul ning kirjaliku avalduse kujul ja isikliku vestluse käigus oma seisukoht enne, kui ametiasutused võivad teha põhjendatud otsuse nende seisundi äravõtmiseks.

- (87) Rahvusvahelise kaitse taotluse suhtes selle *mittelubatavuse, põhjendamatus* või *ilmselge põhjendamatus tõttu seoses pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundiga või kaudselt tagasivõtmise tõttu tehtud keelduvaid otsuseid, ning* otsuseid pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi *äravõtmise kohta* peaks saama kohtus vaidlustada vastavalt kõigile põhiõiguste harta artiklis 47 sätestatud nõuetele ja tingimustele. Menetluse tulemuslikkuse tagamiseks peaks taotleja edasikaebuse esitama kindlaksmääratud tähtaja jooksul. Et taotlejal oleks võimalik nendest tähtaegadest kinni pidada ja et tagada tõhus juurdepääs kohtulikule läbivaatamisele, peaks tal **■** olema õigus tasuta õigusabile ja esindamisele. *See ei tohiks piirata rahvusvahelise kaitse taotlejate või saajate võimalust kasutada muid liikmesriigi tasandil ette nähtud üldkohaldatavaid õiguskaitsevahendeid, mis ei ole konkreetselt seotud rahvusvahelise kaitse andmise või äravõtmise menetlusega.*
- (88) *Mõnes liikmesriigis nõutakse menetluslike õigusnormide kohaselt, et edasikaebus jõuaks lisaks käesoleva määruse kohaselt nõutule veel teise edasikaebestmesse. Pidades silmas proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtet ning võttes nõuetekohaselt arvesse liikmesriikide menetluslikku autonoomiat ja käesoleva määruse eesmärke, on asjakohane sätestada paindlik lõpliku otsuse määratlus, viidates riigisisesele õigusele, kusjuures liikmesriigid peaksid minimaalselt võimaldama käesoleva määruse V peatükis sätestatud õiguskaitsevahendite kasutamist, enne kui otsus muutub riigisisese õiguse kohaselt lõplikuks. Kui korduv taotlus on esitatud enne, kui varasema kohta tehtud otsus muutub lõplikuks, tuleks seda käsitada täiendava selgitusena ja see tuleks läbi vaadata vastavalt kas käimasoleva haldus- või edasikaebemenetluse raames.*

- (89) *Kohtu mõiste on liidu õigusega reguleeritud mõiste, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Liidu Kohus. Kõnealune mõiste saab muude elementide hulgas tähistada ainult asutust, kes on menetluse esemeks oleva otsuse vastu võtnud asutuse suhtes kolmas isik. See asutus peaks täitma õigustmõistvaid ülesandeid ja ei ole määrav, kas seda asutust peetakse riigisisese õiguse kohaselt kohtuks. Käesolev määrus ei tohiks mõjutada liikmesriikide pädevust korraldada oma riiklikku kohtusüsteemi ja määrata kindlaks edasikaebestantside arv. Kui riigisiseses õiguses on ette nähtud võimalus esitada esimese või korduva edasikaebuse kohta tehtud otsuse kohta uusi edasikaebusi, tuleks selliste edasikaebuste menetlust ja edasilükkavat toimet reguleerida riigisiseses õiguses kooskõlas liidu õiguse ja rahvusvaheliste kohustustega.*
- (90) *Edasikaebemenetluse eesmärgil võivad liikmesriigid ette näha, et esimese astme kohtus toimuvad istungid võivad toimuda videokonverentsi teel, tingimusel et selleks on kehtestatud vajalik kord.*
- (91) Selleks et taotleja saaks kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsevahendile rahvusvahelise kaitse taotluse suhtes tehtud keelduva otsuse vaidlustamiseks, tuleks tagasisaatmisotsuse igasugune toime automaatselt peatada seniks, kuni taotlejal on õigus liikmesriigi territooriumile jääda või tal on lubatud sinna jääda. ■

- (92) Taotlejal peaks põhimõtteliselt olema õigus jääda liikmesriigi territooriumile, kuni tähtaeg edasikaebuse esitamiseks esimese astme kohtus on möödunud, ning kui sellist õigust on tähtaja jooksul kasutatud, siis kuni edasikaebemenetluse tulemuseni. Ainult käesolevas määruses sätestatud harvadel juhtudel, kui taotlus on tõenäoliselt põhjendamatult, **ning ilma et see piiraks tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte järgimist**, ei peaks taotlejal olema automaatset õigust edasikaebuse esitamise eesmärgil riiki jääda.
- (93) Kui taotlejal ei ole automaatset õigust edasikaebuse esitamise eesmärgil riiki jääda, peaks kohtul siiski olema võimalik kas taotleja taotluse korral või omal algatusel lubada taotlejal jääda liikmesriigi territooriumile kuni edasikaebemenetluse tulemuseni. Sellistel juhtudel peaks taotlejal olema õigus riiki jääda, kuni on möödunud kohtult riiki jäämise loa taotlemise tähtaeg, ja kui taotleja on sellise taotluse tähtaja jooksul esitanud, siis kuni pädeva kohtu otsuseni. Selleks et ära hoida kuritarvituslike või viimase hetke korduvaid taotlusi, peaks liikmesriikidel olema võimalik oma õiguses sätestada, et taotlejal ei peaks olema õigust selle ajavahemiku jooksul riiki jääda korduvate taotluste suhtes tehtud keelduvate otsuste korral, et vältida edasiste põhjendamatute korduvate taotluste esitamist. Menetluse kontekstis, mille käigus tehakse kindlaks, kas taotlejal tuleks lubada riiki jääda edasikaebuse menetlemise ajaks, peaksid olema piisavalt tagatud taotleja kaitseõigused ning talle tuleks võimaldada vajalikku suulist tõlget ja õigusabi. Lisaks peaks pädeval kohtul olema võimalik vaadata rahvusvahelise kaitse andmisest keeldumise otsus läbi faktiliste ja õiguslike asjaolude alusel.

- (94) Selleks et tagada tulemuslik tagasisaatmine, ei tohiks taotlejal olla õigust jääda liikmesriigi territooriumile, kui rahvusvahelise kaitse taotluse kohta tehtud negatiivne otsus on jõudnud kohtus teise või edasisse edasikaebeastmesse, ilma et see piiraks kohtu võimalust lubada taotlejal riiki jääda. ■
- (95) Järjepidevuse tagamiseks rahvusvahelise kaitse taotluse suhtes tehtud keelduva otsuse ja sellele lisatud tagasisaatmisotsuse kohtupoolisel õiguslikul läbivaatamisel ning selleks, et kiirendada kohtuasja läbivaatamist ja vähendada pädevate õigusasutuste koormust, tuleks selliste otsuste suhtes, ***kui need tehakse seonduva rahvusvahelise kaitse taotlust käsitleva otsuse või rahvusvahelise kaitse üravõtmist käsitleva otsuse osana***, kohaldada ühist menetlust samas kohtus.
- (96) Selleks et tagada taotluste õiglane ja objektiivne haldamine ning rahvusvahelist kaitset käsitleva ühise menetluse tulemuslikkus, tuleks kindlaks määrata haldusmenetluse tähtajad.
- (97) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 72 ei mõjuta käesolev määrus liikmesriikide selliste kohustuste täitmist, mis on seotud avaliku korra säilitamise ja sisejulgeoleku kaitsega.

- (98) Käesoleva määruse kohaldamise alusel liikmesriikides toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679¹⁹.
- (99) Isikuandmete töötlemine varjupaigaameti poolt käesoleva määruse raames peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725²⁰, samuti määrusega (EL) **2021/2303**, ning lähtuma eelkõige vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõttest.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (100) Rahvusvahelise kaitse taotluse registreerimise või esitamise ja isikliku vestluse käigus kogutud isikuandmeid tuleks käsitada osana taotleja toimikust ja neid tuleks säilitada *piisav arv* aastaid, kuna kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud, kes taotlevad rahvusvahelist kaitset ühes liikmesriigis, võivad üritada taotleda rahvusvahelist kaitset mõnes teises liikmesriigis või võivad järgnevate aastate jooksul esitada korduvaid taotlusi samas või mõnes muus liikmesriigis. Et enamik mitmeks aastaks liitu jäänud kolmandate riikide kodanikke või kodakondsuseta isikuid on kümne aasta möödumisel neile rahvusvahelise kaitse andmisest saanud liikmesriigi püsielaniku staatuse või isegi kodakondsuse, tuleks seda ajavahemikku käsitada vajaliku ajana, mille kestel isikuandmeid, sealhulgas sõrmejälgi ja näokujutist säilitatakse.

- (101) Käesolevas määruses ei käsitleta liikmesriikide vahelisi menetlusi, mida reguleeritakse määrusega (EL) .../...,⁺ *sealhulgas mis puudutab nende menetlustega seotud edasikaebusi.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

- (102) Käesolevat määrust tuleks kohaldada taotlejate suhtes, kelle suhtes kohaldatakse määrust (EL) .../... ,⁺ ilma et see piiraks nimetatud määruse sätete kohaldamist.
- (103) *Selleks et tagada käesoleva määruse kohaldamise ajaks selle ühtne rakendamine, tuleks liidu ja liikmesriikide tasandil töötada välja ja rakendada rakenduskavad, milles selgitatakse välja iga liikmesriigi puudujäägid ja määratakse kindlaks tegevusetapid.*
- (104) Käesoleva määruse kohaldamist tuleks hinnata korrapäraste ajavahemike tagant.
- (105) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt kehtestada ühine menetlus rahvusvahelise kaitse andmiseks ja äravõtmiseks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda käesoleva määruse ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

- (106) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 ning artikli 4a lõike 1 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. ■
- (107) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (108) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja järgitakse eelkõige põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Eelkõige püütakse käesoleva määrusega tagada inimväärikuse täielik asutamine ning edendada põhiõiguste harta artiklite 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24, ja 47 kohaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK
ÜLDSÄTTED

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine menetlus rahvusvahelise kaitse andmiseks ja äravõtmiseks määruse (EL) .../...⁺ alusel.

Artikkel 2
Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse kõikide rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes, mille esitamiseks on avaldatud soovi liikmesriikide territooriumil, kaasa arvatud välispiiril, territoriaalmerel või transiiditsoonides, ning rahvusvahelise kaitse äravõtmise suhtes.
2. Käesolevat määrust ei kohaldata selliste rahvusvahelise kaitse taotluste ja diplomaatilise või territoriaalse varjupaiga taotluste suhtes, mis on esitatud liikmesriikide esindustele.
3. Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada käesolevat määrust selliste kaitsetaotluste suhtes, mille suhtes määrust (EL) .../...⁺ ei kohaldata.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) *„pagulane“ – kolmanda riigi kodanik, kes põhjendatud tagakiusamishirm tõttu rassi, usu, rahvuse, poliitiliste vaadete või teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise tõttu ja kes viibib sel põhjusel väljaspool kodakondsusjärgset riiki ja ei saa või kõnealuse hirmu tõttu ei taha saada nimetatud riigilt kaitset, või kodakondsuseta isik, kes viibib eespool nimetatud põhjustel väljaspool varasemat alalist elukohariiki, ei saa või kõnealuse hirmu tõttu ei taha sinna tagasi pöörduda, ja kelle suhtes ei kohaldata määruse (EL) .../...⁺ artiklit 12;*
- 2) *„täiendava kaitse saamise kriteeriumitele vastav isik“ – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes ei kvalifitseeru pagulaseks, kuid kellega seoses on ilmnunud mõjuv põhjus arvata, et asjaomast isikut ähvardaks päritoluriiki või kodakondsuseta isiku puhul varasemasse alalist elukohariiki tagasipöördumisel reaalne oht kannatada määruse (EL) .../...⁺ artiklis 15 määratletud tõsist kahju, ja kelle suhtes ei kohaldata nimetatud määruse artikli 17 lõikeid 1 ja 2 ning kes ei saa või kõnealuse ohu tõttu ei taha anda ennast nimetatud riigi kaitse alla;*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- 3) *„pagulasseisund“ – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku pagulasena tunnustamine liikmesriigi poolt kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺;*
- 4) *„täiendava kaitse seisund“ – kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku tunnustamine liikmesriigi poolt täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastava isikuna kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺;*
- 5) *„rahvusvaheline kaitse“ – pagulasseisund või täiendava kaitse seisund;*
- 6) *„alaealine“ – alla 18-aastane kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik;*
- 7) *„saatjata alaealine“ – alaealine, kes saabub liikmesriigi territooriumile ilma asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt tema eest vastutava täisealise isikuta seni, kuni selline täiskasvanu ei ole asjaomast alaealist tegelikult oma hoole alla võtnud; sealhulgas alaealine, kes on jäänud saatjata pärast liikmesriigi territooriumile saabumist;*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- 8) „lõplik otsus“ – otsus selle kohta, kas kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule antakse määruse (EL) .../...⁺ alusel pagulasseisund või täiendava kaitse seisund, sealhulgas taotluse suhtes selle mittelubavatavuse tõttu tehtud keelduv otsus või taotluse suhtes selle kaudselt või sõnaselgelt tagasivõtmise tõttu tehtud keelduv otsus, mille suhtes ei kohaldata enam õiguskaitsevahendit käesoleva määruse V peatüki raames või mis on riigisisese õiguse kohaselt muutunud lõplikuks, olenemata sellest, kas taotlejal on õigus jääda käesoleva määruse kohaselt liikmesriigi territooriumile;
- 9) „rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamine“ – rahvusvahelise kaitse taotluse lubavatavuse või sisuline läbivaatamine kooskõlas käesoleva määrusega ja määrusega (EL) .../...⁺;

I

I

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- I**
- 10) „biomeetrilised andmed“ – määruse (EL) .../...⁺ artikli 2 punktis s määratletud biomeetrilised andmed;
- 11) „piisav suutlikkus“ – suutlikkus, mis on igal ajahetkel vajalik, et viia läbi piiril toimuv varjupaigamenetlus ja määruse (EL) .../...⁺⁺ alusel kehtestatud piiril toimuv tagasisaatmismenetlus või kohaldataval juhul riigisisese õiguse alusel kehtestatud samaväärne piiril toimuv tagasisaatmismenetlus;
- 12) „rahvusvahelise kaitse taotlus“ või „taotlus“ – sellise kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku sooviavaldus liikmesriigilt kaitse saamiseks, keda võib käsitada pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi taotlejana;
- 13) „taotleja“ – kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes on avaldanud soovi rahvusvahelise kaitse taotluse esitamiseks, mille suhtes ei ole lõplikku otsust veel **tehtud**;
- 14) „menetluslikke eritagatise vajav taotleja“ – taotleja, kelle võime kasutada käesolevas määruses sätestatud õigusi ja täita selles sätestatud kohustusi on piiratud tema individuaalse olukorra, **näiteks mõne haavatavuse tõttu**;

I

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 17/24 (2016/0224B(COD)) sisalduva direktiivi number.

- 15) „*kodakondsuseta isik*“ – *isik, keda ei peeta ühegi riigi õigussüsteemis selle riigi kodanikuks*;
- 16) „menetlev ametiasutus“ – liikmesriigi kohtulaadne ametiasutus või haldusorgan, kes vastutab rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise eest **ning** on pädev tegema *haldusmenetluse etapis otsuseid*;
- 17) „rahvusvahelise kaitse äravõtmine“ – menetleva ametiasutuse **või pädeva kohtu** otsus tunnistada *rahvusvaheline* kaitse kehtetuks **või** see lõpetada, **sealhulgas keeldudes selle pikendamisest kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺**;
- 18) „liikmesriiki jäämine“ – jäämine selle liikmesriigi territooriumile, kaasa arvatud piirile või transiiditsoonidesse, kus on avaldatud soovi rahvusvahelise kaitse taotluse esitamiseks või kus seda taotlust läbi vaadatakse;
- 19) „korduv taotlus“ – uus rahvusvahelise kaitse taotlus, mille esitamiseks avaldatakse soovi mis tahes liikmesriigis pärast eelmise taotluse kohta lõpliku otsuse tegemist, sealhulgas juhul, kui selle taotluse suhtes on tehtud selle sõnaselgelt **või kaudselt** tagasivõtmise tõttu keelduv otsus**;** ;
- 20) „vastutav liikmesriik“ – liikmesriik, kes vastutab taotluse läbivaatamise eest kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺⁺.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

Artikkel 4

Pädevad asutused

1. Iga liikmesriik määrab **kooskõlas riigisisese õigusega** menetleva ametiasutuse, **kes täidab talle käesoleva määruse ja määruse (EL) .../...⁺ alusel antud ülesandeid, tehes eelkõige järgmist:**

- a) rahvusvahelise kaitse taotluste vastuvõtmine ■ ja läbivaatamine;
- b) otsuste tegemine rahvusvahelise kaitse taotluste kohta;
- c) otsuste tegemine **rahvusvahelise kaitse äravõtmise** kohta.

Menetlev ametiasutus on haldusmenetluse raames ainuke ametiasutus, kellel on õigus otsustada rahvusvahelise kaitse taotluse lubatavuse ja põhjendatuse üle.

2. **Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, teevad liikmesriigid muudele asjaomastele liikmesriigi** ametiasutustele ülesandeks võtta vastu ■ rahvusvahelise kaitse taotlusi ning teavitada taotlejaid sellest, kus ja kuidas esitada taotlus **kooskõlas artikliga 28.**

Liikmesriigi kõnealuste muude ametiasutuste hulka kuuluvad vähemalt politsei, ■ sisserändeasutused, ■ **piirivalve ning** asutused, kes on vastutavad kinnipidamisasutuste või vastuvõturajatiste eest.

3. **Iga liikmesriik määrab pädeva asutuse rahvusvahelise kaitse taotluste registreerimiseks.** Liikmesriigid võivad teha **rahvusvahelise kaitse taotluste registreerimise ülesandeks menetlevale ametiasutusele või** muudele **asjaomastele** asutustele.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

4. *Kui taotluse saab asutus, kellel ei ole õigust seda registreerida, teavitab see asutus sellest viivitamata taotluste registreerimise eest vastutavat asutust ja taotlus registreeritakse kooskõlas artikliga 27. Taotluse vastuvõtmise eest vastutav asutus teavitab rahvusvahelise kaitse taotlejat ka sellest, milline asutus vastutab tema taotluse registreerimise eest.*
5. *Lõigete 2 ja 3 kohaldamisel teavitab iga liikmesriik hiljemalt ... [käsoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] komisjoni nimetatud lõigetes osutatud ülesannete täitmiseks määratud asutustest, täpsustades neile määratud ülesanded. Kõigist nende määratud asutustega seotud muudatustest teatatakse viivitamata komisjonile.*
6. *Liikmesriigid võivad ette näha, et vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetluse eest vastutab muu asutus kui menetlev ametiasutus kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺.*
7. *Iga liikmesriik annab menetleva ametiasutuse ja muude käsoleva artikli alusel määratud pädevate asutuste käsutusse nende käsoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks asjakohased vahendid, sealhulgas piisaval arvul pädevaid töötajaid.*
8. *Liikmesriigid tagavad, et käsolevat määrust kohaldavate pädevate asutuste töötajatel on asjakohased teadmised ja nad on saanud koolituse, sealhulgas asjaomase koolituse määruse (EL) 2021/2303 artikli 8 alusel, ning juhised oma kohustuste täitmiseks käsoleva määruse kohaldamisel.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

Artikkel 5
Pädevate asutuste abistamine

Ilma et see piiraks artikli 4 lõigete 7 ja 8 kohaldamist ning liikmesriigi taotlusel, võivad artikli 4 kohaselt määratud pädevaid asutusi rahvusvahelise kaitse taotluste vastuvõtmisel ja registreerimisel ning nende läbivaatamise hõlbustamisel, sealhulgas isikliku vestluse osas, abistada:

- a) Euroopa Liidu Varjupaigaameti (edaspidi „varjupaigaamet“) lähetatud eksperdid kooskõlas määrusega (EL) 2021/2303 ning*
- b) teise liikmesriigi pädevad asutused, kellele asjaomane liikmesriik on teinud ülesandeks rahvusvahelise kaitse saamiseks esitatud taotluste vastuvõtmise, registreerimise või läbivaatamise.*

Artikli 4 alusel määratud pädevad asutused võivad abistada teise liikmesriigi asutusi üksnes nende ülesannete osas, mille täitmise on nende liikmesriik neile ülesandeks teinud.

Konkreetsete rahvusvahelise kaitse taotluste üle otsustamise pädevus jääb üksnes vastutava liikmesriigi menetlevale ametiasutusele.

Artikkel 6

ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti roll

1. Liikmesriigid võimaldavad ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametil:
 - a) kohtuda taotlejatega, sealhulgas nendega, kes on vastuvõtukeskustes, kinnipidamisasutuses, piiril või transiiditsoonides;
 - b) saada taotleja sellekohasel nõusolekul juurdepääs teabele, mis käsitleb konkreetset rahvusvahelise kaitse taotlust, menetluse kulgu ja vastuvõetud otsuseid;
 - c) esitada menetluse kõikides etappides 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni, mida on täiendatud 31. jaanuari 1967. aasta New Yorgi protokolliga (edaspidi „Genfi konventsioon“) artikliga 35 talle pandud järelevalvekohustuste elluviimisel pädevatele ametiasutustele konkreetseid rahvusvahelise kaitse taotlusi käsitlevaid seisukohti.
2. Lõiget 1 kohaldatakse ka organisatsiooni suhtes, kes vastavalt liikmesriigiga sõlmitud kokkuleppele tegutseb asjaomase liikmesriigi territooriumil ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti nimel.

Artikkel 7
Konfidentsiaalsuspõhimõte

1. Käesolevat määrust kohaldavad asutused ***on kohustatud järgima*** konfidentsiaalsuse ***põhimõtet kõigi isikuandmete puhul, mida nad saavad oma ülesannete täitmisel, sealhulgas käesoleva määruse kohaldamise seisukohast olulises liidu või riigisisese õiguse kohases liikmesriikide ametiasutuste teabevahetuses.***
2. Rahvusvahelise kaitse menetluse kestel ja pärast taotluse kohta lõpliku otsuse tegemist ametiasutused:
 - a) ei avalda teavet konkreetse rahvusvahelise kaitse taotluse kohta ega asjaolu, et on avaldatud taotluse esitamise soovi, väidetavatele tagakiusajatele ega tõsise kahju põhjustajatele;
 - b) ei kogu teavet väidetavatelt tagakiusajatelt ega tõsise kahju põhjustajatelt viisil, mis annaks neile ■ teada asjaolust, et kõnealune taotleja on avaldanud taotluse esitamise soovi ■ .

II PEATÜKK
ÜLDPÕHIMÕTTED JA TAGATISED

I JAGU
TAOTLEJATE ÕIGUSED JA KOHUSTUSED

Artikkel 8

Üldised tagatised taotlejatele

1. III peatükis osutatud haldusmenetluses on taotlejatel käesoleva artikli lõigetes 2–6 sätestatud tagatised.
2. Menetlev ametiasutus *või kohaldataval juhul muud pädevad asutused või organisatsioonid, kellele liikmesriigid on sellekohased ülesanded andnud*, teavitavad taotlejat keeles, millest ta aru saab või millest arusaamist võib temalt *eeldada*, järgmisest:
 - a) õigus esitada individuaalne taotlus;
 - b) järgitava menetluse *tähtajad ja etapid*;
 - c) tema õigused ja kohustused menetluse ajal, sealhulgas määruse (EL) .../...⁺ *kohased õigused ja kohustused*, ning *nende* kohustuste täitmata jätmise tagajärjed, *eelkõige mis puudutab taotluse sõnaselget või kaudset tagasivõtmist*;

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

- d) õigus saada tasuta õigusnõustamist individuaalse taotluse esitamiseks ning õigusabi ja esindamist menetluse kõigis etappides käesoleva peatüki III jao alusel ning kooskõlas artiklitega 15, 16, 17, 18 ja 19;
- e) vahendid, mille abil ta saab täita määruse (EL) .../...⁺ artiklis 4 osutatud andmete esitamise kohustuse;
- f) menetleva ametiasutuse otsus *kooskõlas artikliga 36*.

Kogu käesolevas lõikes osutatud teave tuleb esitada võimalikult kiiresti, et taotleja saaks kasutada käesoleva määrusega tagatud õigusi ning igakülselt täita artiklis 9 sätestatud kohustused. Esimese lõigu punktides a–e osutatud teave esitatakse taotlejale hiljemalt rahvusvahelise kaitse taotluse registreerimisel. Kõnealune teave esitatakse lõikes 7 osutatud teabelehel kas füüsiliselt või elektrooniliselt ning vajaduse korral suuliselt. Alaealistele esitatakse teave lapsesõbralikul viisil ja esindaja või käesoleva määruse artikli 23 lõike 2 punktis a osutatud isiku osalusel.

Taotlejale antakse võimalus kinnitada, et ta on teabe kätte saanud. Selline kinnitus dokumenteeritakse taotleja toimikus. Kui taotleja keeldub kinnitamast, et ta on teabe kätte saanud, tehakse tema toimikusse selle kohta märge.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

3. **Haldusmenetluse käigus osutatakse** taotlejale tõlgi teenuseid **taotluse registreerimise ja esitamise eesmärgil, ning kui see on asjakohane, isikliku vestluse läbiviimiseks**, kui asjakohast suhtlust ei ole **muul viisil** võimalik tagada. Tõlketeenuse eest tasutakse riiklikest vahenditest.
4. **Pädevad asutused** annavad taotlejale **võimalikult kiiresti ja enne taotluse esitamise tähtaega kooskõlas artikli 28 lõikega 1** võimaluse võtta ühendust ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti või mõne muu organisatsiooniga, kes pakub kooskõlas riigisisese õigusega taotlejatele õigusnõustamist või muud nõustamist.
5. Menetlev ametiasutus tagab, et taotlejal ja vajaduse korral tema **esindajatel või** õigusnõustajatel **või** muudel nõustajatel, **kel on vastavalt liikmesriigi seadustele õigus või luba anda õigusalast nõu (edaspidi „õigusnõustajad“)**, on võimalik tutvuda artikli 34 lõike 2 **punktides b ja c** osutatud teabega, mis on vajalik taotluse läbivaatamiseks, ja artikli 34 lõikes 3 osutatud ekspertide esitatud teabega, kui menetlev ametiasutus on võtnud kõnealust teavet arvesse tema taotluse kohta otsuse tegemisel.
6. Menetlev ametiasutus teavitab taotlejat **võimalikult kiiresti kirjalikult** tema taotluse kohta tehtud otsusest. Kui taotlejat esindab ametlikult **esindaja või** õigusnõustaja, võib menetlev ametiasutus otsusest teatada **taotleja** asemel tema esindajale või õigusnõustajale.

7. *Varjupaigaamet koostab tihedas koostöös komisjoni ja iga liikmesriigiga teabelehed, mis sisaldavad käesoleva artikliga nõutavat teavet. Need teabelehed koostatakse nii, et liikmesriigid saaksid neid täiendada asjaomase liikmesriigi spetsiifilise lisateabega, ning neis võetakse arvesse haavatavate taotlejate, nagu alaealiste või puuetega inimeste eripära.*

Artikkel 9

Taotleja kohustused

1. *Taotleja avaldab taotluse esitamise soovi liikmesriigis, mis on sätestatud määruse (EL) .../...⁺ artikli 17 lõigetes 1 ja 2.*
2. *Taotleja teeb artiklis 4 osutatud pädevate asutustega täielikku koostööd käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes, tehes eelkõige järgmist:*
 - a) *esitab artikli 27 lõike 1 punktides a, b ja d osutatud andmed;*
 - b) *annab isikut tõendava dokumendi või reisidokumendi puudumise korral selgitusi;*
 - c) *annab teavet kõikide muutuste kohta, mis puudutavad tema elukohta, aadressi, telefoninumbrit või e-posti aadressi;*
 - d) *esitab biomeetrilised andmed;*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

- e) *esitab oma taotluse kooskõlas artikliga 28 ja jääb kogu menetluse jooksul kättesaadavaks;*
- f) *annab võimalikult kiiresti üle enda valduses olevad dokumendid, mis on taotluse läbivaatamiseks asjakohased;*
- g) *osaleb isiklikul vestlusel, ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist;*
- h) *jääb selle liikmesriigi territooriumile, kus ta peab viibima kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artikli 17 lõikega 4.*

Kui pädevad asutused otsustavad mõne esimese lõigu punktis f osutatud dokumendi enda kätte jätta, tagavad nad, et taotleja saab viivitamata originaalide koopia. Määruse (EL) .../...⁺ artikli 46 kohase üleandmise korral, annavad pädevad asutused need dokumendid taotlejale tagasi üleandmise ajal.

3. *Taotleja nõustub võtma oma viimases elukohas või viimasel aadressil, telefoni või e-posti teel, mille ta on pädevatele asutustele teatanud, vastu kõik pädevate asutuste saadetud teatised, eelkõige juhul, kui taotleja esitab taotluse kooskõlas artikliga 28.*

Liikmesriigid kehtestavad oma õiguses teatiste saatmise viisi ja ajahetke, mil teatis loetakse taotleja poolt kättesaaduks.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

4. *Taotleja täidab kohustust anda endast pädevatele asutustele teada kindlaksmääratud ajal või mõistlike ajavahemike tagant või jääma liikmesriigi territooriumil selleks määratud piirkonda vastavalt direktiivile (EL) .../...,⁺ nagu on ette näinud liikmesriik, kus tal on kohalolekukohustus vastavalt määrusele (EL) .../...⁺⁺.*
5. *Kui see on taotluse läbivaatamiseks vajalik ja nõuetekohaselt põhjendatud, võivad pädevad asutused nõuda taotleja või tema asjade läbivaatust kooskõlas riigisisese õigusega, ilma et see piiraks õigust teha julgeolekukaalutlustel tehtavat läbiotsimist. Pädev asutus esitab taotlejale läbiotsimise põhjused ja lisab need taotleja toimikusse. Taotleja läbiotsimist käesoleva määruse alusel viib läbi taotlejaga samast soost isik, järgides seejuures täiel määral inimväärikuse ning kehalise ja vaimse puutumatuse põhimõtteid.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

Artikkel 10

Õigus jääda riiki *haldusmenetluse ajaks*

1. Taotlejal on õigus jääda selle liikmesriigi *territooriumile, kus tal on kohalolekukohustus kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artikli 17 lõikega 4*, kuni menetlev ametiasutus on teinud III peatükis ette nähtud haldusmenetluses *taotluse kohta* otsuse.
2. Õigus riiki jääda ei anna õigust saada elamisluba ja see ei anna taotlejale õigust liikuda teiste liikmesriikide territooriumile ilma reisidokumendita, nagu on ette nähtud direktiivi (EL) .../...⁺⁺ artikli 6 lõikes 3.
3. Taotlejal **ei ole** õigust jääda haldusmenetluse ajaks *asjaomase liikmesriigi* territooriumile, kui *isik antakse üle teisele liikmesriigile vastavalt kohustustele, mis tulenevad Euroopa vahistamismäärusest*, mis on tehtud kooskõlas nõukogu raamotsusega 2002/584/JSK²¹.
4. *Liikmesriigid võivad näha ette erandi taotleja õigusest jääda haldusmenetluse ajaks oma territooriumile, kui taotleja:*
 - a) avaldab korduvalt taotluse esitamise soovi kooskõlas artikliga 55 ja artiklis 56 sätestatud tingimused **on täidetud**;

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

²¹ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

- b) antakse välja või antakse üle teisele liikmesriigile, kolmandale riigile, rahvusvahelisele kriminaalkohtule või muule rahvusvahelisele kohtule või viiakse sinna üle kriminaalmenetluse läbiviimise või vabadusekaotusliku karistuse või vabadust piirava meetme täitmisele pööramise eesmärgil;*
- c) kujutab endast ohtu avalikule korrale või riigi julgeolekule, ilma et see piiraks määruse (EL) .../...⁺ artiklite 12 ja 17 kohaldamist, tingimusel et sellise erandi kohaldamise tulemusel ei saadeta taotlejat välja kolmandasse riiki, rikkudes tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet.*

5. Liikmesriik võib taotleja kolmandale riigile **või rahvusvahelisele kohtule** välja anda, **üle anda või sinna üle viia**, nagu on osutatud lõike 4 punktis **b**, ainult juhul, kui **pädev** asutus **on seisukohal**, et väljaandmise, üleandmise või üleviimise otsusega ei kaasne otsene ega kaudne tagasi- või väljasaatmine, millega rikutakse selle liikmesriigi rahvusvahelisest õigusest ja liidu õigusest tulenevaid kohustusi.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

II JAGU

ISIKLIKUD VESTLUSED

Artikkel 11

Taotluse lubatavust käsitlev vestlus

1. *Ilma et see piiraks artikli 38 lõike 1 ja artikli 55 lõike 4 kohaldamist, antakse taotlejale, enne kui menetlev ametiasutus teeb kooskõlas artikliga 38 otsuse taotluse mittelubatavuse kohta, võimalus vestluseks, mis käsitleb taotluse lubatavust* (edaspidi „taotluse lubatavust käsitlev vestlus“) .
2. Taotluse lubatavust käsitleva vestluse ajal antakse taotlejale võimalus põhjendada, miks artiklis 38 ette nähtud mittelubatavuse põhjused ei ole tema suhtes kohaldatavad .

Artikkel 12

Taotluse sisu käsitlev vestlus

1. Enne kui menetlev ametiasutus teeb otsuse rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendatuse kohta, antakse taotlejale võimalus isiklikuks vestluseks, mis käsitleb tema taotluse sisu (edaspidi „taotluse sisu käsitlev vestlus“). *Taotluse sisu käsitleva vestluse võib läbi viia samal ajal taotluse lubatavust käsitleva vestlusega, tingimusel et taotlejat on sellisest võimalusest eelnevalt teavitatud ja tal on olnud võimalik konsulteerida oma õigusnõustajaga kooskõlas artikliga 15 või isikuga, kellele on õigusnõustamine ülesandeks tehtud, kooskõlas artikliga 16.*

2. Taotluse sisu käsitleva vestluse ajal antakse taotlejale võimalus esitada oma taotluse põhjendamiseks vajalikud andmed kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺ ja ta esitab **selle määruse artikli 4 lõikes 2 osutatud** andmed nii täielikult kui võimalik. Taotlejale antakse võimalus anda selgitusi võimalike puuduvate andmete või lahknevuste või vasturääkivuste kohta **tema** väidetes.

Artikkel 13

Isiklikele vestlustele esitatavad nõuded

1. Artiklites 11 ja 12 ette nähtud isiklikud vestlused viiakse läbi käesolevas määruses sätestatud tingimustel.
2. ***Kui rahvusvahelise kaitse taotlus on esitatud kooskõlas artikliga 31, antakse võimalus artiklite 11 ja 12 kohaseks isiklikuks vestluseks nimetatud sättes osutatud vastutavale täiskasvanud isikule. Ka taotlejale antakse võimalus sellel vestlusel osaleda, juhul kui ei kohaldata lõike 11 punkti c.***
3. Isiklikud vestlused viiakse läbi tingimustes, mis tagavad piisava **privaatsuse ja** konfidentsiaalsuse ning võimaldavad taotlejal oma taotlust igakülgselt põhjendada.
4. ***Isiklikul vestlusel tagatakse taotleja õigusnõustaja kohalolek, kui taotleja on otsustanud kasutada õigusabi kooskõlas käesoleva peatüki III jaoga.***

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

5. *Isiklikel vestlustel võimaldatakse tõlgi teenuseid, kes on võimeline tagama asjakohase suhtlemise taotleja ja vestlust läbi viiva isiku vahel.*

Isiklikel vestlustel võib võimaldada kultuurilise vahendaja kohaloleku.

Liikmesriigid eelistavad tõlke ja kultuurilisi vahendajaid, kes on saanud koolituse, näiteks määruse (EL) 2021/2303 artikli 8 lõike 4 punktis m osutatud koolituse.

Liikmesriigid tagavad, et tõlke ja kultuurilisi vahendajaid teavitatakse rahvusvahelise kaitse taotluste hindamisel olulistest põhimõistetest ja -terminoloogiast, näiteks standardse teabelehe või juhise kaudu. Suhtlemiskeeleks on keel, mida taotleja eelistab, välja arvatud juhul, kui on mõni teine keel, millest taotleja aru saab ja milles ta on võimeline selgelt suhtlema.

6. ■ Isiklikud vestlused viivad läbi menetleva ametiasutuse töötajad.

Kui *sama ajavahemiku jooksul avaldab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi* ebaproportsionaalselt suur arv kolmandate riikide kodanikke või kodakondsuseta isikuid, *mis muudab teostamatuks* iga taotlejaga isikliku vestluse õigeaegse läbiviimise, võivad menetlevat ametiasutust *ajutiselt* aidata *selle* liikmesriigi *muude* ametiasutuste töötajad, *kes eelnevalt saavad selliste vestluste läbiviimiseks asjakohase koolituse, mis hõlmab määruse (EL) 2021/2303 artiklis 8 loetletud elemente*, või varjupaigaamet kooskõlas ■ artikliga 5. ■

7. Vestlust läbi viiv isik:

- a) on pädev võtma arvesse taotlusega seonduvaid isiklikke ja üldisi asjaolusid, kaasa arvatud *taotleja päritoluriigis valitsevat olukorda*, tema kultuurilist tausta, vanust, sugu, *sooidentiteeti*, seksuaalset sättumust, ■ haavatavust *ja menetluslikke erivajadusi*;
- b) *ei kanna sõjaväe või õiguskaitseorganite vormiriietust.*

8. Taotlejatega vestlusi läbi viivad töötajad, sealhulgas varjupaigaameti lähetatud eksperdid, on saanud:

- a) üldteadmisi *teguritest*, mis võivad kahjustada taotleja suutlikkust vestlusel osaleda, näiteks märkidest, mis viitavad võimalikule varasemale piinamisele *või sellele, et ta võis olla inimkaubanduse ohver*;

b) eelneva koolituse, mis hõlmab määruse (EL) 2021/2303 artikli 8 lõikes 4 loetletud *asjakohaseid* elemente

9. Kui taotleja seda palub *ja see on võimalik*, tagab menetlev ametiasutus, et vestlust läbi viivad isikud ja tõlgid on taotleja *eelistatud* soost, *välja arvatud juhul*, kui menetleval ametiasutusel on alust arvata, et selline taotlus ei ole seotud taotleja raskustega oma taotlust igakülgsest põhjendada.

10. Erandina võib menetlev ametiasutus korraldada isikliku vestluse videokonverentsi teel, kui asjaolud seda nõuetekohaselt põhjendavad.

Sellisel juhul tagab menetlev ametiasutus vajaliku korralduse asjakohaste vahendite, menetluslike ja tehniliste standardite, õigusabi ja suulise tõlke jaoks, võttes arvesse varjupaigaameti juhiseid.

11. Vastavalt kas taotluse lubatavust või selle sisu käsitleva vestluse võib ära jätta, kui:

- a) menetlev ametiasutus saab olemasolevate tõendite põhjal teha pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi kohta positiivse otsuse, tingimusel et täiendava kaitse seisund pakub samu õigusi ja hüvesid kui pagulasseisund liidu ja riigisisese õiguse alusel;**
- b) menetlev ametiasutus leiab, et taotlus ei ole olemasolevate tõendite põhjal mittelubatavust;**
- c) menetlev ametiasutus on seisukohal, et taotleja ei ole temast mitteolenevatel püsivatel asjaoludel vestluseks võimeline või suuteline;**
- d) korduva taotluse korral tehakse artikli 55 lõikes 4 osutatud esmane läbivaatamine kirjaliku avalduse alusel;**
- e) menetlev ametiasutus peab taotlust artikli 38 lõike 1 punkti c alusel mittelubatavaks.**

Isikliku vestluse ärajätmisel esimese lõigu punkti c alusel ei ole negatiivset mõju menetleva ametiasutuse otsusele. Kui isiklik vestlus jäetakse nimetatud punkti alusel ära, annab menetlev ametiasutus taotlejale tegeliku võimaluse esitada lisateavet kirjalikult.

Kui on kahtlusi taotleja võime või suutlikkuse osas vestlusel osaleda, konsulteerib menetlev ametiasutus meditsiinitöötajaga, et teha kindlaks, kas taotleja võimetus või suutmatus vestlusel osaleda on ajutine või on tema olukord püsiv. Kui pärast meditsiinitöötajaga konsulteerimist on selge, et taotleja võimetus või suutmatus vestlusel osaleda on ajutine, lükkab menetlev ametiasutus isikliku vestluse edasi, kuni taotleja on vestluseks võimeline või suuteline.

Kui taotleja ei saa isiklikul vestlusel osaleda konkreetsetel temast mitteolenevatel asjaoludel, muudab menetlev ametiasutus isikliku vestluse aega.

12. *Taotlejad viibivad isiklikul vestlusel kohal ja neilt nõutakse esitatud küsimustele isiklikult vastamist.*
13. *Taotlejat võib isiklikul vestlusel, sealhulgas videokonverentsi teel peetaval vestlusel, abistada õigusnõustaja.*

Õigusnõustaja puudumine ei takista menetlevat ametiasutust vestlust läbi viimast.

Liikmesriigid võivad oma õiguses sätestada, et kui õigusnõustaja osaleb isiklikus vestluses, võib ta sekkuda üksnes isikliku vestluse lõpus.

14. *Ilma et see piiraks artikli 11 lõike 1 ja artikli 12 lõike 1 kohaldamist ning tingimusel, et on tehtud piisavad jõupingutused selle tagamiseks, et taotlejale on antud isikliku vestluse võimalus, ei takista isikliku vestluse ärajäämine menetleval ametiasutusel tegemast otsust rahvusvahelise kaitse taotluse kohta.*

Artikkel 14

Isikliku vestluse aruanne ja salvestis

1. Menetlev ametiasutus või mis tahes muu asutus või eksperdid, kes teda **kooskõlas artikliga 5 ja artikli 13 lõikega 6** isikliku vestluse läbiviimisel abistavad, koostavad põhjaliku ja faktilise aruande, mis sisaldab kõiki isikliku vestluse **peamisi** elemente, **või vestluse protokoll** või **vestluse salvestise stenogrammi, mis lisatakse taotleja toimikusse.**
2. Isiklikust vestlusest tehakse helisalvestis. Taotlejat teavitatakse enne vestlust **salvestamisest ja selle eesmärgist. Erilist tähelepanu pööratakse nende taotlejate vajadustele, kes vajavad menetluslikke eritagatise. Menetlev ametiasutus lisab salvestise taotleja toimikusse.**
3. Taotlejale antakse võimalus kommenteerida või selgitada suuliselt või kirjalikult seda, mis puudutab vestluse aruandes, **vestluse protokollis** või **vestluse salvestise** stenogrammis esinevaid võimalikke vigaseid tõlkeid või vääritimõistmisi **või muid faktilisi vigu**, kas isikliku vestluse lõpus või kindlaksmääratud tähtaja jooksul enne seda, kui menetlev ametiasutus võtab vastu otsuse. Sel eesmärgil teavitatakse taotlejat igakülselt kõnealuse aruande sisust, **vestluse protokollist** või **vestluse salvestise** stenogrammist, vajaduse korral tõlgi vahendusel.

4. Taotlejal **palutakse** kinnitada, et **vestluse** aruande sisu või **vestluse** stenogramm kajastab isiklikku vestlust õigesti. **Kui taotleja keeldub sisu kinnitamast**, märgitakse selle keeldumise põhjused **taotleja** toimikusse. Selline keeldumine ei takista menetleval ametiasutusel võtmast taotluse kohta vastu otsuse. **Kui taotleja isikliku vestluse käigus öeldu osas tekib kahtlusi, on ülimuslik helisalvestis.**
5. **Taotlejalt ei ole vaja nõuda märkuste või selgituste esitamist vestluse aruande ega vestluse stenogrammi kohta ega selle kinnitamist, et vestluse aruande sisu või vestluse stenogramm kajastab vestlust õigesti, kui:**
- a) **riigisisese õiguse kohaselt on vestluse salvestis või vestluse salvestise stenogramm edasikaebemenetluses tõendina lubatavad, või**
 - b) **menetlevale ametiasutusele on selge, et taotlejale antakse pagulasseisund või täiendava kaitse seisund, tingimusel et täiendava kaitse seisund pakub samu õigusi ja hüvesid kui pagulasseisund liidu ja riigisisese õiguse alusel.**

6. Taotleja *ning tema esindajad* ja õigusnõustajad, *kui nad on määratud*, saavad juurdepääsu *lõikes 1 osutatud vestluse aruandele või vestluse protokollile või vestluse salvestise stenogrammile võimalikult kiiresti pärast vestlust ja igal juhul aegsasti* enne seda, kui menetlev ametiasutus võtab vastu otsuse.

Juurdepääs salvestisele tagatakse ka edasikaebemenetluses.

III JAGU

ÕIGUSNÕUSTAMISE NING ÕIGUSABI JA ESINDAMISE PAKKUMINE

Artikkel 15

Õigus *õigusnõustamisele* ning õigusabile ja esindamisele

1. Taotlejal on õigus menetluse kõigis etappides konsulteerida tulemuslikult õigusnõustajaga või muu nõustajaga oma taotlust käsitlevates küsimustes.
2. Ilma et see piiraks taotleja õigust valida õigusnõustaja või muu nõustaja omal kulul, võib taotleja taotleda *III peatükis ette nähtud tasuta õigusnõustamist haldusmenetluses kooskõlas artikliga 16 ning V peatükis ette nähtud tasuta õigusabi ja esindamist edasikaebemenetluses kooskõlas artikliga 17.*

Taotlejat teavitatakse *niipea kui võimalik ja hiljemalt siis, kui taotlus kooskõlas artikliga 27 registreeritakse*, tema õigusest taotleda tasuta *õigusnõustamist või tasuta õigusabi ja esindamist*.

3. *Liikmesriigid võivad kooskõlas riigisisese õigusega ette näha tasuta õigusabi ja esindamise haldusmenetluses.*
4. *Liikmesriigid võivad korraldada õigusnõustamise ning õigusabi ja esindamise pakkumise kooskõlas oma riigisisese süsteemiga.*

Tasuta õigusnõustamine haldusmenetluses

1. Liikmesriigid **■** pakuvad taotleja avalduse korral III peatükis ette nähtud tasuta õigusnõustamist haldusmenetluses.

Esimese löigu kohaldamisel võib tasuta õigusnõustamise tulemusliku juurdepääsu tagamiseks teha õigusnõustamine ülesandeks isikule, kes osutab haldusmenetluse etapis teenust mitmele taotlejale korraga.

2. Haldusmenetluse raames hõlmab tasuta õigusnõustamine **■** järgmist:
 - a) *haldusmenetlust käsitlevad juhised ja selgitus, sealhulgas teave õiguste ja kohustuste kohta menetluse ajal;*
 - b) abi taotluse esitamisel *ja juhised seoses järgmisega:*
 - i) *erinevad menetlused, mille raames võib taotluse läbi vaadata, ja nende menetluste kohaldamise põhjused;*
 - ii) *taotluse lubatavust käsitlevad normid;*
 - iii) *menetluse käigus tekkivad õiguslikud küsimused, sealhulgas teave selle kohta, kuidas vaidlustada taotluse suhtes tehtud keelduvat otsust kooskõlas artiklitega 67, 68 ja 69.*

■

3. *Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, ei pea tasuta õigusnõustamist haldusmenetluses pakkuma, kui:*
- a) tegu on esimese korduva taotlusega, mis loetakse esitatuks üksnes selleks, et lükata edasi või nurjata tagasisaatmisotsuse täitmine, mis tooks kaasa taotleja kohese väljasaatmise liikmesriigist;*
 - b) tegu on teise või hilisema korduva taotlusega;*
 - c) taotlejat juba abistab ja esindab õigusnõustaja.*
4. *Käesoleva artikli rakendamiseks võivad liikmesriigid taotleda abi varjupaigaametilt. Lisaks võib liikmesriikidele anda rahalist toetust liidu fondide kaudu kooskõlas selliseid fonde reguleerivate õigusaktidega.*

Artikkel 17

Tasuta õigusabi ja esindamine edasikaebemenetluses

1. Edasikaebemenetluses **tagavad liikmesriigid taotleja avalduse korral, et talle pakutakse** tasuta õigusabi ja esindamist. Selline tasuta õigusabi ja esindamine hõlmab **riigisisese õiguse kohaselt nõutavate** menetlusedokumentide ettevalmistamist, edasikaebuse ettevalmistamist ja **ärakuulamise korral** osalemist kohtus asja arutamisel .
2. **Liikmesriigid** ei pea edasikaebemenetluses tasuta õigusabi ja esindamist pakkuma, kui:
 - a) **leitakse, et oma rahalise olukorra avalikustanud** taotlejal **on** piisavalt vahendeid **õigusabi ja esindamise võimaldamiseks tema enda kulul**;
 - b) leitakse, et **edasikaebusel ei ole** ilmseid eduvõimalusi **või see on kuritarvitav**;
 - c) edasikaebus või läbivaatamistaotlus on jõudnud riigisisese õigusega ette nähtud teise või edasisse edasikaebestmesse, kaasa arvatud uuesti ärakuulamise ja edasikaebuse uuesti läbivaatamise korral;
 - d) **taotlejat juba abistab või esindab õigusnõustaja.**

3. Kui otsuse mitte võimaldada tasuta õigusabi ja esindamist teeb asutus, mis ei ole kohus, tuues põhjuseks, et edasikaebusel ei leita olevat ilmseid eduvõimalusi ***või seda peetakse kuritarvitavaks***, on taotlejal õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, et kohtus selline otsus vaidlustada. Selleks on taotlejal õigus taotleda tasuta õigusabi ja esindamist.

Artikkel 18

Õigusnõustamise ning õigusabi ja esindamise ulatus

1. Õigusnõustajal ■ , kes riigisiseses õiguses sätestatud tingimustel taotlejat esindab, on juurdepääs taotleja toimikus sisalduvale teabele, mille alusel otsus tehti või ***tehakse***.
2. ***Kooskõlas riigisisese õigusega võib juurdepääsu*** taotleja toimikus sisalduvale teabele ***või allikatele keelata***, kui teabe või allikate avalikustamine ohustaks riiklikku julgeolekut või teavet edastavate organisatsioonide või isikute või teabega seotud isikute julgeolekut, kui avalikustamine kahjustaks liikmesriigi pädevate asutuste poolt rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamisega seotud uurimist või liikmesriigi rahvusvahelisi suhteid ***või kui teave või allikad on riigisisese õiguse alusel salastatud***. Sellistel juhtudel teeb menetlev ametiasutus järgmist:
 - a) annab edasikaebust menetlevatele kohtutele juurdepääsu kõnealusele teabele või allikatele ning

b) tagab, et järgitakse taotleja kaitseõigust.

Seoses esimese lõigu punktiga b annavad **liikmesriigid** õigusnõustajale, **kes taotlejat esindab ja** kellele on tehtud julgeolekukontroll, juurdepääsu kõnealusele teabele või allikatele selles ulatuses, mis on taotluse läbivaatamiseks või rahvusvahelise kaitse äravõtmise otsuse tegemiseks asjakohane.

3. Taotlejat **nõustaval**, abistaval või esindaval õigusnõustajal või **isikul, kellele on õigusnõustamine ülesandeks tehtud**, on taotleja **nõustamise, abistamise või esindamise** eesmärgil juurdepääs suletud aladele, näiteks kinnipidamisasutustele ja transiiditsoonidele kooskõlas direktiiviga (EL)....⁺.

I

Artikkel 19

Tasuta õigus**nõustamise**, õigusabi ja esindamise pakkumise tingimused

1. Tasuta õigus**nõustamist**, õigusabi ja esindamist pakuvad õigusnõustajad või muud nõustajad, kel on vastavalt riigisisesele õigusele **õigus või** luba taotlejaid **nõustada**, abistada või esindada, või valitsusvälised organisatsioonid, kellel on vastavalt riigisisesele õigusele volitused pakkuda **taotlejatele õigusabiteenuseid** või esindamist.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

2. Liikmesriigid kehtestavad rahvusvahelise kaitse taotlustega seoses esitatud tasuta õigus**nõustamise**, õigusabi ja esindamise saamise avalduste registreerimiseks ja menetlemiseks konkreetsed menetlusnormid või kohaldavad olemasolevaid, samalaadsete riigisiseste juhtumite puhul kehtivaid norme, tingimusel et need normid **ei ole rangemad ega** muuda juurdepääsu tasuta õigus**nõustamisele või tasuta** õigusabile ja esindamisele võimatuks või ülemäära keerukaks.
3. ***Liikmesriigid kehtestavad konkreetsed normid, mis käsitlevad vastavalt artikli 16 lõike 3 ja artikli 17 lõike 2 kohast keeldumist pakkuda tasuta õigusnõustamist ning tasuta õigusabi ja esindamist.***
4. Liikmesriigid võivad samuti kehtestada tasuta õigus**nõustamise**, õigusabi ja esindamise pakkumisele rahalised või ajalised piirangud, tingimusel et need piirangud **ei ole meelevaldsed** ega piira **põhjendamatult** võimalust tasuta õigus**nõustamist**, õigusabi ja esindamist saada. Seoses tasude ja muude kuludega ei tohi õigusabiga seotud küsimustes taotlejaid kohelda vähem soodsalt kui liikmesriigi enda kodanikke.
5. Liikmesriigid võivad **taotlejalt** nõuda **seoses õigusabi ja esindamise pakkumisega kantud** kulude osalist või täielikku hüvitamist juhul, kui taotleja rahaline olukord **menetluse ajal** oluliselt paraneb või kui otsus **pakkuda tasuta õigusabi ja esindamist** tehti taotleja esitatud valeandmete põhjal. **Selleks teavitavad taotlejad pädevaid asutusi viivitamata kõigist olulistest muutustest oma finantsseisundis.**

IV JAGU

ERITAGATISED

Artikkel 20

Menetluslike eritagatiste vajaduse *hindamine*

1. ***Pädevad asutused*** hindavad ***individuaalselt***, kas ■ taotleja vajab menetluslikke eritagatise, kasutades vajaduse korral tõlgi abi. Selle hindamise võib ühendada olemasolevate riigisiseste menetlustega või direktiivi (EL) .../...⁺ artiklis 25 osutatud hindamisega ■ ***ning*** seda ei pea läbi viima haldusmenetlusena. ***Taotleja nõusolekul võidakse hinnang kättesaadavaks teha ja hindamistulemused võidakse esitada menetlevale ametiasutusele, kui see on riigisisese õiguse kohaselt nõutav.***
2. ***Lõikes 1 osutatud hindamine algatatakse*** võimalikult kiiresti pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamist, ***tehes kindlaks, kas taotleja puhul ilmnevad esimesed tõendid selle kohta, et ta võib vajada menetluslikke eritagatise. Selle kindlakstegemise aluseks on nähtavad märgid, taotleja avaldused või käitumine või asjakohased dokumendid. Alaealise taotleja puhul võetakse arvesse ka avaldusi, mille on teinud alaealise taotleja vanem, tema eest asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt vastutav täiskasvanu või alaealise taotleja esindaja. Taotluse registreerimisel lisavad pädevad asutused taotleja toimikusse teabe selliste esimeste tõendite kohta ja teevad selle teabe menetlevale ametiasutusele kättesaadavaks.***

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

3. *Lõikes 1 osutatud hindamist jätkatakse pärast taotluse esitamist, võttes arvesse taotleja toimikus sisalduvat teavet.*

Lõikes 1 osutatud hindamine viiakse lõpule võimalikult kiiresti ning igal juhul 30 päeva jooksul. See vaadatakse läbi, kui taotleja olukorras on aset leidnud asjaomased muutused või kui menetluslike eritagatiste vajadus ilmneb pärast hindamise lõpuleviimist.

4. *Pädev asutus võib taotleja eelneval nõusolekul suunata taotleja asjakohase arsti või psühholoogi või muu spetsialisti juurde, et saada nõu selle kohta, kas taotleja vajab menetluslikke eritagatisi, prioriseerides juhtumeid, mille puhul on märke selle kohta, et taotleja võib olla langenud piinamise, vägistamise või muu jõhkra psühholoogilise, füüsilise, seksuaalse või soopõhise vägivalla ohvriks ning see võib kahjustada tema võimet menetluses tulemuslikult osaleda. Taotleja nõusolekut käesoleva lõigu kohase suunamisega käsitatakse nõusolekuna, mis hõlmab suunamise tulemuste edastamist pädevale asutusele.*

Menetlev ametiasutus võtab esimese lõigu kohaselt antud nõu arvesse, kui ta otsustab, mis laadi menetluslikke eritagatisi taotlejale saab anda.

Vajaduse korral ja ilma, et see mõjutaks meditsiinilise läbivaatuse teostamist, võib lõikes 1 osutatud hindamise ühendada artiklites 24 ja 25 osutatud meditsiinilise läbivaatusega.

5. *Pädevate asutuste asjaomased töötajad ning kõik menetluslike eritagatiste vajaduse kohta nõu andvad arstid, psühholoogid või muud töötajad saavad asjakohase väljaõppe, mis võimaldab neil tuvastada märke sellise taotleja haavatavusest, kes võib vajada menetluslikke eritagatisi, ning neid vajadusi pärast kindlakstegemist käsitleda.*

Artikkel 21

Menetluslikke eritagatise vajavad taotlejad

1. Kui on kindlaks tehtud, et taotleja **vajab** menetluslikke eritagatise, võimaldatakse talle **vajalik** tugi, et ta saaks kasutada käesolevas määruses sätestatud õigusi ja täita selles sätestatud kohustusi kogu rahvusvahelise kaitse menetluse kestuse vältel.
2. Kui **menetlev ametiasutus leiab, sealhulgas liikmesriigi muu asjaomase ametiasutuse hinnangu põhjal**, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud **vajalikku** tuge ei saa anda artiklis 42 osutatud kiirendatud läbivaatamismenetluse või artiklis 43 osutatud piirimenetluse raames, **pöörates** eelkõige **tähelepanu** piinamise, vägistamise või muu jõhkra psühholoogilise, füüsilise, seksuaalse või soopõhise vägivalla ohvritele, ei kohalda menetlev ametiasutus neid menetlusi taotleja suhtes või lõpetab nende kohaldamise tema suhtes.

Artikkel 22

Alaealiste suhtes kehtivad tagatised

1. Käesoleva määruse kohaldamisel peaks **pädevate asutuste** esmane kohus olema kaitsta lapse huve.
2. **Menetlev ametiasutus hindab lapse huve kooskõlas direktiivi (EL) .../...⁺ artikliga 26.**
3. Menetlev ametiasutus annab alaealisele võimaluse isiklikuks vestluseks, sealhulgas juhul, kui rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi on avaldatud tema eest kooskõlas artikliga 32[■] ja artikli 33 lõikega 1, välja arvatud juhul, kui see ei ole [■] lapse huvides parim. Sellisel juhul põhjendab menetlev ametiasutus oma otsust mitte anda alaealisele võimalust isiklikuks vestluseks.

Alaealist käsitleb isik, kellel on vajalikud teadmised alaealiste õigustest ja erivajadustest.

Vestlus viiakse läbi lapse vajadusi ja olukorda arvestaval viisil, **võttes arvesse lapse vanust ja küpsust.**

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

4. *Kui alaealisega on kaasas saatja, toimub isiklik vestlus alaealise eest asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt vastutava täiskasvanu juuresolekul ning õigusnõustaja osalusel, kui selline nõustaja on määratud. Liikmesriigid võivad samuti vajaduse korral ja kui see on lapse huvides parim, korraldada alaealisega isikliku vestluse vajalike oskuste ja teadmistega isiku juuresolekul. Põhjendatud juhtudel ja üksnes siis, kui see on lapse huvides parim, võib menetlev ametiasutus alaealist küsitleda ilma vastutava täiskasvanu juuresolekuta, tingimusel et ametiasutus tagab, et alaealist abistab vestluse ajal isik, kellel on lapse huvide kaitsmiseks vajalikud oskused ja teadmised.*
5. Alaealise taotleja taotlust käsitleva otsuse valmistavad ette menetleva ametiasutuse *asjaomased* töötajad. Asjaomastel töötajatel *on* vajalikud teadmised *ja nad on saanud asjakohase koolituse* alaealiste õiguste ja erivajaduste alal.

Artikkel 23

Eritagatised saatjata alaealisele

1. *Pädevad asutused tagavad, et saatjata alaealisi esindatakse ja abistatakse viisil, mis võimaldab neil kasutada õigusi ja täita kohustusi, mis tulenevad käesolevast määrusest, määrusest (EL) .../...⁺, direktiivist (EL) .../...⁺⁺ ja määrusest (EL) .../...⁺⁺⁺.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

⁺⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) sisalduva määruse number.

2. *Kui rahvusvahelise kaitse taotluse esitamiseks avaldab soovi saatjata isik, kes väidab end olevat alaealine või kelle puhul on objektiivselt alust arvata, et ta on alaealine, siis pädevad asutused:*

- a) näevad võimalikult kiiresti ja igal juhul õigeaegselt lõikes 6, ja kui see on asjakohane, lõikes 7 sätestatud eesmärgi saavutamiseks ette isiku, kellel on vajalikud oskused ja teadmised, et alaealist tema huvide ja üldise heaolu kaitsmiseks ajutiselt abistada, mis võimaldab alaealisel kasutada käesolevast määrusest tulenevaid õigusi, ning kes asjakohasel juhul tegutseb esindajana kuni esindaja määramiseni;*
- b) määravad esindaja, tehes seda niipea kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 15 tööpäeva alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise* ■ *soovi avaldamisest.*

Esindaja ja käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud isik võivad olla samad isikud, kes on sätestatud direktiivi (EL) .../...⁺ artiklis 27. Ta kohtub saatjata alaealisega ning võtab arvesse alaealise enda seisukohti tema vajaduste kohta vastavalt alaealise vanusele ja küpsusele.

Kui pädev asutus on jõudnud seisukohale, et isik, kes väidab end olevat alaealine, on ilma kahtluseta vanem kui 18 aastat, ei pea ta käesoleva lõike kohaselt esindajat määrama.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

Esindaja või käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud isiku kohustused lõpevad, kui pädevad asutused pärast artikli 25 lõikes 1 osutatud vanuse hindamist ei eelda, et taotleja on alaealine, või leiavad, et taotleja ei ole alaealine, või kui taotleja ei ole enam saatjata alaealine.

3. *Saatjata alaealiste rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avalduste ebaproportsionaalselt suure arvu korral või muudes erandlikes olukordades võib lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud esindaja määramise tähtaega pikendada kümne tööpäeva võrra, ilma et see piiraks lõike 2 kolmanda lõigu kohaldamist.*
4. Kui lõike 2 kohaseks isikuks või esindajaks on määratud organisatsioon, määrab ta füüsilise isiku, kes täidab saatjata alaealise suhtes käesolevas artiklis osutatud ülesandeid.
5. *Pädev asutus teavitab viivitamata:*
 - a) *saatjata alaealist lapsesõbralikul viisil ja keeles, millest ta aru saab, lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud isiku ja saatjata alaealise esindaja määramisest ning sellest, kuidas esitada konfidentsiaalselt ja turvaliselt kaebus lõike 2 esimese lõigu punktis a või b osutatud isiku vastu;*

- b) menetlevat ametiasutust *ja asjakohasel juhul taotluse registreerimise eest vastutavat pädevat asutust sellest, et saatjata alaealisele on määratud esindaja, ning*
- c) *lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud isikut ja esindajat* saatjata alaealise *taotlusega* seotud asjakohastest asjaoludest, menetlusetappidest ja tähtaegadest.

■ *Esindajal ja lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud isikul on juurdepääs ■ alaealise toimikusse kuuluvatele asjaomastele dokumentidele, sealhulgas spetsiaalset teabematerjali saatjata alaealisele.*

6. *Lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud isik kohtub* saatjata alaealisega *ja täidab muu hulgas järgmisi ülesandeid, tehes seda koos õigusnõustajaga, kui see on asjakohane:*

- a) *annab saatjata alaealisele asjakohast teavet* käesolevas määruses sätestatud menetluste *kohta* ■ ;

■

- b) *abistab vajaduse korral saatjata alaealist seoses artiklis 25 osutatud vanuse hindamise menetlusega;*

c) annab vajaduse korral saatjata alaealisele asjakohast teavet ja abistab teda seoses määrustes (EL) .../...⁺ ja (EL) .../...⁺⁺ sätestatud menetlustega.

7. Kuni esindajat ei ole määratud, võivad liikmesriigid volitada lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud isikut abistama alaealist taotluse registreerimisel ja esitamisel või esitama kõnealuse taotluse alaealise nimel kooskõlas artikliga 33.

8. Esindaja kohtub saatjata alaealisega ja täidab koos õigusnõustajaga, kui see on asjakohane, muu hulgas järgmisi ülesandeid:

a) anda vajaduse korral saatjata alaealisele asjakohast teavet käesolevas määruses sätestatud menetluste kohta;

b) abistada vajaduse korral saatjata alaealist seoses artiklis 25 osutatud vanuse hindamise menetlusega;

c) abistada vajaduse korral saatjata alaealist taotluse registreerimisel;

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) sisalduva määruse number.

- d) *abistada vajaduse korral saatjata alaealist taotluse esitamisel või esitada kõnealune taotlus alaealise nimel vastavalt artiklile 33;*
- e) *abistada vajaduse korral saatjata alaealist seoses isikliku vestluse ettevalmistamisega ja viibida selle juures ning* teavitada *saatjata* alaealist ■ isikliku vestluse *eesmärgist* ja võimalikest tagajärgedest ning ■ sellest, kuidas ■ *kõnealuseks vestluseks* valmistuda;
- f) *anda vajaduse korral saatjata alaealisele asjakohast teavet ja abistada saatjata alaealist seoses määrustes (EL) .../...⁺ ja (EL) .../...⁺⁺ sätestatud menetlustega.*

Isiklikul vestlusel *on esindajal ja* õigusnõustajal võimalus esitada küsimusi või teha märkusi, ■ tehes seda vestluse *läbiviija* kehtestatud raamistikus.

Menetlev ametiasutus võib nõuda, et saatjata alaealine viibiks isikliku vestluse juures ka juhul, kui tema *esindaja või õigusnõustaja* on kohal.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) sisalduva määruse number.

9. *Esindaja järgib oma ülesannete täitmisel lapse huvide põhimõtet ja tal on selleks vajalik kvalifikatsioon, väljaõpe ja teadmised. Esindajad saavad regulaarselt väljaõpet oma ülesannete täitmiseks ning nad on kohtulikult karistamata, eelkõige ei ole neid süüdi mõistetud laste suhtes toimepandud kuritegudes ega väärtegudes.*

Esindajat vahetatakse üksnes juhul, kui pädevad asutused leiavad, et kõnealuse esindaja või isiku ülesandeid ei ole nõuetekohaselt täidetud. Esindajaks ei määrata organisatsioone või füüsilisi isikuid, kelle huvid on vastuolus või võivad olla vastuolus saatjata alaealise huvidega.

10. *Pädevad asutused määravad esindajana tegutseva füüsilise isiku või ajutiselt esindajana tegutsema sobiva isiku vastutama proportsionaalse ja piiratud arvu saatjata alaealiste eest ning tavaolukorras üheaegselt mitte rohkem kui 30 alaealise eest, tagamaks, et see isik suudab oma ülesandeid tulemuslikult täita.*

Saatjata alaealiste rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avalduste ebaproportsionaalselt suure arvu korral või muudes erandlikes olukordades võib saatjata alaealiste arvu esindaja kohta suurendada kuni 50 saatjata alaealiseni.

Liikmesriigid tagavad, et on haldus- või õigusasutusi või muid üksusi, kes vastutavad korrapärase järelevalve tegemise eest selle üle, et esindaja ja lõike 2 esimese lõigu punkti a kohaselt määratud isik täidavad oma ülesandeid nõuetekohaselt, sealhulgas vaadates korrapärase ajavahemike tagant läbi määratud esindajate ja ettenähtud isikute karistusandmed, et teha kindlaks võimalikud vastuolud nende rolliga. Need haldus- või kohtuasutused või muud üksused vaatavad läbi kaebused, mille saatjata alaealised on oma määratud esindaja või lõike 2 esimese lõigu punkti a kohaselt ettenähtud isiku vastu esitanud.

V JAGU

MEDITSIINILINE LÄBIVAATUS JA VANUSE HINDAMINE

Artikkel 24

Meditsiiniline läbivaatus

1. Kui menetlev ametiasutus leiab, et see on rahvusvahelise kaitse taotluse ***läbivaatamiseks*** asjakohane ning kui taotleja sellega nõus on, ***palub*** menetlev ametiasutus, et taotleja suhtes viiakse läbi meditsiiniline läbivaatus seoses märkide ja nähtudega, mis viitavad varasemale tagakiusamisele või tõsisele kahjule; ***menetlevat ametiasutust teavitatakse läbivaatuse tulemustest.***
2. ***Alaealise puhul tehakse meditsiiniline läbivaatus ainult siis, kui vanem, alaealise eest asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt vastutav täiskasvanu, alaealise esindaja või artikli 23 lõike 2 punktis a osutatud isik ning riigisisese õigusega ette nähtud juhul taotleja on sellega nõus.***

Meditsiiniline läbivaatus on ***taotlejale tasuta ja*** selle eest tasutakse riiklikest vahenditest.

Kui see on asjakohane, võib määruse (EL) .../...⁺ artiklis 12 osutatud tervise- ja haavatavuse kontrolli arvestada käesoleva artikli kohase meditsiinilise läbivaatusena.

3. Kui lõike 1 kohast meditsiinilist läbivaatust ei toimu, teavitab menetlev ametiasutus taotlejaid sellest, et nad võivad omal algatusel ja omal kulul korraldada meditsiinilise läbivaatuse seoses varasemast tagakiusamisest või suurest kahjust tulenevate märkide ja nähtudega.
4. Lõikes 1 või 3 osutatud meditsiiniliste läbivaatuste tulemused esitatakse menetlevale ametiasutusele ***ja taotlejale*** nii kiiresti kui võimalik ning menetlev ametiasutus hindab neid koos muude taotlusega kaasnevate dokumentidega.
5. ***Meditiiniline läbivaatus on võimalikult väheinvasiivne ja seda viivad läbi üksnes kvalifitseeritud meditsiinitöötajad. Läbivaatus sooritatakse viisil, mis austab isiku väärikust.***
6. Taotleja keeldumine meditsiinilisest läbivaatusest ***või tema otsus läbida meditsiiniline läbivaatus omal algatusel, kui selline läbivaatus ei toimu sobiva aja jooksul, võttes arvesse meditsiinilise läbivaatuse aegade kättesaadavust vastutavas liikmesriigis***, ei takista menetlevat ametiasutust rahvusvahelise kaitse taotluse kohta otsust tegemast.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 20/24 (2020/0278(COD)) sisalduva määruse number.

Alaealiste vanuse hindamine

1. *Kui taotleja ütlustest, olemasolevatest dokumentaalsetest tõenditest või muudest asjakohastest märkidest tulenevalt tekib kahtlusi, kas taotleja on alaealine või mitte, võib menetlev ametiasutus korraldada mitut valdkonda hõlmava hindamise, sealhulgas psühhosotsiaalse hindamise, mille viivad läbi kvalifitseeritud spetsialistid, et teha taotluse läbivaatamise raames kindlaks taotleja vanus. Vanust ei või hinnata üksnes taotleja füüsilise välimuse või käitumise põhjal. Vanuse hindamisel loetakse olemasolevad dokumendid õigeks, kui ei ole vastupidiseid tõendeid, ning alaealise ütlusi võetakse arvesse.*
2. *Kui taotleja vanuse suhtes jääb pärast mitut valdkonda hõlmavat hindamist ikka veel kahtlusi, võib taotluse läbivaatamise raames kasutada viimase võimalusena taotleja vanuse ■ kindlakstegemiseks meditsiinilist läbivaatust. Kui käesolevas lõikes osutatud vanuse hindamise tulemus, mis puudutab taotleja vanust, on ebaselge või kui selle põhjal võib muuhulgas järeldada, et taotleja kuulub alla 18-aastaste vanuserühma, eeldab liikmesriik, et taotleja on alaealine.*

■

3. Lõikes 2 sätestatud eesmärgil sooritatav meditsiiniline läbivaatus on **võimalikult väheinvasiivne ja** see viiakse läbi viisil, mis austab isiku väärikust **§**. **Läbivaatuse** viivad läbi **§** meditsiinitöötajad, **kellel on vanuse hindamise alal kogemused ja eksperditeadmised.**

Kui kohaldatakse käesolevat lõiget, analüüsitakse meditsiinilise läbivaatuse ja mitut valdkonda hõlmava hindamise tulemusi koos, et tulemus oleks võimalikult usaldusväärne.

4. Kui meditsiinilist läbivaatust kasutatakse **taotleja** vanuse **hindamiseks**, tagab **pädev** asutus, et **taotlejat, tema vanemat, tema eest asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt vastutavat täiskasvanut, taotleja esindajaid või artikli 23 lõike 2 punktis a osutatud isikut** teavitatakse enne nende rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamist keeles, millest nad aru saavad, **ning lapsesõbralikul ja eakohasel viisil** võimalusest, et nende vanust **võidakse hinnata** meditsiinilise läbivaatuse teel. See hõlmab teavet selle kohta, millisel viisil läbivaatust tehakse, kuidas võib meditsiinilise läbivaatuse tulemus mõjutada taotluse läbivaatamist, samuti **§** taotleja võimaluse kohta meditsiinilisest läbivaatusest keelduda ning sellest, millised on selle keeldumise tagajärjed. **Kõik meditsiinilise läbivaatusega seotud dokumendid lisatakse taotleja toimikusse.**

5. *Meditisiiniline läbivaatus tehakse taotleja vanuse hindamiseks ainult siis, kui taotleja, tema vanemad, käesoleva artikli lõikes 4 osutatud vastutav täiskasvanu, taotleja esindaja või artikli 23 lõike 2 punktis a osutatud isik on sellega nõus, olles eelnevalt saanud käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud teabe.*
6. *Taotleja, tema vanemate, käesoleva artikli lõikes 4 osutatud vastutava täiskasvanu, taotleja esindaja või artikli 23 lõike 2 punktis a osutatud isiku keeldumine meditsiinilise läbivaatuse läbiviimisest taotleja vanuse hindamiseks ei takista menetlevat ametiasutust tegemast otsust rahvusvahelise kaitse taotluse kohta. Sellist keeldumist võib käsitada üksnes ümberlükatava eeldusena, et taotleja ei ole alaealine.*
7. Liikmesriik **võib** tunnustada vanuse hindamise otsuseid, mille on teinud teised liikmesriigid, **kui** vanuse *hindamine on* toimunud **kooskõlas liidu** õigusega.

III PEATÜKK

HALDUSMENETLUS

I JAGU

JUURDEPÄÄS MENETLUSELE

Artikkel 26

Rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamine

1. Rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soov **loetakse** avaldatuks, kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, **sealhulgas saatjata alaealine**, väljendab **isiklikult** artikli 4 lõigetes 1 ja 2 osutatud **pädevale asutusele soovi saada liikmesriigilt rahvusvahelist kaitset**.

Kui **■ pädeva asutuse** töötajad kahtlevad, kas käsitada konkreetset avaldust **rahvusvahelise kaitse** taotluse esitamise soovi avaldamisena, küsivad nad isikult sõnaselgelt, kas ta soovib rahvusvahelist kaitset saada.

2. **Asutusi, kes vastutavad vastuvõturajatiste eest kooskõlas direktiiviga (EL) .../...,⁺ teavitatakse asjakohasel juhul rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamisest. Kolmandate riikide kodanike puhul, kellele tehakse määruse (EL) .../...⁺⁺ artikli 5 lõikes 1 osutatud taustakontroll, võivad liikmesriigid otsustada seda lõiget kohaldada alles pärast taustakontrolli lõppu.**

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 20/24 (2020/0278(COD)) sisalduva määruse number.

Artikkel 27

Rahvusvahelise kaitse taotluste registreerimine

1. ***Ilma et see piiraks andmete kogumise ja edastamise kohustust kooskõlas määruse (EL) .../...⁺ artikli 15 lõikega 1 registreerivad taotluste [] registreerimise pädevusega asutused, käesoleva määruse artikli 5 lõike 1 punktis b osutatud muu liikmesriigi asutused või neid selle ülesande täitmisel abistavad varjupaigaameti lähetatud eksperdid taotluse viivitamata ja hiljemalt viie päeva jooksul rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamise hetkest. Selleks registreerivad nad [] järgmise teabe, mis võib pärineda määruse (EL) .../...⁺⁺ artiklis 17 osutatud taustakontrolli vormilt:***
 - a) ***taotleja nimi, sünniaeg ja -koht, sugu, kodakondsus või kodakondsuse puudumine, määruse (EL) .../...⁺⁺⁺ artikli 2 punktis 8 määratletud pereliikmed ning alaealiste puhul nimetatud määruse artikli 2 punktis h määratletud õed-vennad või sugulased, kes viibivad liikmesriigis, kui see on asjakohane, ning muud taotleja isikuandmed, mis on asjakohased seoses rahvusvahelise kaitse menetluse ja vastutava liikmesriigi määramisega;***

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 15/24 (2016/0132(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 20/24 (2020/0278(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

- b) *kui see dokument on olemas, siis taotleja isikut tõendava või reisidokumendi liik ■, number ja kehtivusaeg ning selle välja andnud riik, samuti taotleja esitatud muud dokumendid, mida pädev asutus peab asjakohaseks seoses tema isikusamasuse tuvastamise, rahvusvahelise kaitse menetluse läbiviimise ja vastutava liikmesriigi määramisega;*
- c) taotluse kuupäev, rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamise koht ja asutus, kellele rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldati;
- d) *taotleja asukoht või elukoht või aadress ning olemasolu korral telefoninumber ja e-posti aadress, mille abil taotlejaga saab ühendust võtta.*

Kui liikmesriigid on esimese lõigu punktides a ja b osutatud andmed saanud juba enne rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamist, ei tule neid uuesti esitada.

- 2. *Kui isik väidab, et tal ei ole kodakondsust, registreeritakse see asjaolu selgelt seniks, kuni tehakse kindlaks, kas isik on kodakondsuseta.*

3. *Kui rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldatakse asutusele, kellele on usaldatud rahvusvahelise kaitse taotluste vastuvõtmise ülesanne ja kes ei vastuta taotluste registreerimise eest, teatab see asutus sellest taotluste registreerimise eest vastutavale asutusele viivitamata ja hiljemalt kolme tööpäeva jooksul alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamisest. Taotluste registreerimise eest vastutav asutus registreerib taotluse võimalikult kiiresti ja hiljemalt viie päeva jooksul alates sellest, kui ta on teabe kätte saanud.*
4. Kui teavet kogub menetlev ametiasutus või muu seda taotluse läbivaatamise juures abistav ametiasutus, võidakse registreerimise ajal koguda ka taotluse läbivaatamiseks vajalikke täiendavaid andmeid.
5. Juhul, kui *sama ajavahemiku jooksul avaldab* rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi ebaproportsionaalselt palju kolmandate riikide kodanikke või kodakondsuseta isikuid, *mistõttu muutub teostamatuks* taotluste registreerimine *lõigetes 1 ja 3 sätestatud tähtaegade* jooksul, *registreeritakse* taotlus *hiljemalt 15* päeva jooksul alates rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamisest.
6. *Ilma et see piiraks taotleja õigust esitada taotluse toetuseks uusi andmeid, ei pruugi pädev asutus ega sellega artikli 5 kohaselt koostööd tegevad asutused ega eksperdid selliseid andmeid koguda korduva taotluse korral, kui lõike 1 punktides a, b ja d ning lõikes 2 osutatud teave on pädevale asutusele juba kättesaadav.*

7. Kolmandate riikide kodanike suhtes, kellele tehakse määruse (EL) .../...⁺ artikli 5 lõikes 1 osutatud taustakontroll, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 1–6 alles pärast taustakontrolli lõppu.

Artikkel 28

Rahvusvahelise kaitse taotluste esitamine

1. Taotleja esitab taotluse *selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldatakse, niipea kui võimalik ja hiljemalt 21 päeva* jooksul alates taotluse registreerimisest, *välja arvatud juhul, kui kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 6*, tingimusel et talle antakse *kooskõlas käesoleva artikliga* tegelik võimalus seda teha. *Kui taotlust ei esitata menetlevale ametiasutusele, teavitab pädev asutus menetlevat ametiasutust viivitamata taotluse esitamisest.*
2. *Pärast määruse (EL) .../...⁺ artikli 46 kohast üleandmist esitab taotleja taotluse vastutava liikmesriigi pädevatele asutustele võimalikult kiiresti ja hiljemalt 21 päeva jooksul pärast seda, kui vastutava liikmesriigi pädevad asutused on taotleja isiku tuvastanud.*
3. *Taotlus esitatakse isiklikult, tehes seda kindlaksmääratud kuupäeval ja kohas ning, kui sellest on teavitatud, kellaajal. Pädevad asutused teavitavad taotlejat kõnealusest kuupäevast ja kohast. Pädevad asutused võivad taotlejat teavitada kõnealusest kellaajast.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 20/24 (2020/0278(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

Liikmesriigid võivad riigisiseses õiguses sätestada, et taotlus loetakse isiklikult esitatuks, kui pädev asutus tuvastab, et taotleja viibib taotluse registreerimise või esitamise ajal füüsiliselt liikmesriigi territooriumil.

4. *Erandina lõikest 3 võivad liikmesriigid riigisiseses õiguses sätestada taotlejale võimaluse esitada taotlus vormil, sealhulgas juhul, kui ta ei saa isiklikult kohale ilmuda temast sõltumatute püsivate ja tõsiste asjaolude tõttu, nagu vangistus või pikaajaline haiglaravi. Taotlus loetakse esitatuks, kui taotleja esitab lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul vormi ja kui pädev asutus teeb kindlaks, et käesolevas lõikes sätestatud tingimused on täidetud. Sellisel juhul hakatakse taotluse läbivaatamise tähtaega arvestama kuupäevast, mil pädev asutus vormi kätte sai.*

5. *Lõike 3 esimese lõigu kohaldamisel määratakse juhul, kui sama ajavahemiku jooksul avaldab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi ebaproportsionaalselt palju kolmandate riikide kodanikke või kodakondsuseta isikuid, mistõttu muutub teostamatuks igale taotlejale kohtumiseks aja määramine lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul, määratakse taotlejale taotluse esitamiseks kohtumisajana kuupäev, mis on hiljemalt kahe kuu jooksul alates taotluse registreerimise kuupäevast.*

6. Taotlust esitades peavad taotlejad **võimalikult kiiresti** esitama kõik **nende valduses olevad** andmed **ja dokumendid**, millele on osutatud määruse (EL) .../...⁺ artikli 4 lõikes 2, mis on vajalikud taotluse põhjendamiseks. **Pärast** taotluse esitamist, **eelkõige isiklikul vestlusel, lubatakse** taotlejal esitada taotluse läbivaatamise seisukohast asjakohaseid täiendavaid andmeid kuni nende taotlust käsitleva haldusmenetluses tehtud otsuse vastuvõtmiseni **■**.

Liikmesriigid võivad määrata kõnealuse ajavahemiku jooksul nende täiendavate andmete esitamiseks tähtaja, mida taotleja püüab järgida.

■

7. **Liikmesriigid võivad korraldada juurdepääsu menetlusele nii, et rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamine, taotluse registreerimine ja taotluse esitamine toimuksid samal ajal. Sellisel juhul tagavad liikmesriigid, et kõigil taotlejatel on artikli 8 lõigetes 2–6 sätestatud tagatised. Kui rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamine, taotluse registreerimine ja taotluse esitamine toimuvad samal ajal, on taotlejal lubatud kõik tema valduses olevad ja tema taotluse põhjendamiseks vajalikud andmed ja dokumendid, millele on osutatud määruse (EL) .../...⁺ artikli 4 lõikes 2, esitada isikliku vestluse ajal.**

Lisaks on taotlejal lubatud mis tahes täiendavaid andmeid, mis on tema taotluse läbivaatamise seisukohast asjakohased, esitada kuni haldusmenetluses tehtud otsuse vastuvõtmiseni tema taotluse kohta. Liikmesriigid võivad määrata kõnealuse ajavahemiku jooksul nende täiendavate andmete esitamiseks tähtaja, mida taotleja püüab järgida.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

Artikkel 29

Taotlejale antavad dokumendid

1. Selle liikmesriigi **pädevad** asutused, kus rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldatakse, annavad taotlejale registreerimisel **nimelise** dokumendi, **mis tõendab, et** rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi on avaldatud ja taotlus on **registreeritud**. **See dokument kehtib kuni lõikes 4 osutatud dokumendi väljastamiseni.**

Pärast määruse (EL) .../...⁺ artikli 46 kohast üleandmist annavad vastutava liikmesriigi pädevad asutused taotleja isikusamasuse tuvastamisel taotlejale nimelise dokumendi, mis näitab, et rahvusvahelise kaitse taotlus esitamise soovi on avaldatud ja taotlus on registreeritud ning isik on üle antud. See dokument kehtib kuni lõikes 4 osutatud dokumendi väljastamiseni.

2. **Lõikes 1 osutatud dokumenti ei pea esitama, kui lõikes 4 osutatud dokumenti on võimalik väljastada registreerimise ajal.**
3. **Lõikes 1 osutatud dokument võetakse lõikes 4 osutatud dokumendi väljastamisel tagasi.**
4. Selle liikmesriigi **pädevad** asutused, kus taotlus esitatakse **vastavalt artikli 28 lõigetele 1 ja 2, väljastavad võimalikult kiiresti pärast** taotluse esitamist dokumendi, **mis sisaldab vähemalt järgmisi andmeid, mida** ajakohastatakse vastavalt vajadusele **■** :

- a) **taotleja nimi, sünniaeg ja -koht, sugu ja kodakondsus või asjakohasel juhul märke kodakondsusetuse kohta, taotleja näokujutis ja taotleja allkiri ■** ;

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

- b) [redacted] väljastav asutus, väljastamise kuupäev ja koht ning dokumendi kehtivusaeg;
- c) [redacted] isiku staatus taotlejana;
- d) kinnitus, et taotlejal on õigus liikmesriigi territooriumile jääda **taotluse läbivaatamise eesmärgil**, ja märge selle kohta, kas taotlejal on õigus vabalt liikuda kogu liikmesriigi territooriumil või selle osas;
- e) märkus selle kohta, et dokument ei ole [redacted] reisidokument ja [redacted] et taotlejal ei ole lubatud reisida ilma loata [redacted] teistesse liikmesriikidesse [redacted] .

[redacted]

5. *Ühtki käesolevas artiklis osutatud dokumenti ei ole vaja väljastada siis, kui taotleja on vahi all või vangistuses, ning seni, kuni taotleja on vahi all või vangistuses.*

Vahi alt või vangistusest vabastamisel antakse taotlejale lõikes 1 või 4 osutatud dokument. Kui [redacted] taotlejale antakse vabastamisel lõikes 1 osutatud dokument, saab ta niipea kui võimalik kätte lõikes 4 osutatud dokumendi [redacted] .

6. *Saatjaga alaealiste puhul võivad käesolevas artiklis osutatud dokumendid, mis on väljastatud taotleja ühele vanemale või tema eest asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt vastutavale täiskasvanule, asjakohasel juhul hõlmata ka alaealist.*

7. *Käesolevas artiklis osutatud dokumendid ei pea olema isikut tõendavad dokumendid, kuid neid käsitatakse piisavate vahenditena, mille abil taotlejad saavad end rahvusvahelise kaitse menetluse ajal liikmesriigi ametiasutuste jaoks identifitseerida ja oma õigusi kasutada.*
8. *Lõigetes 1 ja 4 osutatud dokumentides on märgitud taotluse [] registreerimise kuupäev.*
9. Lõikes 4 osutatud dokument kehtib *kuni 12 kuud või kuni taotleja antakse üle teisele liikmesriigile kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺. Kui dokumendi on väljastanud vastutav liikmesriik, pikendatakse selle kehtivust nii, et see hõlmaks ajavahemikku, mille jooksul taotlejal on õigus jääda selle liikmesriigi territooriumile []*. Dokumendi kehtivusaeg ei anna õigust jääda riiki, kui selle õiguse kasutamine on lõpetatud või peatatud *kooskõlas käesoleva määrusega.*

Artikkel 30

Juurdepääs menetlusele kinnipidamisasutustes ja piiripunktides

1. Kui on märke sellest, et kinnipidamisasutustes või välispiiril asuvates piiripunktides, sealhulgas transiiditsoonides, viibivad kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikud võivad *tahta avaldada soovi esitada rahvusvahelise kaitse taotlus*, annavad artikli 4 kohased *pädevad* asutused neile *teavet kaitse taotluse esitamise soovi avaldamise võimaluse kohta.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

2. ***Kui taotleja avaldab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi kinnipidamisasutuses, vanglas või välispiiril asuvas piiripunktis, sealhulgas transiiditsoonides, korraldavad artikli 4 kohased pädevad asutused suulise tõlke teenuste osutamise ulatuses, mis on vajalik rahvusvahelise kaitse menetlusele juurdepääsu hõlbustamiseks.***
3. Organisatsioonidele ja isikutele, ***kellel on riigisisese õiguse kohaselt lubatud*** isikuid nõustada, antakse juurdepääs kinnipidamisasutustes viibivatele või välispiiril asuvates piiripunktides, sealhulgas transiiditsoonides, viibivatele ***taotlejatele. Sellise juurdepääsu tingimuseks võib olla eelnev kokkulepe pädevate asutustega.***

Liikmesriigid võivad riigisisese õiguse kohaselt piirata esimeses lõigus osutatud juurdepääsu, ***kui*** see on ***objektiivselt*** vajalik piiripunkti, ***sealhulgas transiiditsoonide***, või kinnipidamisasutuse julgeoleku, avaliku korra või halduskorralduse huvides, tingimusel et juurdepääsu ei piirata märkimisväärselt ega muudeta päris võimatuks.

Artikkel 31

Taotlused, mis esitatakse täiskasvanute nimel, kes vajavad abi õigus- ja teovõime teostamiseks

1. *Täiskasvanu puhul, kes vajab kooskõlas riigisisese õigusega õigus- ja teovõime teostamiseks abi (edaspidi „ülalpeetav täiskasvanu“), võib täiskasvanu, kes asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt tema eest vastutab, rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldada ja taotluse esitada ülalpeetava täiskasvanu nimel.*
2. *Ülalpeetav täiskasvanu viibib taotluse esitamise juures, välja arvatud juhul, kui on mõjuvad põhjused, miks ta ei saa juures viibida või ei ole selleks võimeline, või kui taotlus esitatakse vormil, kui selline võimalus on ette nähtud riigisisese õigusega.*

Artikkel 32

Taotlused, mis esitatakse *saatjaga* alaealise nimel ■

1. *Saatjaga alaealisel on õigus esitada taotlus enda nimel, kui tal on asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt õigus- ja teovõime. Kui saatjaga alaealisel ei ole asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt õigus- ja teovõimet, esitab tema nimel taotluse vanem või mõni teine täiskasvanu, näiteks seaduslik hooldaja või lastekaitseteenistus, kes asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt *alaealise* eest vastutab.*

2. Saatjaga alaealise puhul, *kellel ei ole asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt õigus- ja teovõimet ja kes viibib ajahetkel, mil vanem või muu tema eest asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt vastutav isik avaldab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi või esitab rahvusvahelise kaitse taotluse, kõnealuse liikmesriigi territooriumil, ning eelkõige juhul, kui sellel alaealisel puuduvad muud seaduslikud vahendid* kõnealuse liikmesriigi territooriumil *viibimiseks*, ■ käsitatakse *rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamist ja* taotluse esitamist *vanema või* mõne muu tema eest *asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt* vastutava täiskasvanu poolt ■ ühtlasi alaealise nimel *rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamise ja* taotluse esitamisenä.

Liikmesriigid võivad otsustada kohaldada esimest lõiku ka saatjaga alaealise puhul, kes on sündinud haldusmenetluse ajal või kes viibib haldusmenetluse juures.

3. *Kui saatjaga alaealise vanem või tema eest vastutav täiskasvanu, kellele on osutatud lõikes 2, esitab taotluse alaealise nimel, viibib alaealine taotluse esitamise juures, välja arvatud juhul, kui on mõjuvad põhjused, miks alaealine ei saa juures viibida või ei ole selleks võimeline, või kui taotlus esitatakse alaealise nimel vormil, kui selline võimalus on ette nähtud riigisisese õigusega.*

■

Artikkel 33

Saatjata alaealiste taotlused

1. Saatjata alaealisel **on õigus** esitada taotlus enda nimel, kui tal on ■ asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt õigus- ja teovõime. **Selleks teavitatakse** saatjata alaealist **tema rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest vastutavas liikmesriigis kehtivast õigus- ja teovõime saavutamise vanusest. Kui saatjata alaealisel ei ole asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt õigus- ja teovõimet**, esitab tema nimel **taotluse esindaja või artikli 23 lõike 2 punktis a osutatud isik. ■**

Käesoleva lõike esimest lõiku kohaldatakse, ilma et see piiraks saatjata alaealiste õigust õigusnõustamisele ning õigusabile ja esindamisele kooskõlas artiklitega 15 ja 16.
2. Saatjata alaealise puhul, **kellel ei ole asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt õigus- ja teovõimet, esitatakse** taotlus artikli 28 lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul, võttes arvesse **lapse huve.**

3. *Kui saatjata alaealise esindaja või artikli 23 lõike 2 punktis a osutatud isik esitab taotluse alaealise nimel, viibib alaealine taotluse esitamise juures, välja arvatud juhul, kui on mõjuvad põhjused, miks alaealine ei saa juures viibida või ei ole selleks võimeline, või kui taotlus esitatakse vormil, kui selline võimalus on ette nähtud riigisisese õigusega.*

II JAGU

LÄBIVAATAMISMENETLUS

Artikkel 34

Taotluste läbivaatamine

1. *Menetlev ametiasutus* vaatab rahvusvahelise kaitse taotlused läbi **ja võtab nende suhtes vastu otsused** kooskõlas II peatükis sätestatud üldpõhimõtete ja tagatistega.
2. Menetlev ametiasutus teeb otsuse rahvusvahelise kaitse taotluse kohta, olles eelnevalt nõuetekohaselt hinnanud taotluse lubatavust või selle sisu. Menetlev ametiasutus hindab taotlusi objektiivselt, erapooletult ja üksikjuhtumi põhiselt. Taotluse läbivaatamisel võtab *menetlev ametiasutus* arvesse järgnevat:
 - a) taotleja poolt **vastavalt määruse (EL) .../...⁺ artikli 4 lõigetele 1 ja 2** esitatud asjakohased avaldused ja dokumendid;

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- b) *asjakohastest ja kättesaadavatest riiklikest, üleliidulistest ja [] rahvusvahelistest allikatest, sealhulgas lapse õiguste eest seisvatelt organisatsioonidelt, saadud [] asjakohane, täpne ja ajakohastatud teave olukorra kohta, mis taotlust käsitleva otsuse tegemise ajal valitseb taotleja päritoluriigis, sealhulgas päritoluriigi õigusaktide ja nende kohaldamise viisi kohta, [] ning, kui need on kättesaadavad, määruse (EL) 2021/2303 artiklis 11 osutatud ühine analüüs olukorra kohta konkreetsetes päritoluriikides ja juhised;*

[]

- c) *esimese varjupaigariigi või turvalise kolmanda riigi mõistete kohaldamisel asjakohane, täpne ja ajakohane teave olukorra kohta, mis taotlust käsitleva otsuse tegemise ajal valitseb kolmandas riigis, mida käsitatakse esimese varjupaigariigi või turvalise kolmanda riigina, sealhulgas määruse (EL) 2021/2303 artiklis 12 osutatud teave turvaliste kolmandate riikide kohta ning nende analüüs;*

- d) taotleja individuaalne seisund ja isiklikud asjaolud, sealhulgas sellised tegurid nagu taotleja taust, **vanus**, sugu, **sooidentiteet ja** seksuaalne sättumus, ■ et hinnata, kas teod, mis on taotleja suhtes toime pandud või mida võidakse tema suhtes toime panna, võiksid taotleja isiklikest asjaoludest lähtudes osutada tagakiusamiseks või tekitada tõsist kahju;
- e) kas taotleja tegevus pärast päritoluriigist lahkumist oli seotud rahvusvahelise kaitse taotlemiseks vajalike tingimuste loomise ainu- või põhieesmärgiga, et hinnata, kas kõnealune tegevus põhjustaks päritoluriiki tagasipöördumisel taotleja tagakiusamist või talle tõsise kahju tekitamist, ***nagu sellele on viidatud määruse (EL) .../...⁺ artiklis 5;***
- f) kas võib eeldada, et taotleja annab ennast mõne teise riigi kaitse alla, mille kodakondsusele tal on õigus;
- g) ***kas määruse (EL) .../...⁺ artiklis 8 osutatud riigisisese kaitse alternatiiv on kohaldatav, kui tagakiusaja või tõsise kahju põhjustaja ei ole riik või riigi esindaja.***

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

3. Taotluste läbivaatamise ja otsuste vastuvõtmise eest vastutavatel töötajatel on **asjakohased** teadmised **ja nad on saanud väljaõppe, sealhulgas määruse (EL) 2021/2303 artikli 8 kohase asjakohase koolituse** varjupaika ja pagulasi käsitleva õiguse valdkonnas kohaldatavate asjakohaste standardite kohta. Neil on võimalus küsida vajaduse korral ekspertidelt nõu konkreetsetes küsimustes, nagu meditsiinilised, kultuurilised ja usulised küsimused, **vaimne tervis** ning lastega seotud ja sooküsimused. Vajadusel on neil võimalik esitada päringuid varjupaigaametile kooskõlas määruse (EL) 2021/2303 artikli 10 lõike 2 punktiga b.

4. Dokumendid, **mis on menetleva ametiasutuse hinnangul** taotluste läbivaatamise seisukohast asjakohased, **■** tõlgitakse vajaduse korral selliseks läbivaatamiseks.

Kõnealuseid dokumente või nende osasid võivad tõlkida muud üksused ja selle eest võib tasuda riiklikest vahenditest kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusega. Taotleja võib omal kulul tagada muude dokumentide tõlkimise. Korduvate taotluste puhul võib dokumentide tõlkimise teha taotleja ülesandeks.

5. **Menetlev ametiasutus võib** rahvusvahelise kaitse taotluse **eelisjärjekorras** läbi vaadata, **■** eelkõige kui:

a) ametiasutus on seisukohal, et taotlus on tõenäoliselt põhjendatud;

- b) taotlejal on vastuvõtu erivajadused direktiivi (EL) .../...⁺ artikli 24 tähenduses või taotleja vajab *käesoleva määruse artiklites 20–23 osutatud* menetluslikke eritagatise, eriti juhul, kui tegu on saatjata alaealisega;
- c) *on põhjendatud alus arvata, et taotleja ohustab liikmesriigi riiklikku julgeolekut või avalikku korda;*
- d) *tegu on korduva taotlusega;*
- e) *taotleja suhtes on tehtud⁺ artikli 23 lõike 2 punkti e kohane otsus, ta on osalenud üldsuse häirimises või kuritegelikus tegevuses.*

Artikkel 35

Läbivaatamismenetluse kestus

1. Artikli 38 lõike 1 *punktide a, b, c ja d ning artikli 38 lõike 2* kohane läbivaatamine, mille eesmärk on teha kindlaks, *kas* taotlus *on lubatav, viiakse lõpule võimalikult kiiresti ja hiljemalt* ■ *kahe kuu* jooksul alates taotluse esitamise kuupäevast.

Artikli 38 lõike 1 punktis e osutatud juhul viib menetlev ametiasutus läbivaatamise lõpule kümne tööpäeva jooksul ■ .

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

Taotlust ei tohi lugeda lubatavaks üksnes seetõttu, et käesolevas lõikes ja lõikes 2 sätestatud tähtaegade jooksul ei ole tehtud otsust lubatavuse kohta.

2. *Menetlev ametiasutus võib pikendada lõike 1 esimeses lõigus sätestatud tähtaegu kuni kahe kuu võrra, kui:*
 - a) *sama ajavahemiku jooksul avaldab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi ebaproportsionaalne arv kolmandate riikide kodanikke või kodakondsuseta isikuid, mis muudab teostamatuks lubatavusmenetluse lõpuleviimise ettenähtud tähtaja jooksul;*
 - b) *tegemist on keeruliste faktiliste või õiguslike asjaoludega;*
 - c) *viivitus on selgelt ja üheselt seostatav sellega, et taotleja ei täida artiklist 9 tulenevaid kohustusi.*
3. *Menetlev ametiasutus viib kiirendatud läbivaatamismenetluse lõpule võimalikult kiiresti ning hiljemalt kolme kuu jooksul alates taotluse esitamise kuupäevast.*

4. Menetlev ametiasutus tagab, et taotluse sisulise läbivaatamise menetlus, ***mille suhtes ei kohaldata kiirendatud läbivaatamismenetlust***, viiakse läbi võimalikult kiiresti ja mitte hiljem kui kuue kuu jooksul pärast taotluse esitamise kuupäeva, ilma et see piiraks taotluste nõuetekohast ja põhjalikku läbivaatamist.
5. Menetlev ametiasutus võib lõikes 4 osutatud kuuekuulist tähtaega pikendada kõige enam ***kuue*** kuu võrra, kui:
- a) ***sama ajavahemiku jooksul avaldab*** rahvusvahelise kaitse ***taotluse esitamise soovi*** ebaproportsionaalne arv kolmandate riikide kodanikke või kodakondsuseta isikuid, mis muudab ***teostamatuks*** menetluse lõpuleviimise kuue kuu pikkuse tähtaja jooksul;
 - b) tegemist on keeruliste faktiliste või õiguslike asjaoludega;
 - c) ***viivitus on selgelt ja üheselt seostatav sellega, et taotleja ei täida oma artiklist 9 tulenevaid kohustusi.***
6. Kui taotleja suhtes kohaldatakse määruse (EL) .../...⁺ ***artiklis 46*** sätestatud üleandmismenetlust, hakatakse käesoleva artikli lõikes 4 osutatud tähtaega arvestama alates kuupäevast, ***mil taotlus esitatakse*** kooskõlas ***artikli 28 lõikega 2***.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

7. Menetlev ametiasutus võib läbivaatamismenetluse lõpuleviimise edasi lükata, kui temalt ei saa päritoluriigis valitseva oodatavalt ajutise ebakindla olukorra tõttu mõistlikult eeldada otsuse tegemist lõikes 4 ■ sätestatud tähtaja jooksul. Sellistel juhtudel menetlev ametiasutus:

- a) hindab selles päritoluriigis valitsevat olukorda vähemalt iga *nelja* kuu järel;
- b) *võtab, kui need on kättesaadavad, arvesse varjupaigaameti läbivaatamisi seoses olukorraga kõnealuses päritoluriigis;*
- c) teavitab *võimalikult kiiresti* asjaomaseid taotlejaid edasilükkamise põhjustest *keeles, millest nad aru saavad või millest arusaamist võib neilt eeldada.*

Liikmesriik teavitab komisjoni ja varjupaigaametit *võimalikult kiiresti* menetluste edasilükkamisest seoses asjaomase päritoluriigiga. Menetlev ametiasutus viib läbivaatamismenetluse igal juhul lõpule kuni **21** kuu jooksul alates taotluse esitamisest.

8. *Liikmesriigid kehtestavad läbivaatamismenetluse lõpuleviimise tähtajad juhuks, kui kohus tühistab menetleva ametiasutuse otsuse ja saadab asja tagasi. Kõnealused tähtajad on lühemad kui käesolevas artiklis sätestatud tähtajad.*

III JAGU

TAOTLUSI KÄSITLEVAD OTSUSED

Artikkel 36

Taotlusi käsitlevad otsused

1. Otsus rahvusvahelise kaitse taotluse kohta antakse üle kirjalikult ja see tehakse taotlejale teatavaks ***võimalikult kiiresti kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusega. Kui taotlejat esindab ametlikult esindaja või õigusnõustaja, võib pädev asutus otsuse teatavaks teha talle, mitte taotlejale.***
2. Kui taotluse suhtes tehakse keelduv otsus, kuna see on pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundiga seoses mittelubatud, ***põhjendamatu või ilmselgelt*** põhjendamatu või kui see on sõnaselgelt tagasi võetud või ***kaudselt tagasi võetud***, esitatakse otsuses keeldumise faktilised ja õiguslikud asjaolud.
3. ***Taotlejat teavitatakse kirjalikult otsuse tulemusest ja sellest, kuidas taotluse suhtes nii pagulasseisundi kui ka täiendava kaitse seisundiga seoses selle mittelubatavuse, põhjendamatuse või ilmselge põhjendamatuse tõttu tehtud keelduvat otsust või otsust, millega loetakse taotlus kaudselt tagasi võetuks, saab vaidlustada. See teave võidakse esitada rahvusvahelise kaitse taotluse kohta tehtud otsuse osana. Kui taotlejat ei abista õigusnõustaja, antakse seda teavet keeles, millest taotleja aru saab või millest arusaamist võib temalt eeldada.***

4. *Kui taotlejat abistab õigusnõustaja, kes taotlejat ametlikult esindab, võib lõikes 3 osutatud teavet anda üksnes sellele õigusnõustajale, ilma et see oleks tõlgitud keelde, millest taotleja aru saab või millest arusaamist võib temalt eeldada. Sellisel juhul edastatakse teave asjaolu kohta, kas rahvusvaheline kaitse on antud või mitte, koos üldise teabega selle kohta, kuidas otsust vaidlustada, taotlejale kirjalikult keeles, millest ta aru saab või millest arusaamist võib temalt eeldada.*
5. **■** Alaealise või ülalpeetava täisealise puhul ning *kui kõik taotlused* põhinevad *täpselt* samadel alustel *kui kõnealuse alaealise või ülalpeetava täisealise eest vastutava täiskasvanu taotlus*, võib menetlev ametiasutus *pärast iga taotleja individuaalset hindamist* võtta vastu ühe otsuse, mis kehtib kõigi taotlejate kohta, välja arvatud juhul, kui see tooks kaasa taotlejaga seonduvate konkreetsete asjaolude avalikustamise, mis võib kahjustada tema huvisid, eelkõige juhtumite korral, mis hõlmavad *soolist vägivalda, inimkaubandust*, soo, seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi või vanuse tõttu tagakiusamist. Sellisel juhul tehakse eraldi otsus ja asjaomast isikut *teavitatakse sellest kooskõlas lõikega 1.*

Artikkel 37

Taotluse suhtes keelduva otsuse ja tagasisaatmisotsuse tegemine

Kui taotluse suhtes tehakse keelduv otsus, kuna see on nii pagulasseisundi kui ka täiendava kaitse seisundiga seoses mittelubatud, põhjendamatult või ilmselgelt põhjendamatult või kui see on kaudselt või sõnaselgelt tagasi võetud, teevad liikmesriigid tagasisaatmisotsuse, milles järgitakse direktiivi 2008/115/EÜ **ning välja- või tagasisaatmise lubamatuse põhimõtet. Kui tagasisaatmisotsus või tagasisaatmiskohustuse kehtestav muu otsus on juba tehtud enne rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamist, ei ole käesoleva artikli kohane tagasisaatmisotsus nõutav.** Tagasisaatmisotsus tehakse rahvusvahelise kaitse taotluse suhtes tehtud keelduvas otsuses või eraldi aktina. Kui tagasisaatmisotsus tehakse eraldi aktina, tuleb see teha samal ajal ja koos rahvusvahelise kaitse taotluse suhtes tehtud keelduva otsusega **või põhjendamatult viivitusega pärast seda.**

Artikkel 38

Otsus taotluse lubatavuse kohta

1. Menetlev ametiasutus **võib** hinnata taotluse lubatavust kooskõlas II peatükis sätestatud üldpõhimõtete ja tagatistega ning **ametiasutusel võib olla riigisisese õiguse kohaselt volitus** teha taotluse suhtes selle mittelubatavuse tõttu keelduv otsus ükskõik millisel järgmisest põhjustest:
 - a) esimeseks varjupaigariigiks artikli 58 kohaselt loetakse riiki, mis ei ole liikmesriik, välja arvatud juhul, kui on selge, et taotlejal ei lubata siseneda sellesse riiki või teda ei võeta sinna tagasi;

- b) artikli 59 kohaseks turvaliseks kolmandaks riigiks loetakse riiki, mis ei ole liikmesriik, välja arvatud juhul, kui on selge, et taotlejal ei lubata siseneda sellesse riiki või teda ei võeta sinna tagasi;
- c) *liikmesriik, mis ei ole taotlust läbivaatav liikmesriik, on andnud taotlejale rahvusvahelise kaitse;*
- d) *rahvusvaheline kriminaalkohus on taganud taotleja turvalise ümberpaigutamise liikmesriiki või kolmandasse riiki või võtab ühemõtteliselt sel eesmärgil meetmeid, välja arvatud juhul, kui on ilmnenu uusi asjakohaseid asjaolusid, mida kohus ei ole arvesse võtnud, või kui puudus õiguslik võimalus tõstatada rahvusvahelises kriminaalkohtus asjaolusid, mis on seotud rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste standarditega;*
- e) *asjaomase taotleja puhul on direktiivi 2008/115/EÜ artikli 6 kohaselt tehtud tagasisaatmisotsus ning ta avaldas rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi alles pärast seda, kui oli möödunud seitse tööpäeva alates kuupäevast, mil taotleja sai kätte kõnealuse tagasisaatmisotsuse, eeldusel, et teda oli teavitatud tagajärgedest, mis kaasnevad rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamata jätmisega selle tähtaja jooksul, ning pärast selle tähtaja möödumist ei ole ilmnenu uusi asjakohaseid andmeid.*

2. ***Menetlev ametiasutus teeb taotluse suhtes selle mittelubatavuse tõttu keelduva otsuse, kui tegemist on*** korduva taotlusega, **■** mille puhul ei ole tuvastatud ega taotleja poolt esitatud ***artikli 55 lõigetes 3 ja 5 osutatud*** uusi asjakohaseid andmeid seoses selle väljaselgitamisega, kas taotlejat on võimalik käsitada rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastava isikuna kooskõlas määrusega (EL) .../...,⁺ või seoses eelnevalt kohaldatud mittelubatavuse alusega **■** .

■

Artikkel 39

Otsus taotluse sisu kohta

1. ***Taotlust ei vaadata sisuliselt läbi, kui:***
- a) ***määruse (EL) .../...⁺⁺ kohaselt vastutab teine liikmesriik;***
 - b) ***taotluse suhtes tehakse keelduv otsus vastavalt artiklile 38 mittelubatavuse tõttu või kui***
 - c) ***taotlus on sõnaselgelt või kaudselt tagasi võetud, ilma et see piiraks artikli 40 lõike 2 ega artikli 41 lõike 5 kohaldamist.***
2. Taotluse sisulise läbivaatamise käigus teeb menetlev ametiasutus otsuse selle kohta, kas taotlejat on võimalik käsitada pagulasena, ja kui see ei ole võimalik, teeb ta kindlaks, kas taotlejal on õigus täiendavale kaitsele kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

3. Menetlev ametiasutus teeb taotluse suhtes selle põhjendamatusse tõttu keelduva otsuse, kui ta on kindlaks teinud, et taotlejal ei ole õigust rahvusvahelisele kaitsesele määruse (EL) .../...⁺ kohaselt.
4. Menetleval ametiasutusel **võib riigisisese õiguse alusel olla volitus** tunnistada põhjendamatu taotlus ilmselgelt põhjendamatuks, **kui läbivaatamise lõpetamise ajal on kohaldatav mõni** artikli 42 lõigetes 1 **ja 3** osutatud **asjaoludest**.

Artikkel 40

Taotluste sõnaselge tagasivõtmine

1. Taotleja võib omaenese algatusel ja igal hetkel menetluse käigus oma taotluse tagasi võtta.
Taotleja võtab taotluse tagasi kirjalikult kas isiklikult või teatab sellest tema õigusnõustaja, kes taotlejat kooskõlas riigisisese õigusega ametlikult esindab.
2. ***Pädevad asutused teavitavad taotluse tagasivõtmise ajal taotlejat artikli 8 lõike 2 punkti c kohaselt sellise tagasivõtmise kõikidest menetluslikest tagajärgedest keeles, millest ta aru saab või millest arusaamist võib temalt eeldada.***

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

3. *Kui sõnaselge tagasivõtmine toimub pädevas asutuses, mis ei ole menetlev ametiasutus, teavitab see asutus menetlevat ametiasutust kõnealusest tagasivõtmisest. Menetlev ametiasutus võtab vastu otsuse, millega kinnitatakse, et taotlus on sõnaselgelt tagasi võetud. See otsus on lõplik ja seda ei saa edasi kaevata, nagu on osutatud käesoleva määruse V peatükis.*
4. Kui *etapis*, kus taotleja on taotluse sõnaselgelt tagasi võtnud, on menetlev ametiasutus juba leidnud, et taotlejal ei ole õigust saada rahvusvahelist kaitset vastavalt määrusele (EL) .../...⁺, *võib ta siiski teha taotluse suhtes keelduva otsuse, kuna see on põhjendamatu või ilmselgelt põhjendamatu.*

Artikkel 41

Taotluse kaudne tagasivõtmine

1. Taotlus *tunnistatakse kaudselt tagasivõetuks*, kui:
- a) taotleja ei ole *ilma mõjuva põhjuseta* esitanud oma taotlust kooskõlas artikliga 28, hoolimata asjaolust, et tal oli selleks tegelikult võimalus;
 - b) taotleja *keeldub koostööd tegemast, hoidudes esitamast teavet*, millele on osutatud artikli 27 lõike 1 punktides a ja b, või *keeldudes esitamast oma biomeetrilisi andmeid*;

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- c) taotleja keeldub *esitamast oma aadressi, kuigi tal see on, välja arvatud juhul, kui majutust pakuvad pädevad asutused*;
- d) taotleja ei ole *ilma mõjuva põhjuse*ta isiklikul vestlusel *osalenud*, kuigi ta pidi seda tegema vastavalt *artiklile 13, § 1* või *on ilma mõjuva põhjuse*ta keeldunud vastamast *vestluse ajal esitatud küsimustele sedavõrd, et vestluse tulemustest ei piisa taotluse põhjendatuse kohta otsuse tegemiseks*;
- e) taotleja ei ole korduvalt täitnud talle artikli *9 lõike 4* kohaselt pandud aruandluskohustust *või ei ole pädevatele haldus- või õigusasutustele kättesaadav, välja arvatud juhul, kui ta suudab tõendada, et kättesaamatuks jäämine oli tingitud temast mitteolenevatest konkreetsetest asjaoludest*;
- f) *taotleja on esitanud taotluse muus liikmesriigis kui määruse (EL) .../...⁺ artikli 17 lõigetes 1 ja 2 sätestatud liikmesriik ning ta ei asu selles liikmesriigis kuni vastutava liikmesriigi kindlaksmääramiseni või üleandmismenetluse rakendamiseni, kui see on asjakohane.*

2. *Kui ametiasutus, kes hindab, kas taotlus on kaudselt tagasi võetud, on muu pädev asutus kui menetlev ametiasutus ja kui see asutus leiab, et taotlust tuleb kaudselt tagasi võetuks pidada, teavitab kõnealune asutus sellest menetlevat ametiasutust. Menetlev ametiasutus võtab vastu otsuse, millega kinnitatakse, et taotlus on kaudselt tagasi võetud.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

3. *Kui taotleja viibib kohal, teavitab pädev asutus taotluse tagasivõtmise ajal taotlejat artikli 8 lõike 2 punkti c kohaselt sellise tagasivõtmise kõikidest menetluslikest tagajärgedest keeles, millest ta aru saab või millest arusaamist võib temalt eeldada.*
4. *Pädev asutus võib menetluse peatada, et anda taotlejale võimalus põhjendada või parandada lõikes 1 sätestatud puudusi või tegevust enne, kui tehakse otsus, millega taotlus kaudselt tagasi võetaks tunnistatakse.*
5. Taotlus *võidakse teha keelduv otsus, kuna see on põhjendamatu või ilmselgelt* põhjendamatu, kui menetlev ametiasutus on menetluse selles etapis, kui taotlus kaudselt tagasi võeti, juba kindlaks teinud, et taotlejal ei ole õigust rahvusvahelisele kaitsele määruse (EL) .../...⁺ kohaselt.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

IV JAGU

ERIMENETLUSED

Artikkel 42

Kiirendatud läbivaatamismenetlus

1. **Piiramata artikli 21 lõike 2 kohaldamist**, kiirendab menetlev ametiasutus rahvusvahelise kaitse taotluse sisulise läbivaatamise menetlust kooskõlas II peatükis sätestatud üldpõhimõtete ja tagatistega juhul, kui:
 - a) taotleja on taotluse ja asjaolude **esitamisel** tõstatanud ainult neid küsimusi, mis ei seostu sellega, kas teda saab käsitada rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastava isikuna määruse (EL) .../...⁺ kohaselt;
 - b) taotleja on teinud selgelt ebajärjekindlaid **või** vastukäivaid, selgelt valesid või ilmselgelt ebatõenäolisi avaldusi **või selliseid avaldusi**, mis on vastuolus päritoluriiki käsitleva **asjakohase ja kättesaadava** teabega, mis muudab selgelt ebausutavateks tema väited selle **kohta**, kas ta vastab rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele kooskõlas määrusega (EL) .../...⁺;

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

- c) *arvatakse, et pärast seda, kui taotlejale on antud täielik võimalus esitada mõjuvaid põhjendusi, on taotleja ametiasutusi tahtlikult eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või varjates asjakohaseid andmeid või dokumente, eelkõige oma isiku või kodakondsuse kohta, millel oleks võinud olla negatiivne mõju otsusele, või kui on selge alus arvata, et taotleja on isikut tõendava või reisidokumendi pahauskselt hävitanud või sellest vabanenud, et takistada oma isiku või kodakondsuse kindlakstegemist;*
- d) taotleja *avaldab* rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi pelgalt eesmärgiga lükata edasi, nurjata *või takistada* sellise otsuse täideviimist, mis käsitleb tema väljasaatmist liikmesriigi territooriumilt;
- e) kolmas riik võidakse käesoleva määruse kohaselt tunnistada taotleja jaoks turvaliseks päritoluriigiks;
- f) *on põhjendatud alus arvata, et taotleja* ■ *ohustab liikmesriikide riiklikku julgeolekut või avalikku korda või taotleja on vastavalt riigisisesele õigusele välja saadetud mõjuvatel riikliku julgeoleku või avaliku korraga seotud põhjustel;*
-
- g) tegu on korduva taotlusega, ■ *mis ei ole mittelubatud;*

- h) taotleja sisenes liikmesriigi territooriumile ebaseaduslikult või pikendas ebaseaduslikult oma riigis viibimist ning jättis mõjuva põhjusega pädevate asutustega ühendust võtmata või ei avaldanud rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi niipea kui võimalik, võttes arvesse tema riiki sisenemise asjaolusid;*
- i) taotleja sisenes liikmesriigi territooriumile seaduslikult ega avaldanud rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi niipea kui võimalik, võttes arvesse tema taotluse põhjendusi; see punkt ei piira rahvusvahelise kaitse vajadust, mis tekib kohapeal, või*
- j) taotleja on sellise kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isikute puhul sellise kolmanda riigi endine alaline elanik, mille puhul on menetleva ametiasutuse tehtud rahvusvahelise kaitse andmise otsuste osakaal uusimate kättesaadavate üleliiduliste keskmiste Eurostati aastaandmete kohaselt 20 % või väiksem, välja arvatud juhul, kui **menetlev ametiasutus hindab, et** asjaomases kolmandas riigis on pärast vastavate Eurostati andmete avaldamist toimunud oluline muutus või **et** taotleja kuulub isikute kategooriasse, kelle puhul ei saa 20 %-list või väiksemat osakaalu pidada nende kaitsevajadusi esindavaks, **võttes muu hulgas arvesse märkimisväärsed erinevusi esimese astme otsuste ja lõplike otsuste vahel.**

Kui varjupaigaamet on kooskõlas määruse (EL) 2021/2303 artikliga 11 esitanud päritoluriigi kohta juhise, millest nähtub, et asjaomases kolmandas riigis on pärast asjakohaste Eurostati andmete avaldamist toimunud oluline muutus, viitavad liikmesriigid käesoleva lõike esimese lõigu punkti j kohaldamisel kõnealusele juhisele.

■

2. Kui menetlev ametiasutus leiab, et taotluse läbivaatamisega on seotud faktilised või õiguslikud asjaolud, mille läbivaatamine kiirmenetluse korras on liiga keerukas, võib ta jätkata taotluse sisulist läbivaatamist kooskõlas artikli 35 ***lõikega 4*** ja artikliga 39. Sellisel juhul ■ teavitatakse asjaomast taotlejat menetluse muutmisest.
3. Kiirendatud läbivaatamismenetlust võib saatjata alaealiste puhul kohaldada ainult juhul, kui:
 - a) taotleja on pärit kolmandast riigist, ***mis võidakse käesoleva määruse kohaselt*** tunnistada turvaliseks päritoluriigiks;
 - b) ***on põhjendatud alus arvata, et*** taotleja ohustab liikmesriigi riiklikku julgeolekut või avalikku korda ■ või taotleja ***on*** vastavalt riigisisesele õigusele välja saadetud mõjuvatel ***riikliku*** julgeoleku või avaliku korraga seotud põhjustel;

- c) *tegu on korduva taotlusega, mis ei ole mittelubatav;*
- d) *arvatakse, et pärast seda, kui taotlejale on antud täielik võimalus esitada mõjuvaid põhjendusi, on taotleja ametiasutusi tahtlikult eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või varjates asjakohaseid andmeid või dokumente, eelkõige oma isiku või kodakondsuse kohta, millel oleks võinud olla negatiivne mõju otsusele, või kui on selge alus arvata, et taotleja on isikut tõendava või reisidokumendi pahauskselt hävitanud või sellest vabanenud, et takistada oma isiku või kodakondsuse kindlakstegemist, või*
- e) taotleja on sellise kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isikute puhul sellise kolmanda riigi endine alaline elanik, mille puhul on menetleva ametiasutuse tehtud rahvusvahelise kaitse andmise otsuste osakaal uusimate kättesaadavate üleliiduliste keskmiste Eurostati aastaandmete kohaselt 20 % või väiksem, välja arvatud juhul, kui **menetleva ametiasutuse hinnangul** on asjaomases kolmandas riigis pärast vastavate Eurostati andmete avaldamist toimunud oluline muutus või taotleja kuulub isikute kategooriasse, kelle puhul ei saa 20 %-list või väiksemat osakaalu pidada nende kaitsevajadusi esindavaks, **võttes muu hulgas arvesse märkimisväärsed erinevusi esimese astme otsuste ja lõplike otsuste vahel.**

Kui varjupaigaamet on kooskõlas määruse (EL) 2021/2303 artikliga 11 esitanud päritoluriigi kohta juhise, millest nähtub, et asjaomases kolmandas riigis on pärast asjakohaste Eurostati andmete avaldamist toimunud oluline muutus, viitavad liikmesriigid käesoleva lõike esimese lõigu punkti e kohaldamisel kõnealusele juhisele.

Artikkel 43

Piiril toimuva varjupaigamenetluse kohaldamise tingimused

1. Pärast määruse (EL) .../...⁺ kohaselt läbi viidud taustakontrolli, **■** *kui see on asjakohane*, ja tingimusel, et taotlejal ei ole veel luba liikmesriikide territooriumile siseneda, võib liikmesriik ***kooskõlas II peatükis sätestatud üldpõhimõtete ja tagatistega*** vaadata taotluse läbi piirimenetluses, kui rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi on avaldanud kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes ei vasta määruse (EL) 2016/399 artiklis 6 sätestatud tingimustele liikmesriigi territooriumile sisenemise kohta. Piirimenetluse võib läbi viia:
 - a) pärast rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise soovi avaldamist välispiiril asuvas piiriületuspunktis või transiiditsoonis;
 - b) pärast kinnipidamist seoses välispiiri ebaseadusliku ületamisega;

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 20/24 (2020/0278(COD)) sisalduva määruse number.

- c) pärast otsingu- ja päästeoperatsiooni liikmesriigi territooriumile saabumise järel;
- d) pärast ümberpaigutamist vastavalt määruse (EL) .../... ⁺ artikli 67 lõikele 11.

I

- 2. ***Ilma et see piiraks artikli 51 lõike 2 ja artikli 53 lõike 2 kohaldamist, ei lubata taotlejal, kelle suhtes kohaldatakse piirimenetlust, liikmesriigi territooriumile siseneda. Kõik liikmesriikide võetavad meetmed oma territooriumile loata sisenemise ärahoidmiseks on kooskõlas direktiiviga (EL) .../... ⁺⁺.***
- 3. ***Erandina artikli 51 lõike 2 esimese lõigu viimasest lausest ei lubata taotlejal liikmesriigi territooriumile siseneda, kui:***
 - a) ***taotlejal puudub artikli 10 lõike 4 punkti a või c kohaselt õigus liikmesriigi territooriumile jääda;***
 - b) ***taotlejal ei ole artikli 68 kohaselt õigust liikmesriigi territooriumile jääda ja ta ei ole kohaldatava tähtaja jooksul taotlenud luba edasikaebemenetluse ajaks riiki jääda;***

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

- c) *taotlejal ei ole artikli 68 kohaselt õigust liikmesriigi territooriumile jääda ja kohus on otsustanud, et taotlejal ei lubata riiki jääda, kuni edasikaebemenetluse tulemus on selgunud.*

Käesoleva lõike esimeses alapunktis osutatud juhtudel, kui taotleja suhtes on tehtud direktiivi 2008/115/EÜ kohane tagasisaatmisotsus või tal on keelatud riiki siseneda kooskõlas määruse (EL) 2016/399 artikliga 14, ■ kohaldatakse määruse (EL) .../...⁺ artiklit 4.

4. *Ilma et see piiraks määruse (EL) 2021/2303 artiklis 14 sätestatud seiremehhanismi kohaldamist ning selle täiendamiseks näeb iga liikmesriik ette põhiõiguste seire mehhanismi seoses piirimenetlusega, mis vastab määruse (EL) .../...⁺⁺ artiklis 10 sätestatud kriteeriumidele.*

Artikkel 44

Piiril toimuva varjupaigamenetluse raames tehtavad otsused

1. Piirimenetluse kohaldamise korral võib teha otsuse:
- a) taotluse lubatavuse kohta artikli 38 kohaselt;
 - b) taotluse sisu kohta, *kui esineb mõni artikli 42 lõike 1 punktides a–g ja j ning lõike 3 punktis b loetletud asjaoludest.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 17/24 (2016/0224B (COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 20/24 (2020/0278(COD)) sisalduva direktiivi number.

2. *Kui taotlejate arv ületab artikli 47 lõikes 1 osutatud arvu, ja selleks, et teha kindlaks, kelle suhtes kohaldada piirimenetlust vastavalt artikli 42 lõike 1 punktile c, f või j või lõike 3 punktile b, käsitletakse eelisjärjekorras järgmisi taotluste kategooriaid:*
- a) *taotlused, mille on esitanud teatavad kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikute puhul kolmanda riigi varasemad alalised elanikud, kelle puhul on negatiivse otsuse korral suurem tõenäosus, et nad saadetakse tagasi vastavalt kas nende päritoluriiki, varasemasse alalist elukohariiki, turvalisse kolmandasse riiki või esimesse varjupaigariiki käesoleva määruse tähenduses;*
 - b) *taotlused, mille on esitanud teatavad kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikute puhul kolmanda riigi varasemad alalised elanikud, kelle puhul mõjuval põhjusel leitakse, et nad kujutavad endast ohtu liikmesriigi julgeolekule või avalikule korrale;*
 - c) *ilma et see piiraks punkti b kohaldamist, taotlused, mille on esitanud teatavad kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikute puhul kolmanda riigi varasemad alalised elanikud, kes ei ole alaealised ega nende pereliikmed.*

3. *Kui piirimenetlust kohaldatakse alaealiste ja nende pereliikmete suhtes, vaadatakse nende taotlused läbi eelisjärjekorras.*

Liikmesriigid võivad samuti eelisjärjekorras läbi vaadata taotlused, mille on esitanud teatavad kolmandate riikide kodanikud või kodakondsuseta isikute puhul kolmanda riigi varasemad alalised elanikud, kelle puhul on negatiivse otsuse korral suurem tõenäosus, et nad saadetakse tagasi vastavalt kas nende päritoluriiki, varasemasse alalist elukohariiki, turvalisse kolmandasse riiki või esimesse varjupaigariiki käesoleva määruse tähenduses.

Artikkel 45

Piiril toimuva varjupaigamenetluse kohustuslik kohaldamine

1. Liikmesriik vaatab **artikli 43 lõikes 1** osutatud juhtudel taotluse läbi piirimenetluses, kui see vastab **mõnele** artikli 42 lõike 1 punktides c, f või j osutatud asjaolule.
2. *Kui esinevad artikli 42 lõike 1 punktis f osutatud asjaolud ja ilma et see piiraks artikli 54 kohaldamist, võtavad liikmesriigid asjakohaseid meetmeid, et säilitada piirimenetluses võimalikult suurel määral perekonna ühtsus.*

3. *Lõike 2 kohaldamisel perekonna ühtsuse säilitamise eesmärgil tähendab mõiste „kõnealuse taotleja pereliikmed“, juhul kui perekond oli olemas juba enne taotleja saabumist liikmesriikide territooriumile, järgmisi rahvusvahelise kaitse taotlusega seoses sama liikmesriigi territooriumil viibivaid taotleja pereliikmeid:*
- a) taotleja abikaasa või temaga püsisuhtes olev vabaabielukaaslane, kui asjaomase liikmesriigi õiguse või tava kohaselt koheldakse vabaabielupaare samaväärselt abielupaaridega;*
 - b) punktis a osutatud paari või taotleja alaealised lapsed tingimusel, et nad ei ole abielus ning sõltumata sellest, kas riigisisese õiguse tähenduses on nad sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud;*
 - c) kui taotleja on alaealine ega ole abielus, siis tema isa, ema või muu täiskasvanu, kes on taotleja eest vastutav selle liikmesriigi õiguse või tava alusel, kus asjaomane täiskasvanu viibib;*
 - d) kui taotleja on alaealine ega ole abielus, siis taotleja õed-vennad, tingimusel et nad on ei ole abielus ja on alaealised.*

Esimese lõigu punktide b, c ja d kohaldamisel käsitatakse alaealist individuaalse hinnangu alusel abielus mitteolevana, kui tema abielu ei oleks olnud võimalik sõlmida kooskõlas asjaomase liikmesriigi õigusega, võttes eelkõige arvesse seaduslikku abiellumisiga.

4. Kui komisjonil on määruse (EL) 2021/2303 artiklite 14 ja 15 kohaselt tehtud seire käigus saadud teabe põhjal alust arvata, et liikmesriik ei täida artikli 54 lõikes 2 sätestatud nõudeid, soovib komisjon viivitamata peatada piirimenetluse kohaldamise alaealiste lastega perede suhtes vastavalt artikli 53 lõike 2 punktile b. Komisjon avalikustab selle soovitusel.

Asjaomane liikmesriik võtab komisjoni soovitusel seoses liikmesriigile artikli 53 lõike 2 punktist b tulenevate kohustustega täiel määral arvesse, seades eesmärgiks kõikide kindlaks tehtud puuduste kõrvaldamise, et tagada artikli 54 lõike 2 nõuete eranditu täitmine. Asjaomane liikmesriik teatab komisjonile soovitusel täitmiseks võetavatest meetmetest.

Artikkel 46

Piisav suutlikkus liidu tasandil

Liidu tasandil loetakse piisavaks suutlikkuseks 30 000.

Artikkel 47

Liikmesriigi piisav suutlikkus

- 1. Komisjon arvutab rakendusaktide abil arvu, mis vastab iga liikmesriigi piisavale suutlikkusele, kasutades lõikes 4 esitatud valemit.*

Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, kehtestab komisjon rakendusaktidega samuti nende taotluste maksimaalse arvu, mille liikmesriik peab aastas piirimenetluse käigus läbi vaatama. Maksimaalne arv on kahekordne lõikes 4 esitatud valemi kasutamisel saadud arv alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev], kolmekordne lõikes 4 esitatud valemi kasutamisel saadud arv alates ... [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja neljakordne lõikes 4 esitatud valemi kasutamisel saadud arv alates ... [kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

- 2. Kui liikmesriik saavutab lõike 1 esimeses lõigus osutatud piisava suutlikkuse, ei nõuta sellelt liikmesriigilt enam piirimenetluste läbiviimist artikli 43 lõikes 1 osutatud juhtudel, kui esinevad artikli 42 lõike 1 punktis j osutatud asjaolud.*

3. *Kui liikmesriik on läbi vaadanud lõike 1 teises lõigus osutatud maksimaalse arvu taotlusi, ei nõuta sellelt liikmesriigilt enam piirimenetluste läbiviimist artikli 43 lõikes 1 osutatud juhtudel, kui esinevad artikli 42 lõike 1 punktis c või j osutatud asjaolud. Sellele vaatamata jätkab liikmesriik piirimenetluses nende kolmandate riikide kodanike taotluste läbivaatamist, kelle puhul esinevad artikli 42 lõike 1 punktis f ja lõike 3 punktis b osutatud asjaolud.*
4. *Lõike 1 esimeses lõigus osutatud arvu arvutamiseks korrutatakse artiklis 46 sätestatud arv asjaomases liikmesriigis viimase kolme aasta jooksul toimunud ebaseaduslike välispiiri ületuste, otsingu- ja päästeoperatsioonide tulemusena asjaomasesse liikmesriiki saabunute ning asjaomase liikmesriigi välispiiril kehtestatud sisenemiskeeldude summaga ning saadud tulemus jagatakse samal ajavahemikul kogu liidus toimunud ebaseaduslike välispiiri ületuste, otsingu- ja päästeoperatsioonide tulemusena kogu liitu saabunute ning kogu liidu välispiiril kehtestatud sisenemiskeeldude summaga, võttes aluseks Frontexi ja Eurostati värskeimad andmed.*
5. *Komisjon võtab esimese lõikes 1 osutatud rakendusakti vastu ... [kaks kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga kolme aasta järel 15. oktoobril.*
- Pärast seda, kui komisjon on lõikes 1 osutatud rakendusakti vastu võtnud, tagab iga liikmesriik kuue kuu jooksul pärast teise sellise rakendusakti ja kõigi järgnevate selliste rakendusaktide vastuvõtmist, et tal on olemas kõnealuses rakendusaktis sätestatud piisav suutlikkus. Esimese sellise rakendusakti kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et neil on enne ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev] kehtivas rakendusaktis sätestatud piisav suutlikkus.*

Artikkel 48

Liikmesriigi piisava suutlikkuse saavutamise korral kohaldatav meede

1. *Kui nende taotlejate arv, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigis mis tahes ajal piiril toimuvat varjupaigamenetlust, koos nende isikute arvuga, kelle suhtes kohaldatakse määruse (EL) .../...⁺ kohaselt kehtestatud piiril toimuvat tagasisaatmismenetlust, või kui see on asjakohane, samaväärset piiril toimuvat tagasisaatmismenetlust, mis on ette nähtud riigisisese õigusega, on võrdne arvuga või ületab arvu, mis on selle liikmesriigi kohta sätestatud artikli 47 lõike 1 esimeses lõigus osutatud komisjoni rakendusaktis, võib kõnealune liikmesriik sellest asjaolust komisjonile teatada.*
2. *Kui liikmesriik teavitab lõike 1 kohaselt komisjoni, siis erandina artikli 45 lõikest 1 ei ole see liikmesriik kohustatud vaatama piirimenetluses läbi artikli 42 lõike 1 punktis j osutatud taotlejate taotlusi ajal, mil nende ■ taotlejate arv, kelle suhtes kohaldatakse selles liikmesriigis piirimenetlust, on võrdne artikli 47 lõike 1 esimeses lõigus osutatud arvuga või on sellest suurem.*
3. *Lõikes 2 sätestatud meedet kohaldatakse sisse- ja väljarände alusel ning asjaomane liikmesriik on kohustatud jätkama artikli 42 lõike 1 punktis j osutatud taotlejate taotluste läbivaatamist piirimenetluses niipea, kui nende taotlejate arv, kelle suhtes kohaldatakse selles liikmesriigis piirimenetlust, on mis tahes ajahetkel väiksem kui artikli 47 lõike 1 esimeses lõigus osutatud arv.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 17/24 (2016/0224B (COD)) sisalduva määruse number.

4. *Liikmesriik võib lõikes 2 sätestatud meedet kohaldada alates lõike 1 kohase teavitamise kuupäevale järgnevast päevast sama kalendriaasta lõpuni.*

Artikkel 49

Liikmesriigi teavitus piisava suutlikkuse saavutamise korral

1. *Artiklis 48 osutatud teavitus sisaldab järgmist teavet:*
- a) *nende taotlejate arv, kelle suhtes asjaomases liikmesriigis teavitamise ajal kohaldatakse piiril toimuvat varjupaigamenetlust, määruse (EL) .../...⁺ kohaselt kehtestatud piiril toimuvat tagasisaatmismenetlust, või kui see on kohaldatav, samaväärset piiril toimuvat tagasisaatmismenetlust, mis on ette nähtud riigisisese õigusega;*
 - b) *artiklis 48 osutatud meede, mida asjaomane liikmesriik kavatseb kohaldada või mille kohaldamist asjaomane liikmesriik kavatseb jätkata;*
 - c) *põhjendatud selgitus asjaomase liikmesriigi kavatsuse kohta, milles kirjeldatakse, kuidas asjaomase meetme kasutamine võib aidata olukorda lahendada, ning vajaduse korral muud meetmed, mida asjaomane liikmesriik on võtnud või kavatseb võtta riigi tasandil olukorra leevendamiseks, sealhulgas need, millele on osutatud määruse (EL) .../...⁺⁺ artikli 6 lõikes 3.*
2. *Liikmesriigid võivad kohaldataval juhul osana määruse (EL) .../...⁺⁺ artiklites 58 ja 59 osutatud teavitusest teavitada komisjoni kooskõlas käesoleva määruse artikliga 48.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 17/24 (2016/0224B (COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

3. *Kui liikmesriik teavitab komisjoni vastavalt artiklile 48, informeerib asjaomane liikmesriik sellest vastavalt teisi liikmesriike.*
4. *Liikmesriik, kes kohaldab artiklis 48 osutatud meetet, teatab komisjonile igakuiselt järgmisest:*
- a) *nende taotlejate arv, kelle suhtes kohaldatakse selles liikmesriigis sel ajal piirimenetlust;*
 - b) *nende isikute sisse- ja väljavoolu arv, kelle suhtes kohaldatakse piirimenetlusi igal nädalal sellel kuul;*
 - c) *piirimenetluse raames taotluste läbivaatamise eest vastutavate töötajate arv;*
 - d) *läbivaatamise keskmine kestus menetluse haldusetapis ning*
 - e) *läbivaatamise keskmine kestus kohtus seoses loa taotlusega jääda riiki edasikaebuse menetlemise ajaks.*

Komisjon jälgib käesoleva määruse artiklis 48 osutatud meetme kohaldamist ja vaatab selleks läbi liikmesriikide esitatud teabe. Komisjon esitab määruse [] (EL) [] .../...⁺ artiklis 9 osutatud aruande raames hinnangu käesoleva määruse artiklis 48 osutatud meetme kohaldamise kohta igas liikmesriigis.

I

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

Artikkel 50

Liikmesriigi teavitus taotluste iga-aastase maksimaalse arvu saavutamise korral

Kui liikmesriigis piirimenetluse käigus ühe kalendriaasta jooksul läbi vaadatud taotluste arv on artikli 47 lõikes 1 osutatud rakendusaktis selle liikmesriigi kohta sätestatud taotluste maksimaalse arvuga võrdne või on sellest suurem, võib liikmesriik sellest komisjoni teavitada.

Kui liikmesriik on komisjoni käesoleva artikli esimese lõigu kohaselt teavitanud, vaatab komisjon viivitamata läbi asjaomase liikmesriigi esitatud teabe, et kontrollida, kas asjaomane liikmesriik on alates kalendriaasta algusest piirimenetluse käigus vaadanud läbi sellise arvu taotlusi, mis on artikli 47 lõikes 1 osutatud rakendusaktis selle liikmesriigi kohta sätestatud arvuga võrdne või on sellest suurem.

Kontrolli lõpetamisel annab komisjon asjaomasele liikmesriigile rakendusaktiga loa teha piirimenetluse käigus artikli 42 lõike 1 punktides c ja j osutatud taotlejate taotluste suhtes keelduv otsus.

Selline luba ei vabasta liikmesriiki kohustusest vaadata piirimenetluse käigus läbi artikli 42 lõike 1 punktis f ja lõike 5 punktis b osutatud taotlejate taotlused.

Artikkel 51

Tähtajad

1. Erandina käesoleva määruse artiklist 28 esitatakse taotlused, mille suhtes kohaldatakse piirimenetlust, hiljemalt viis päeva pärast esmakordset registreerimist või määruse (EL) .../...⁺ artikli **67 lõike 11 kohase üleandmise** korral viis päeva pärast seda, kui taotleja saabub **ümberpaigutamise** sihtliikmesriiki pärast **sellist** üleandmist, **tingimusel et taotlejale antakse tegelik võimalus seda teha. Kui viiepäevasest tähtajast ei suudeta kinni pidada, ei mõjuta see piirimenetluse jätkuvat kohaldamist.**
2. Piirimenetlus on võimalikult lühike ning võimaldab samal ajal taotlused täielikult ja õiglaselt läbi vaadata. **Ilma et see piiraks käesoleva lõike kolmanda lõigu kohaldamist, kestab piirimenetlus kõige rohkem 12 nädalat alates taotluse registreerimisest, kuni taotlejal ei ole enam õigust riiki jääda ja tal ei lubata riiki jääda.** Selle ajavahemiku järel on taotlejal õigus siseneda liikmesriigi territooriumile, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse **määruse (EL) .../...⁺⁺ artiklit** 4.

■ Liikmesriigid kehtestavad **erandina artiklist 35** sätteid, mis käsitlevad läbivaatamismenetluse kestust, **artikli 68 lõigete 4 ja 5 kohaselt esitatud riiki jäämise taotluse läbivaatamist kohtus, ning kui see on asjakohane, edasikaebemenetlust.** Kehtestatud kestusega tagatakse, et **kõik kõnealused menetlusetapid viiakse lõpule 12 nädala jooksul alates taotluse registreerimisest.**

■

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 17/24 (2016/0224B (COD)) sisalduva määruse number.

12 nädala pikkust tähtaega võib pikendada 16 nädalani, kui liikmesriik, kuhu isik on määruse (EL) .../...⁺ artikli 67 lõike 11 kohaselt üle antud, kohaldab piirimenetlust.

Artikkel 52

Vastutava liikmesriigi kindlaksmääramine ja ümberpaigutamine

- 1. Kui piirimenetluse tingimused on kohaldatavad, otsustavad liikmesriigid viia piirimenetluse sooritamise kohtades läbi taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi kindlaksmääramise menetluse, mis on sätestatud määruses (EL) .../...,⁺ ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 51 lõikes 2 kehtestatud tähtaegade kohaldamist.*
- 2. Kui piirimenetluse kohaldamise tingimused on täidetud liikmesriigis, kes taotleja üle andis, võib liikmesriik, kellele taotleja määruse (EL) .../...⁺ artikli 67 lõike 11 kohaselt üle antakse, kohaldada piirimenetlust, ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 51 lõikes 2 kehtestatud tähtaegade kohaldamist.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 21/24 (2020/0279(COD)) sisalduva määruse number.

Artikkel 53

Piiril toimuva varjupaigamenetluse suhtes kehtivad erandid

- 1. Saatjata alaealiste suhtes kohaldatakse piirimenetlust ainult artikli 42 lõike 3 punktis b osutatud asjaoludel. Kui taotleja vanuse suhtes on kahtlusi, viivad pädevad asutused viivitamata läbi vanuse hindamise kooskõlas artikliga 25.*
- 2. Liikmesriigid ei kohalda piirimenetlust või lõpetavad selle kohaldamise menetluse mis tahes etapis, kui:*
 - a) menetlev ametiasutus leiab, et taotluse suhtes selle mittelubatavuse tõttu keelduva otsuse tegemise või kiirendatud läbivaatamismenetluse kohaldamise alused ei kehti või enam ei kehti;*
 - b) vastuvõtu erivajadustega taotlejatele, sealhulgas alaealistele, ei saa kooskõlas direktiivi (EL) .../...⁺ IV peatükiga pakkuda artiklis 54 osutatud kohtades vajalikku toetust;*
 - c) menetluslikke eritagatise vajavatele taotlejatele ei saa artiklis 54 osutatud kohtades pakkuda vajalikku toetust;*
 - d) piirimenetluse kohaldamata jätmise tingivad asjakohased meditsiinilised põhjused, sealhulgas vaimse tervisega seotud põhjused;*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

- e) *direktiivi (EL) .../...⁺ artiklites 10–13 sätestatud tagatised ja kinnipidamistingimused ei ole täidetud või ei ole enam täidetud ning piirimenetlust ei saa taotleja suhtes ilma kinnipidamiseta kohaldada.*

Käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud juhtudel lubab pädev asutus taotlejal siseneda liikmesriigi territooriumile ja kohaldab III peatükis sätestatud asjakohast menetlust.

Artikkel 54

Piiril toimuva varjupaigamenetluse läbiviimise koht

1. *Vastavalt direktiivi (EL) .../...⁺ artiklile 9, ja ilma et see piiraks kõnealuse direktiivi artikli 10 kohaldamist, nõuab liikmesriik, et sellel ajal, mil vaadatakse läbi taotlusi, mille suhtes kohaldatakse piirimenetlust, elaksid taotlejad üldjuhul välispiiril, selle läheduses või transiiditsoonis või mõnes muus nende territooriumil asuvas selleks määratud kohas, võttes täielikult arvesse asjaomase liikmesriiki geograafilisi eripärasid.*
2. *Ilma et see piiraks artikli 47 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et pärast lapse huvide hindamist elavad alaealiste lastega pered nende vajadustele vastavates vastuvõturajatistes, ning tagavad alaealise füüsiliseks, vaimseks, hingeliseks, kõlbeliseks ja sotsiaalseks arenguks piisava elatustaseme, järgides täielikult direktiivi (EL) .../...⁺ IV peatüki nõudeid.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 69/23 (2016/0222(COD)) sisalduva direktiivi number.

3. Iga liikmesriik teatab komisjonile ■ hiljemalt ... [kaks kuud *enne* käesoleva määruse kohaldamise kuupäeva] ■ kohad, kus piirimenetlust läbi viiakse, ■ kaasa arvatud juhul, kui kohaldatakse *artiklit 45*. Liikmesriigid tagavad, et nende kohtade suutlikkus on *artikliga 45* hõlmatud taotluste *läbivaatamiseks* piisav. Kõigist muudatustest nende kohtade määramisel, kus piirimenetlust läbi viiakse, teatatakse komisjonile kahe kuu *jooksul* ■ muudatuste *toimumisest*.
4. *Lõigete 1, 2 ja 3 kohast teatavas kohas elamise nõuet ei käsitata loana liikmesriigi territooriumile sisenemiseks ja seal viibimiseks.*
5. *Kui taotleja, kelle suhtes kohaldatakse piirimenetlust, tuleb sellise menetluse eesmärgil anda üle menetlevale ametiasutusele või pädevale esimese astme kohtule või anda üle ravi saamise eesmärgil, ei käsitata sellist reisimist sisenemisena liikmesriigi territooriumile.*

Artikkel 55

Korduvad taotlused

1. Rahvusvahelise kaitse taotlust, *mille esitamise soovi on avaldatud ajal, kui* sama taotleja eelmise taotluse **kohta ei ole veel** lõplikku otsust *tehtud, käsitatakse täiendava selgitusena, mitte uue taotlusena.*

Kõnealune täiendav selgitus vaadatakse läbi vastutavas liikmesriigis haldusmenetluse käimasoleva läbivaatamise raames või käimasoleva edasikaebemenetluse raames niivõrd, kuivõrd pädev kohus võib võtta arvesse kõnealuse täiendava selgituse aluseks olevaid andmeid.

2. Mis tahes liikmesriigis *pärast sama taotleja eelmise taotluse kohta lõpliku otsuse tegemist avaldatavat soovi uue rahvusvahelise kaitse taotluse esitamiseks* käsitatakse korduva taotlusena ja vastutav liikmesriik *vaatab selle läbi.*
3. Korduva taotlusele tehakse esialgne kontroll, mille käigus menetlev ametiasutus teeb kindlaks, kas on tuvastatud või kas taotleja on esitanud **uusi andmeid ning** kas see:
 - a) suurendab märkimisväärselt tõenäosust, et taotleja *kvalifitseerub* rahvusvahelise kaitse saajaks määruse (EL) .../...⁺ alusel, või

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

b) on seotud *varem kohaldatud mittelubatavuse alusega, kui* varasema taotluse suhtes tehti selle mittelubatavuse tõttu keelduv otsus.

4. Esialgne kontrollimine tuleb läbi viia kirjalike avalduste **või** isikliku vestluse alusel kooskõlas II peatükis sätestatud üldpõhimõtete ja tagatistega. Isiklik vestlus võidakse ära jätta *eelkõige* siis, kui kirjalike avalduste põhjal on selge, et taotluses ei esitata lõikes 3 osutatud ■ uusi andmeid ■ .
5. Taotleja esitatud *andmeid käsitatakse uutena üksnes juhul, kui* taotleja ei saanud temast mitteolenevatel põhjustel neid andmeid ■ varasema taotlusega esitada ■ . *Andmeid, mida taotleja oleks võinud varem esitada, ei ole vaja arvesse võtta, välja arvatud juhul, kui need suurendavad olulisel määral tõenäosust, et taotlust ei peeta mittelubatavaks või et taotlejat käsitatakse rahvusvahelise kaitse saamise kriteeriumidele vastava isikuna, või kui eelmise taotluse suhtes tehti keelduv otsus, kuna see loeti artikli 41 kohaselt kaudselt tagasivõetuks ilma sisulist analüüsi tegemata.*
6. *Kui taotleja on esitanud lõikes 3 osutatud uusi andmeid või need on ilmnenu, vaadatakse taotlus uuesti sisuliselt läbi, välja arvatud juhul, kui taotlust saab pidada mittelubatavaks mõnel muul artikli 38 lõikes 1 sätestatud põhjusel.*

7. Kui *taotleja ei ole esitanud lõikes 3 osutatud uusi andmeid ning neid ei ole ilmnenu*d, *tehakse taotluse suhtes* selle mittelubatavuse tõttu keelduv otsus *vastavalt artikli 38 lõikele 2* .

Artikkel 56

Erandid õigusest jääda liikmesriigi territooriumile korduvate taotluste korral

Ilma et see piiraks *tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse* põhimõtte kohaldamist, võivad liikmesriigid teha erandi õigusest jääda nende territooriumile ja artikli *68 lõike 5 punktist d, kui*:

- a) *esimene korduv taotlus on esitatud üksnes selleks, et lükata edasi või nurjata sellise otsuse täitmine, mis tooks kaasa taotleja peatse väljasaatmise kõnealusest liikmesriigist, ning seda ei vaadata täiendavalt läbi vastavalt artikli 55 lõikele 7, või kui*
- b) taotleja avaldab pärast taotluse suhtes selle mittelubatavuse **või** põhjendamatuse või ilmselge põhjendamatuse tõttu tehtud lõplikku keelduvat otsust soovi korduva (teise või järgneva) rahvusvahelise kaitse taotluse esitamiseks.

■

Artikkel 57

Tulemusliku kaitse mõiste

1. *Kolmandat riiki, kes on ratifitseerinud Genfi konventsiooni ja järgib seda kõnealuse kolmanda riigi kehtestatud erandite või piirangute piires, nagu on lubatud kõnealuse konventsiooniga, käsitatakse tulemusliku kaitse tagajana. Kolmanda riigi kehtestatud geograafiliste piirangute korral hinnatakse Genfi konventsiooni kohaldamisalast välja jäävate isikute kaitse olemasolu vastavalt lõikes 2 sätestatud kriteeriumidele.*
2. *Muudel kui lõikes 1 osutatud juhtudel käsitatakse kolmandat riiki tulemuslikku kaitset tagavana üksnes juhul, kui on täidetud vähemalt järgmised kriteeriumid:*
 - a) *lõikes 1 osutatud isikutel on lubatud jääda kõnealuse kolmanda riigi territooriumile,*
 - b) *lõikes 1 osutatud isikutel on olemas juurdepääs piisavatele elatusvahenditele, et säilitada rahuldav elatustase võrreldes vastuvõtva kolmanda riigi üldise olukorraga;*
 - c) *lõikes 1 osutatud isikutel on juurdepääs arstiabile ja haiguste põhiravile selles kolmandas riigis üldiselt ette nähtud tingimustel,*

- d) *lõikes 1 osutatud isikutel on juurdepääs haridusele selles kolmandas riigis üldiselt ette nähtud tingimustel ning*
- e) *tulemuslik kaitse on kättesaadav kuni püsiva lahenduse leidmiseni.*

Artikkel 58

Esimese varjupaigariigi mõiste

1. Kolmandat riiki **võib** pidada taotleja esimeseks varjupaigariigiks *ainult juhul, kui* selles riigis:
 - a) on taotlejale ■ enne liitu saabumist antud selles riigis *artikli 57 lõikes 1 osutatud* tulemuslikku kaitset kooskõlas Genfi konventsiooniga *või on talle antud artikli 57 lõikes 2 osutatud tulemuslikku kaitset* ning ta saab ennast endiselt selle riigi kaitse alla anda; ■
 -
 - b) ei ole *taotleja* elu ja vabadus ohus rassi, usu, rahvuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste tõekspidamiste tõttu;
 - c) ei *ähvarda taotlejat* [määruse (EL) .../...⁺ *artiklis 15* määratletud tõsise kahju kannatamise *reaalne* oht;
 - d) *on taotleja* kooskõlas Genfi konventsiooniga *kaitstud* tagasi- ja väljasaatmise *eest* ning väljasaatmise *eest*, millega rikutakse rahvusvahelises õiguses sätestatud õigust *kaitsele* piinamise ning julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise *või karistamise* eest ■ .

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

2. *Esimese varjupaigariigi mõistet võib kohaldada üksnes siis, kui taotleja ei suuda individuaalse hindamise raames esitada andmeid, mis põhjendaksid, miks esimese varjupaigariigi mõiste ei ole tema suhtes kohaldatav.*
3. *Kolmandat riiki võib pidada saatjata alaealise esimeseks varjupaigariigiks üksnes juhul, kui see ei ole vastuolus tema huvidega ja* kui liikmesriikide ametiasutused on eelnevalt saanud asjaomase kolmanda riigi ametiasutustelt kinnituse selle kohta, et nimetatud asutused võtavad saatjata alaealise oma hoole alla ja et talle antakse kohe üks **artiklis 57 määratletud tulemusliku** kaitse vormidest.
4. Kui taotluse suhtes on tehtud selle mittelubatavuse tõttu keelduv otsus esimese varjupaigariigi mõiste kohaldamise alusel, siis teeb menetlev ametiasutus järgmist:
 - a) teavitab taotlejat **vastavalt artiklile 36**; ning
 - b) edastab talle dokumendi, milles teavitatakse asjaomase kolmanda riigi ametiasutusi selle riigi keeles asjaolust, et taotluse sisu ei ole tulenevalt esimese varjupaigariigi mõiste kohaldamisest läbi vaadatud.

5. Kui asjaomane kolmas riik ■ ei luba taotlejal uuesti riiki siseneda **või ei vasta pädeva** asutuse **määratud tähtaja jooksul** ■, on taotlejal juurdepääs menetlusele vastavalt II peatükis ja III peatüki I jaos ette nähtud üldpõhimõtetele ja tagatistele.

■

Artikkel 59

Turvalise kolmanda riigi mõiste

1. Kolmandat riiki **saab** käsitada turvalise kolmanda riigina **ainult** siis, **kui** selles **riigis**:
- a) ei ole **mittekodanike** elu ja vabadus ohus rassi, usu, rahvuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste tõekspidamiste tõttu;
 - b) ei **ähvarda mittekodanikke** määruse (EL) .../...⁺ **artiklis 15** määratletud tõsise kahju kannatamise **reaalne** oht;
 - c) **on mittekodanikud** kooskõlas Genfi konventsiooniga **kaitstud** tagasi- ja väljasaatmise **eest** ning väljasaatmise **eest**, millega rikutakse rahvusvahelises õiguses sätestatud õigust **kaitsele** piinamise ning julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise **või karistamise** eest ■ ;
 - d) on olemas võimalus **taotleda ja, kui tingimused on täidetud**, saada artiklis 57 **määratletud tulemuslikku** kaitset.

⁺ ELT: sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

2. *Kolmandat riiki võib käsitada turvalise kolmanda riigina nii liidu kui ka liikmesriigi tasandil, tehes erandi selle territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul.*
3. Hinnang selle kohta, kas kolmandat riiki võib käesoleva määruse kohaselt käsitada turvalise kolmanda riigina, põhineb mitmel *asjakohasel ja kättesaadaval* teabeallikal, sealhulgas ■ liikmesriikidelt, varjupaigaametilt, Euroopa välisteenistuselt, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt, Euroopa Nõukogult ja muudelt asjaomastelt *rahvusvahelistelt* organisatsioonidelt saadaval teabel.
4. Turvalise kolmanda riigi mõistet *voib* kohaldada, kui:
- a) kolmandat riiki käsitatakse turvalise kolmanda riigina *liidu või liikmesriigi tasandil* kooskõlas *artikliga 60 või 64 või*
 - b) *konkreetses taotleja puhul*, kui seda riiki *ei* käsitata ■ liidu *või liikmesriigi* tasandil turvalise kolmanda riigina, *eeldusel et lõikes 1 sätestatud tingimused on selle taotleja puhul täidetud.*

■

5. Turvalise kolmanda riigi *mõistet võib kohaldada üksnes järgmistel tingimustel:*

- a) *taotleja ei suuda individuaalse hindamise raames esitada andmeid, mis põhjendaksid, miks turvalise kolmanda riigi mõiste ei ole tema suhtes kohaldatav;*
- b) *taotleja ja asjaomase kolmanda riigi vahel on seos, mille alusel oleks taotlejal mõistlik minna asjaomasesse riiki* ■ .

■

6. *Kolmandat riiki võib pidada saatjata alaealise jaoks turvaliseks kolmandaks riigiks üksnes juhul, kui see ei ole vastuolus tema huvidega ja kui liikmesriikide ametiasutused on eelnevalt saanud asjaomase kolmanda riigi ametiasutustelt kinnituse selle kohta, et nimetatud asutused võtavad saatjata alaealise oma hoole alla ja et talle antakse kohe üks artiklis 57 määratletud tulemusliku kaitse vormidest.*

7. *Kui liit ja kolmas riik on jõudnud ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaselt ühisele kokkuleppele, et kõnealuse kokkuleppe alusel vastu võetud rändajaid kaitstakse vastavalt asjakohastele rahvusvahelistele standarditele ning täielikult tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet järgides, võib eeldada, et käesoleva artikli tingimused turvalise kolmanda riigi staatuse kohta on täidetud, ilma et see piiraks lõigete 5 ja 6 kohaldamist.*

8. Kui taotluse suhtes on tehtud selle mittelubatavuse tõttu keelduv otsus turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamise alusel, siis teeb menetlev ametiasutus järgmist:
- a) teavitab taotlejat **vastavalt artiklile 36** ning
 - b) edastab talle dokumendi, milles teavitatakse kolmanda riigi ametiasutusi selle riigi keeles asjaolust, et taotluse sisu ei ole **■** tulenevalt turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamisest läbi vaadatud.
9. Kui asjaomane kolmas riik ei võta taotlejat vastu või ei luba taotlejal uuesti riiki siseneda, **saab taotleja** juurdepääsu menetlusele vastavalt II peatükis ja III peatüki I jaos kirjeldatud üldpõhimõtetele ja tagatistele.

Artikkel 60

Turvalise kolmanda riigina käsitlemine liidu tasandil

1. Kolmandat riiki käsitletakse liidu tasandil turvalise kolmanda riigina vastavalt artikli 59 lõikes 1 sätestatud tingimustele.
2. Komisjon vaatab **■** varjupaigaameti abil ja muudele **■** artikli 59 lõikes 3 osutatud teabeallikatele tuginedes **■** üle olukorra kolmandates riikides, mida käsitletakse turvalise kolmanda riigina.

3. *Varjupaigaamet annab komisjoni taotlusel talle teavet ja koostab analüüse konkreetsete kolmandate riikide kohta, mille puhul võiks kaaluda nende käsitamist turvalise kolmanda riigina liidu tasandil. Komisjon kaalub viivitamata liikmesriigi taotlust hinnata, kas kolmandat riiki võiks käsitada liidu tasandil turvalise kolmanda riigina.*
4. Vastavalt artiklis 63 sätestatud tingimustele on komisjonil õigus artikli 74 kohaselt võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad kolmanda riigi liidu tasandil turvalise kolmanda riigina käsitamise peatamist.

Artikkel 61

Turvalise päritoluriigi mõiste

1. Kolmandat riiki võidakse käesoleva määruse kohaselt käsitada turvalise päritoluriigina **üksnes** siis, kui õigusliku olukorra, õiguse demokraatlikus süsteemis kohaldamise ja üldiste poliitiliste olude põhjal on võimalik tõendada, et riigis ■ ei toimu tagakiusamist määruse (EL) .../...⁺ artikli 9 tähenduses **ning puudub kõnealuse määruse artiklis 15 määratletud tõsise kahju kannatamise reaalne oht.**
2. *Kolmandat riiki võib käsitada turvalise päritoluriigina nii liidu kui ka liikmesriigi tasandil, tehes erandi selle territooriumi konkreetsete osade või selgelt tuvastatavate isikute kategooriate puhul.*

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

3. Hinnang selle kohta, kas kolmas riik **on** käesoleva määruse kohaselt turvaline päritoluriik, põhineb mitmel **asjakohasel ja kättesaadaval** teabeallikal, sealhulgas **■** teabel, mis saadakse liikmesriikidelt, varjupaigaametilt, Euroopa välisteenistusest, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametilt **ja** muudelt asjaomastelt **rahvusvahelistelt** organisatsioonidelt, ning seejuures võetakse arvesse, **kui see on kättesaadav**, päritoluriigi kohta käivat teavet käsitlevat ühist analüüsi, millele on osutatud määruse (EL) **2021/2303** artiklis **11**.
4. Lõikes 3 osutatud hindamisel tuleb võtta arvesse muu hulgas ka seda, millises ulatuses antakse asjaomases riigis kaitset tagakiusamise või **tõsise kahju** kannatamise eest järgneval moel:
- a) riigi asjaomaste õigusaktidega ning nende kohaldamise viisiga;
 - b) Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis või kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis või ÜRO piinamise vastases konventsioonis sätestatud õiguste ja vabaduste järgimisega, eelkõige selliste õiguste järgimisega, millest ei saa teha erandit vastavalt nimetatud Euroopa konventsiooni artikli 15 lõikele 2;

- c) sellega, et oma kodanikke ei saadeta välja kolmandatesse riikidesse ega anta välja kolmandatele riikidele, kus on muu hulgas tõsine oht, et nende suhtes võidakse rakendada surmanuhtlust, piinamist, tagakiusamist või muud ebainimlikku või inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist või kus nende elu või vabadus satuks ohtu nende rassi, usu, rahvuse, seksuaalse sättumuse, teatavasse sotsiaalsesse gruppi kuulumise või poliitiliste veendumuste tõttu või kus on tõsine oht, et nad saadetakse välja muusse kolmandasse riiki või antakse välja muule kolmandale riigile;
- d) nimetatud õiguste ja vabaduste rikkumise vastaste tõhusate õiguskaitsevahendite süsteemi loomisega.

5. Turvalise päritoluriigi ***mõistet võib kohaldada*** üksnes ***järgmistel tingimustel***:

- a) ***taotlejal*** on selle riigi kodakondsus ■ või ■ ta on kodakondsuseta isik ja tema varasem alaline elukoht oli selles riigis; ■
- b) ***taotleja ei kuulu sellisesse isikute kategooriasse, kelle suhtes tehti erand kolmanda riigi käsitlemisel turvalise päritoluriigina ■*** ;
- c) ***taotleja ei suuda individuaalse hindamise raames esitada andmeid, mis põhjendaksid, miks turvalise kolmanda riigi mõiste ei ole tema suhtes kohaldatav.***

Artikkel 62

Turvalise päritoluriigina käsitlemine liidu tasandil

1. Kolmandat riiki käsitletakse liidu tasandil turvaliseks päritoluriigiks vastavalt artiklis 61 sätestatud tingimustele.
2. Komisjon vaatab **■ varjupaigaameti** abil ja muudele artikli **61 lõikes 3** osutatud teabeallikatele tuginedes üle olukorra kolmandates riikides, mida **käsitletakse** turvalise päritoluriigina.
3. **Varjupaigaamet esitab komisjoni taotlusel** talle teavet **ja koostab analüüse** konkreetsete kolmandate riikide kohta, mille puhul võiks kaaluda nende käsitlemist **turvalise päritoluriigina liidu tasandil. Komisjon kaalub viivitamata liikmesriigi taotlust hinnata, kas kolmandat riiki võiks käsitleda liidu tasandil turvalise päritoluriigina.**
4. Vastavalt artiklis 63 sätestatud tingimustele on komisjonil õigus artikli 74 kohaselt võtta vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad kolmanda riigi liidu tasandil turvalise päritoluriigina käsitlemise peatamist.

Artikkel 63

Kolmandate riikide **liidu tasandil** turvalise kolmanda riigina **või** turvalise päritoluriigina käsitamise peatamine ja tühistamine

1. Olukorra **olulise** muutumise korral kolmandas riigis, mida **liidu tasandil** käsitatakse turvalise kolmanda riigina **või** turvalise päritoluriigina, koostab komisjon põhjendatud hinnangu selle kohta, kas asjaomane riik vastab artiklis 59 või artiklis 61 sätestatud tingimustele, ja kui komisjon leiab, et need tingimused ei ole enam täidetud, võtab ta artikli 74 kohaselt vastu delegeeritud õigusakti, millega peatatakse **liidu tasandil** kuueks kuuks kõnealuse kolmanda riigi käsitamine turvalise kolmanda riigina **või** turvalise päritoluriigina.
2. Komisjon jälgib pidevalt olukorda lõikes 1 osutatud kolmandas riigis, võttes muu hulgas arvesse liikmesriikidelt **ja varjupaigaametilt** saadavat teavet seoses olukorra edasise muutumisega kõnealuses riigis.
3. Kui komisjon on kooskõlas lõikega 1 vastu võtnud delegeeritud õigusakti, millega peatatakse **liidu tasandil** kolmanda riigi käsitamine turvalise kolmanda riigina **või turvalise** päritoluriigina, esitab ta kolme kuu jooksul pärast selle delegeeritud õigusakti vastuvõtmist seadusandliku tavamenetluse kohaselt käesoleva määruse muudatusettepaneku, et tühistada kõnealuse kolmanda riigi käsitamine turvalise kolmanda riigina **või** turvalise päritoluriigina **liidu tasandil**.

4. Kui komisjon ei ole esitanud lõikes 3 osutatud ettepanekut kolme kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist, kaotab delegeeritud õigusakt, millega peatatakse **liidu tasandil** kolmanda riigi käsitlemine turvalise kolmanda riigina **või turvalise** päritoluriigina, kehtivuse. Kui komisjon esitab muudatusettepaneku kolme kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakti vastuvõtmist, on tal õigus **põhjendatud** hinnangu alusel kõnealuse delegeeritud õigusakti kehtivust pikendada veel kuue kuu pikkuseks ajavahemikuks, mida võib veel ühe korra pikendada.
5. *Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, kui komisjoni esitatud ettepanekut tühistada kolmanda riigi käsitlemine turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil ei võeta vastu 15 kuu jooksul alates sellest, kui komisjon ettepaneku esitas, kaotab kehtivuse kolmanda riigi turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina käsitlemise peatamine liidu tasandil.*

Artikkel 64

Kolmandate riikide käsitlemine turvalise kolmanda riigi või turvalise päritoluriigina liikmesriigi tasandil

1. Liikmesriigid võivad jätta kehtima või kehtestada õigusaktid, mis võimaldavad rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamise eesmärgil käsitleda liikmesriigi tasandil turvaliste kolmanda riigi või turvalise päritoluriigina muid riike lisaks neile, mida käsitletakse turvalisena liidu tasandil.

2. Kui kolmanda riigi käsitlemine turvalise kolmanda riigina ***või turvalise päritoluriigina*** liidu tasandil ■ on peatatud artikli 63 lõike 1 kohaselt, ei käsita liikmesriigid seda riiki turvalise kolmanda riigina ega turvalise ■ päritoluriigina liikmesriigi tasandil.
3. Kui kolmanda riigi käsitlemine turvalise kolmanda riigina ***või turvalise päritoluriigina*** liidu tasandil ■ on peatatud seadusandliku tavamenetluse kohaselt, võib liikmesriik teatada komisjonile, et ta leiab asjaomase riigi olukorras toimunud muutustest tulenevalt, et see riik vastab taas artikli 59 lõikes 1 ja artiklis 61 sätestatud tingimustele.

Teates tuleb esitada põhjendatud hinnang selle kohta, et riik vastab artikli 59 lõikes 1 ja artiklis 61 sätestatud tingimustele, sealhulgas selgitus konkreetsete muutuste kohta kolmanda riigi olukorras, mille tulemusena riik jälle nimetatud tingimustele vastab.

Pärast teate saamist palub komisjon varjupaigaametil esitada talle teavet ja koostada analüüs kolmandas riigis valitseva olukorra kohta.

Teavitav liikmesriik võib käsitada asjaomast kolmandat riiki liikmesriigi tasandil turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina ainult tingimusel, et komisjon ei esita sellele vastuväiteid.

Komisjoni vastuväidete esitamise õigus on piiratud kahe aastaga alates kuupäevast, mil tühistati kõnealuse kolmanda riigi käsitamine turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil. Komisjon esitab kõik vastuväited kolme kuu jooksul pärast liikmesriigi iga teate saamist ja pärast kolmandas riigis valitseva olukorra nõuetekohast läbivaatamist, võttes arvesse käesoleva määruse artikli 59 lõikes 1 ja artiklis 61 sätestatud tingimusi.

Kui komisjon leiab, et need tingimused on täidetud, võib ta seadusandliku tavamenetluse kohaselt esitada ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et käsitada asjaomast kolmandat riiki turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina liidu tasandil.

4. Liikmesriigid teavitad komisjoni ja varjupaigaametit kolmandatest riikidest, mida käsitatakse liikmesriigi tasandil turvalise kolmanda riigina või turvalise päritoluriigina ... *[käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev]* ja vahetult pärast **iga** sellist käsitamist **või käsitamisega seoses tehtud muudatust**. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja varjupaigaametit kord aastas sellest, milliste muude turvaliste kolmandate riikide osas rakendatakse kõnealust mõistet ■ konkreetsete taotlejate puhul, **nagu on osutatud artikli 59 lõike 4 punktis b**.

IV PEATÜKK

RAHVUSVAHELISE KAITSE ÄRAVÕTMISE MENETLUSED

Artikkel 65

Rahvusvahelise kaitse äravõtmine

Menetlev ametiasutus või liikmesriigi õiguses ette nähtud juhul pädev kohus alustab läbivaatamist **kolmanda riigi kodanikult või kodakondsuseta** isikult rahvusvahelise kaitse äravõtmiseks, kui ilmnevad uued asjaolud või tõendid, mis näitavad, et on põhjust kaaluda uuesti **seda, kas isik vastab** rahvusvahelise kaitse saamise **kriteeriumidele**, ■ eelkõige määruse (EL) .../...⁺ artiklites **14** ja **19** osutatud juhtudel.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

Rahvusvahelise kaitse äravõtmise menetlusnormid

1. Kui ***menetlev ametiasutus või, kui riigisisene õigus seda ette näeb, pädev kohus alustab läbivaatamist*** kolmanda riigi kodanikult või kodakondsuseta isikult rahvusvahelise kaitse ***äravõtmiseks***, on asjaomasel isikul **■** järgmised tagatised **■** :
- a) teda teavitatakse kirjalikult asjaolust, et **■** tema vastavust rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele ***vaadatakse uuesti läbi***, ja **■** läbivaatamise põhjustest;
 - b) teda ***teavitatakse kohustusest teha menetleva ametiasutuse ja teiste pädevate asutustega koostööd, eelkõige asjaolust, et ta peab esitama kirjaliku avalduse ja ilmuma isiklikule vestlusele või ärakuulamisele ning vastama küsimustele;***
 - c) ***teda teavitatakse menetleva ametiasutuse ja teiste pädevate asutustega koostöö tegemata jätmise tagajärgedest ning et kirjaliku avalduse esitamata jätmine ning isiklikul vestlusel või ärakuulamisel ilma nõuetekohase põhjendusega mitteosalemine ei takista menetleval ametiasutusel või pädeval kohtul teha otsust rahvusvahelise kaitse äravõtmiseks ning***

- d) *talle antakse võimalus esitada kirjalikus avalduses põhjused, miks tema rahvusvahelist kaitset ei tohiks ära võtta, mõistliku aja jooksul alates kuupäevast, mil ta sai punktis a osutatud teabe, ning isiklikul vestlusel või ärakuulamisel menetleva ametiasutuse, või kui see on liikmesriigi õiguses ette nähtud, pädeva kohtu määratud kuupäeval.*

2. Lõike 1 kohaldamisel teeb *menetlev ametiasutus või pädev kohus* järgmist:

- a) kogub *asjakohast*, täpset ja ajakohast teavet *asjakohastest ja kättesaadavatest riiklikest, liidu ja rahvusvahelistest* allikatest *ning võtab arvesse, kui need on kättesaadavad, määruse (EL) 2021/2303 artiklis 11* osutatud ühist analüüsi *olukorra kohta konkreetses päritoluriigis ja juhiseid* ning
- b) *ei hangi* teavet *väidetavatelt* tagakiusajatelt või tõsise kahju põhjustajatelt sellisel viisil, mis *teavitaks* neid asjaolust, et kõnealune isik on rahvusvahelise kaitse saaja, kelle seisund on uuesti läbivaatamisel *.*

3. Otsus ■ rahvusvahelise kaitse äravõtmise kohta tehakse kirjalikult **võimalikult kiiresti**. Otsuses esitatakse äravõtmise aluseks olevad faktilised ja õiguslikud asjaolud ning teavet otsuse vaidlustamise **viisi ja asjaomaste tähtaegade kohta** antakse kirjalikult.
4. Kui menetlev ametiasutus või liikmesriigi õiguses ette nähtud juhul pädev kohus on teinud otsuse rahvusvaheline kaitse ära võtta, kohaldatakse artikleid 6, 17, 18 ja **19 mutatis mutandis**.
5. **Kui kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ei tee koostööd, jättes esitamata kirjaliku avalduse või ei osale isiklikul vestlusel või ärakuulamisel või ei vasta küsimustele ilma nõuetekohase põhjendusega, ei takista kirjaliku avalduse või isikliku vestluse või ärakuulamise puudumine menetleval ametiasutusel või pädeval kohtul teha otsust rahvusvahelise kaitse äravõtmiseks. Sellist koostööst keeldumist võib käsitada üksnes ümberlükatava eeldusena, et kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik ei soovi enam saada rahvusvahelist kaitset.**

6. Käesolevas artiklis **■** *sätestatud menetlust ei kohaldata*, kui *kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik* teeb järgmist:

- a) *loobub* ühemõtteliselt enda tunnistamisest **■** rahvusvahelise kaitse saajaks;
- b) on saanud liikmesriigi kodanikuks **■** *või*
- c) *on hiljem* saanud rahvusvaheline kaitse *teises liikmesriigis*.

Liikmesriigid lõpetavad käesoleva lõikega hõlmatud juhtumid oma riigisisese õiguse kohaselt. Selline lõpetamine ei pea olema otsuse vormis, kuid see tuleb kanda vähemalt taotleja toimikusse koos viitega kõnealuse lõpetamise õiguslikule alusele.

V PEATÜKK
EDASIKAEBEMENETLUS

Artikkel 67

Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile

1. Taotlejatel **ja isikutel, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta**, on **vastavalt II peatükis ette nähtud üldpõhimõtetele ja tagatistele** õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus, **et esitada edasikaebus alljärgneva** suhtes:
- a) keelduv otsus, mis on tehtud taotluse suhtes selle mittelubatavuse tõttu;
 - b) **otsus, millega jäetakse taotlus selle põhjendamatusse või ilmselge põhjendamatusse tõttu rahuldamata nii seoses pagulasseisundi kui ka täiendava kaitse seisundiga;**
 - c) keelduv otsus, mis on tehtud taotluse suhtes selle kaudse tagasivõtmise tõttu;
 - d) otsus rahvusvahelise kaitse äravõtmise kohta;
 - e) **käesoleva määruse artikli 37 kohaselt väljastatud** tagasisaatmisotsus.

Erandina käesoleva lõike esimese lõigu punktist d võivad liikmesriigid oma riigisiseses õiguses sätestada, et artikli 66 lõikes 6 osutatud juhtumeid ei saa edasi kaevata.

Kui tagasisaatmisotsus tehakse osana esimese lõigu punktides a, b, c või d osutatud seotud otsusest, kaevatakse tagasisaatmisotsus edasi koos selle seotud otsusega samas kohtus, ■ sama kohtumenetluse ja sama tähtaja jooksul. Kui tagasisaatmisotsus tehakse eraldi aktina vastavalt artiklile 37, võib selle edasi kaevata eraldi kohtumenetluses. Nende eraldi kohtumenetluste tähtajad ei tohi ületada käesoleva artikli lõikes 7 osutatud tähtaegu.

2. *Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist*, on täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks tunnistatud *isikutel* õigus tõhusale õiguskaitsevahendile otsuse suhtes, mille kohaselt on nende taotlus pagulasseisundiga seoses põhjendamatu. ■
3. Lõikes 1 osutatud tõhusa õiguskaitsevahendiga nähakse ette nii faktiliste kui ka õiguslike asjaolude täielik ja *ex nunc* läbivaatamine vähemalt esimese astme kohtus, sealhulgas vajaduse korral rahvusvahelise kaitse vajaduste läbivaatamine vastavalt määrusele (EL) .../...⁺.
4. Pädevas kohtus toimuval ära kuulamisel tagatakse taotlejale, *isikutele, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta, ja täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks tunnistatud isikutele* suuline tõlge, kui vajalikku suhtlust ei ole muul viisil võimalik tagada.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

5. Kui kohus peab seda vajalikuks, tagab ta selliste asjakohaste dokumentide tõlkimise, mida ei ole artikli 34 lõike 4 kohaselt juba tõlgitud. Teise võimalusena võivad kõnealuseid dokumente tõlkida muud üksused ja nende eest võib tasuda riiklikest vahenditest kooskõlas riigisisese õigusega.

Taotleja, isik, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta, või täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks tunnistatud isik võib omal kulul tagada muude dokumentide tõlkimise.

6. Kui dokumente ei esitata, ***juhul kui tõlke peab esitama taotleja, kohtu määratud tähtajaks, või kui dokumente ei esitata, juhul kui tõlke tagab kohus, piisavalt*** aegsasti, et kohus saaks tagada nende tõlkimise, võib kohus keelduda neid dokumente arvesse võtmast ***■***.
7. Liikmesriigid sätestavad oma riigisiseses õiguses järgmised tähtajad, mille jooksul taotlejad, ***isikud, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta, ja täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks tunnistatud isikud*** saavad esitada edasikaebuse lõikes 1 osutatud otsuste kohta:

- a) **vähemalt viis ja kõige rohkem kümme päeva** keelduva otsuse puhul, mis on tehtud taotluse suhtes selle mittelubatavuse, kaudselt tagasivõtmise, **põhjendamatus**e või **ilmselge** põhjendamatus
- b) kõigil muudel juhtudel vähemalt kaks nädalat ja kõige rohkem **üks kuu**.

8. Lõikes 7 osutatud tähtaegade kulgemist hakatakse arvestama kuupäevast, mil menetleva ametiasutuse otsus või rahvusvahelise kaitse äravõtmise korral ja liikmesriigi õiguses ette nähtud juhul pädeva kohtu otsus tehakse teatavaks taotlejale, **isikule, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta, ja täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks tunnistatud isikule** või tema esindajale või õigusnõustajale, **kes taotlejat ametlikult esindab**. Teatamise kord sätestatakse riigisiseses õiguses.

■

Artikkel 68

Edasikaebuse peatav mõju

1. Tagasisaatmisotsuse toime peatatakse automaatselt seniks, kuni taotlejal ***või isikul, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta***, on käesoleva artikli kohaselt õigus riiki jääda või tal lubatakse sinna jääda.
2. Taotlejatel ***ja isikutel, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta***, on õigus jääda liikmesriigi territooriumile, kuni tähtaeg, mille jooksul ***nad saavad*** kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsevahendile esimese astme kohtus, on möödunud, ning kui sellist õigust on tähtaja jooksul kasutatud, siis kuni esitatud kaebuse lahendamiseni.
3. ***Ilma et see piiraks tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte kohaldamist, ei ole taotlejal ja isikutel, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta, lõike 2 kohast riigis viibimise õigust, kui pädev asutus on teinud ühe järgmistest otsustest:***
 - a) keelduv *otsus, mis tehakse taotluse suhtes selle põhjendamatuse või ilmselge põhjendamatuse tõttu, kui otsuse tegemise ajal:*
 - i) *toimub taotleja puhul kiirendatud läbivaatamine vastavalt artikli 42 lõigetele 1 või 3;*
 - ii) *kohaldatakse taotleja suhtes piirimenetlust, välja arvatud juhul, kui taotleja on saatjata alaealine;*

- b) keelduv *otsus, mis tehakse taotluse suhtes selle artikli 38 lõike 1 punkti a, d või e või artikli 38 lõike 2 kohase mittelubatavuse tõttu, välja arvatud juhul, kui taotleja on saatjata alaealine, kelle suhtes kohaldatakse piirimenetlust;*
- c) keelduv otsus, mis tehakse taotluse suhtes selle kaudse tagasivõtmise tõttu;
- d) keelduv otsus, mis tehakse korduva taotluse suhtes selle põhjendamatususe või ilmselge põhjendamatususe tõttu, või
- e) otsus rahvusvahelise kaitse äravõtmise kohta vastavalt määruse (EL) .../...⁺ artikli 14 lõike 1 punktidele b, d või e ning artikli 19 lõike 1 punktile b.

4. Lõikes 3 osutatud juhtudel on kohtul õigus pärast nii faktiliste kui ka õiguslike asjaolude läbivaatamist otsustada, kas taotlejal ***või isikul, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta***, tuleks lubada tema ***taotluse*** korral jääda liikmesriigi territooriumile, kuni ***kaebus, mille on esitanud taotleja või isik, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta, on lahendatud***. Pädeval kohtul võib riigisisese õiguse kohaselt olla õigus teha selles küsimuses otsus *ex officio*.

⁺ ELT: palun sisestada teksti dokumendis PE-CONS 70/23 (2016/0223(COD)) sisalduva määruse number.

5. Lõike 4 kohaldamisel kohaldatakse *asjakohasel juhul ex officio otsuste puhul järgmisi tingimusi*:
- a) taotlejal *või isikul, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta*, on alates kuupäevast, mil teda otsusest teavitati, vähemalt viis päeva aega, et taotleda luba jääda liikmesriigi territooriumile kuni esitatud kaebuse lahendamiseni;
 - b) ärakuulamise korral pädevas kohtus tagatakse taotlejale *või isikule, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta*, suuline tõlge, kui vajalikku suhtlust ei ole muul viisil võimalik tagada;
 - c) taotlejale *või isikule, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta*, võimaldatakse taotluse korral tasuta õigusabi ja esindamist kooskõlas artikliga 17;
 - d) taotlejat *või isikut, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta, ei tohi vastutava liikmesriigi territooriumilt välja saata*:
 - i) kuni on möödunud kohtult riigis viibimise loa taotlemise tähtaeg;

- ii) kuni kohus teeb, juhul kui taotleja ***või isik, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta***, on riigis viibimise luba tähtaja jooksul taotlenud, otsuse selle kohta, kas taotlejal ***või isikul, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta***, lubatakse riigi territooriumile jääda või mitte;

e) taotlejat või isikut, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta, teavitatakse käesoleva lõike kohastest õigustest nõuetekohaselt ja õigeaegselt.

6. Korduvate taotluste puhul võivad liikmesriigid erandina lõike 5 punktist d, ilma et see piiraks tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte järgimist, riigisiseses õiguses sätestada, et taotlejal ei ole õigust riiki jääda, kui edasikaebus on esitatud üksnes selleks, et lükata edasi või nurjata tagasisaatmisotsuse täitmine, mis tooks kaasa taotleja kohese väljasaatmise liikmesriigist ■ .
7. ***Taotlejal või isikul, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta ja kes esitab esimese või korduva edasikaebuse kohta tehtud otsuse kohta uue edasikaebuse, ei ole õigust jääda liikmesriigi territooriumile, ilma et see piiraks kohtu võimalust lubada selle taotleja või isiku taotluse korral, kellelt tahetakse rahvusvaheline kaitse ära võtta, või ex officio juhul, kui tuginetakse tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttele.***

Artikkel 69

Esimeses astmes tehtud otsuste peale esitatud edasikaebuse menetlemise kestus

Ilma et see piiraks kaebuse nõuetekohast ja põhjalikku läbivaatamist, *sätetavad liikmesriigid oma riigisisese õiguses mõistlikud* ■ tähtajad, *mille jooksul kohus peab otsused artikli 67 lõike 1 kohaselt läbi vaatama.*

■

VI PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 70

Ametiasutuste vaidlustusõigus

Käesolev määrus ei mõjuta ametiasutustele riigisiseste õigusaktidega ette nähtud võimalust vaidlustada haldus- või kohtuotsuseid.

Artikkel 71

Koostöö

1. Iga liikmesriik määrab käesoleva määrusega hõlmatud küsimuste jaoks riikliku kontaktpunkti ja edastab selle aadressi komisjonile. Komisjon edastab kõnealuse teabe teistele liikmesriikidele.
2. Liikmesriigid võtavad komisjoniga kooskõlastatult kõik vajalikud meetmed pädevate ametiasutuste omavahelise *ning kõnealuste ametiasutuste ja varjupaigaameti vahelise* otsese koostöö ning teabevahetuse sisseseadmiseks.

3. Kui liikmesriigid tuginevad **artikli 13 lõikes 6**, artikli 27 lõikes 5, artikli 28 lõikes 5 ja artikli **35 lõigetes 2 ja 5** osutatud meetmetele, teavitavad nad komisjoni ja varjupaigaametit viivitamata, kuid vähemalt üks kord aastas, kui nende erandlike meetmete kohaldamise põhjused on ära langenud. See teave sisaldab võimaluse korral andmeid selle kohta, kui suure protsendi taotluste puhul sellel ajavahemikul menetletud taotluste koguarvust erandeid kohaldatai.

Artikkel 72

Andmete säilitamine

1. ***Liikmesriigid säilitavad artiklites 14, 27 ja 28 osutatud andmeid kümme aastat alates rahvusvahelise kaitse taotluse kohta lõpliku otsuse tegemise kuupäevast. Andmed kustutatakse nimetatud tähtaja möödudes või juhul kui need on seotud isikuga, kes on saanud ükskõik millise liikmesriigi kodakondsuse enne selle tähtaja möödumist, kohe kui liikmesriik saab teada, et asjaomane isik on kodakondsuse saanud.***
2. ***Kõiki andmeid säilitatakse kooskõlas määrusega (EL) 2016/679, sealhulgas eesmärgi piirangu ja andmete säilitamise piirangu põhimõttega.***

Artikkel 73

Tähtaegade arvutamine

Kui ei ole sätestatud teisiti, arvutatakse käesolevas määruses ette nähtud tähtaegade kulgemist järgmiselt:

- a) päevades, nädalates või kuudes väljendatav tähtaeg arvutatakse sündmuse toimumise või toimingu tegemise ajast; päeva, mil sündmus toimub või toiming tehakse, ei loeta kõnealuse tähtaja sisse kuuluvaks;*
- b) nädalates või kuudes väljendatav tähtaeg lõpeb tähtaja viimase nädala või kuu selle päeva lõpus, mis on vastavalt sama nädala- või kuupäev kui see päev, mil toimus sündmus või tehti toiming, millest alates tähtaega arvutatakse; kui kuudes väljendatava tähtaja puhul ei ole tähtaja viimases kuus seda päeva, millal tähtaeg peaks lõppema, lõpeb tähtaeg kõnealuse viimase kuu viimase päeva keskööl;*
- c) laupäevad, pühapäevad ja asjaomase liikmesriigi riigipühad loetakse tähtaegade sisse; kui tähtaeg lõpeb laupäeval, pühapäeval või riigipühal, loetakse tähtaja viimaseks päevaks järgmine tööpäev.*

Artikkel 74

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. *Artiklites 60, 62 ja 63* osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab volituste delegeerimise kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklites 60, 62 ja 63 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. ***Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²² sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.***
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artiklite 60, 62 ja 63 alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktid jõustuvad üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole ***kahe*** kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. ***Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.***

²² ***ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.***

Artikkel 75

Üleminekumeetmed

Hiljemalt ... [kolm kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] esitab komisjon tihedas koostöös liikmesriikide ning asjaomaste liidu organite ja asutustega nõukogule ühise rakenduskava tagamaks, et liikmesriigid on selle rakendamiseks piisavalt ette valmistatud hiljemalt ... [käesoleva määruse jõustumisele järgneva 25. kuu esimene päev] , milles komisjon hindab kõiki kindlaks tehtud puudujääke ja vajalikke operatiivmeetmeid, ning teavitab sellest Euroopa Parlamenti.

Esimeses lõigus osutatud ühise rakenduskava põhjal kehtestab iga liikmesriik komisjoni ning asjaomaste liidu organite ja asutuste toel hiljemalt ... [kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] riikliku rakenduskava, milles määratakse kindlaks meetmed ja nende rakendamise ajakava. Iga liikmesriik viib oma kava ellu hiljemalt ... [käesoleva määruse jõustumisele järgneva 25. kuu esimene päev].

Käesoleva artikli rakendamiseks võivad liikmesriigid kasutada asjaomaste liidu organite ja asutuste toetust ning liidu fondidest võib anda liikmesriikidele rahalist toetust kooskõlas kõnealuseid organeid ja asutusi ning fonde reguleerivate õigusaktidega.

Komisjon jälgib tähelepanelikult riiklike rakenduskavade rakendamist.

Artikkel 76

Rahaline toetus

Liikmesriikide võetavad meetmeid piirimenetluse läbiviimiseks tasuta õigusnõustamise ja piisava suutlikkuse loomiseks vastavalt käesolevale määrusele on rahastamiskõlblikud fondidest, mis tehakse kättesaadavaks mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) raames.

Artikkel 77

Seire ja hindamine

■ Hiljemalt ... [kaks aastat pärast käesoleva määruse *kohaldamise alguskuupäeva*] ja seejärel iga viie aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse kohaldamise kohta liikmesriikides ja teeb vajaduse korral muudatusettepanekuid.

Liikmesriigid edastavad komisjoni taotlusel vajalikud andmed aruande koostamiseks hiljemalt üheksa kuud enne nimetatud tähtaja lõppu.

Hiljemalt ... [kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] ja seejärel iga kolme aasta järel hindab komisjon, kas artiklis 46 ja artikli 47 lõike 1 teises lõigus sätestatud arvud ja piiril toimuva varjupaigamenetluse suhtes kehtivad erandid on jätkuvalt piisavad, võttes arvesse üldist rändeolukorda liidus, ning teeb vajaduse korral ettepaneku sihipäraste muudatuste tegemiseks.

Hiljemalt ... [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] vaatab komisjon läbi turvalise kolmanda riigi mõiste ning teeb vajaduse korral ettepaneku sihipäraste muudatuste tegemiseks.

Artikkel 78

Kehtetuks tunnistamine

1. Direktiiv 2013/32/EL tunnistatakse kehtetuks *alates artikli 79 lõikes 2 osutatud kuupäevast, ilma et see piiraks artikli 79 lõike 3 kohaldamist.*
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt lisas esitatud vastavustabelile **II**.
3. *Niivõrd, kui nõukogu direktiiv 2005/85/EÜ²³ oli jätkuvalt siduv liikmesriikide jaoks, kelle suhtes direktiiv 2013/32/EL ei ole siduv, tunnistatakse direktiiv 2005/85/EÜ kehtetuks alates kuupäevast, mil käesolev määrus muutub kõnealuste liikmesriikide jaoks siduvaks. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.*

²³ Nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiiv 2005/85/EÜ liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta (ELT L 326, 13.12.2005, lk 13).

Artikkel 79

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates ... [**kaks aastat** pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].
3. *Käesolevat määrust kohaldatakse rahvusvahelise kaitse andmise menetluse suhtes selliste taotluste puhul, mis on esitatud alates ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev]. Enne seda kuupäeva esitatud rahvusvahelise kaitse taotluste suhtes kohaldatakse direktiivi 2013/32/EL. Käesolevat määrust kohaldatakse rahvusvahelise kaitse äravõtmise menetluse suhtes, kui rahvusvahelise kaitse äravõtmise läbivaatamine algas alates ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev]. Kui rahvusvahelise kaitse äravõtmise läbivaatamine algas enne ... [käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäev], kohaldatakse rahvusvahelise kaitse äravõtmise menetluse suhtes direktiivi 2013/32/EL.*
4. *Liikmesriikide puhul, kelle jaoks direktiiv 2013/32/EL ei ole siduv, käsitatakse käesoleva artikli lõikes 3 esitatud viiteid sellele direktiivile viidetena direktiivile 2005/85/EÜ.*

Käesolev määrus on aluslepingute kohaselt tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav.

...

Euroopa Parlamendi nimel

president

Nõukogu nimel

eesistuja

LISA

Vastavustabel

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
Artikkel 2	Artikkel 3
Artikli 2 punkt a	-
Artikli 2 punktid b–d	Artikli 3 punktid 12–14
Artikli 2 punkt e	Artikli 3 punkt 8
Artikli 2 punkt f	Artikli 3 punkt 16
Artikli 2 punktid g–h	Artikli 3 punktid 1 ja 2
Artikli 2 punkt i	Artikli 3 punkt 5
Artikli 2 punktid j–k	Artikli 3 punktid 3 ja 4
Artikli 2 punktid l–m	Artikli 3 punktid 6 ja 7
Artikli 2 punkt n	-
Artikli 2 punktid o–q	Artikli 3 punktid 17, 18 ja 19
-	Artikli 3 punktid 9, 10, 11, 15 ja 20
-	-
-	-
Artikli 3 lõige 1	Artikli 2 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 2 lõige 2
Artikli 3 lõige 3	Artikli 2 lõige 3
Artikli 4 lõige 1	Artikli 4 lõiked 1 ja 7
Artikli 4 lõike 2 punkt a	Artikli 4 lõige 6
Artikli 4 lõike 2 punkt b	-

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
-	Artikli 4 lõiked 3 ja 5
Artikli 4 lõige 3	Artikli 4 lõige 8
Artikli 4 lõige 4	-
Artikli 4 lõige 5	-
Artikkel 5	-
-	Artikkel 5
-	Artikkel 26
Artikli 6 lõike 1 esimene lõik	Artikli 27 lõike 1 esimese lõigu esimene lause
Artikli 6 lõike 1 teine lõik	Artikli 4 lõige 4 ja artikli 27 lõige 3
Artikli 6 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 4 lõige 2
-	Artikli 27 lõike 1 esimese lõigu punktid a–d ja teine lõik
-	Artikli 27 lõiked 2, 4, 6 ja 7
Artikli 6 lõige 2	Artikli 28 lõige 1 ja artikli 41 lõike 1 punkt a
-	Artikli 28 lõige 2
Artikli 6 lõige 3	Artikli 28 lõige 3
Artikli 6 lõige 4	Artikli 28 lõige 4
-	Artikli 28 lõiked 5, 6 ja 7
Artikli 6 lõige 5	Artikli 27 lõige 5
-	Artikkel 29
Artikkel 7	Artiklid 31 ja 32
Artikli 7 lõige 1	-
Artikli 7 lõike 2 esimene lõik	Artikli 31 lõige 1

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 7 lõike 2 teine lõik	-
-	Artikli 31 lõige 2
Artikli 7 lõige 3	Artikli 32 lõige 1
-	Artikli 32 lõiked 2 ja 3
Artikli 7 lõiked 4 ja 5	-
Artikli 7 lõige 5	-
-	Artikkel 33
Artikli 8 lõige 1	Artikli 30 lõiked 1 ja 2
Artikli 8 lõige 2	Artikli 30 lõige 3
Artikli 9 lõige 1	Artikli 10 lõiked 1 ja 2
Artikli 9 lõige 2	Artikli 10 lõige 3 ja artikli 10 lõike 4 punktid a ja b
Artikli 9 lõige 3	Artikli 10 lõige 5
-	Artikli 10 lõike 4 punkt c
Artikli 10 lõige 1	-
Artikli 10 lõige 2	Artikli 39 lõige 2
Artikli 10 lõige 3	Artikli 34 lõige 2
Artikli 10 lõike 3 punkt a	Artikli 34 lõige 2
-	Artikli 34 lõike 2 punkt a
Artikli 10 lõike 3 punkt b	Artikli 34 lõike 2 punkt b
-	Artikli 34 lõike 2 punktid c–g
Artikli 10 lõike 3 punkt c–d	Artikli 34 lõige 3
Artikli 10 lõige 4	-
Artikli 10 lõige 5	Artikli 34 lõige 4

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 11 lõige 1	Artikli 36 lõige 1
Artikli 11 lõike 2 esimene lõik	Artikli 36 lõiked 2 ja 3
Artikli 11 lõike 2 teine lõik	-
Artikli 11 lõige 3	Artikli 36 lõige 3
-	Artikli 36 lõige 4
Artikli 12 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 12 lõike 1 punkt a	Artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punktid b, c ja e ning teine lõik
-	Artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punktid a ja d
-	Artikli 8 lõike 2 kolmas lõik
Artikli 12 lõike 1 punkt b	Artikli 8 lõige 3
Artikli 12 lõike 1 punkt c	Artikli 8 lõige 4
Artikli 12 lõike 1 punkt d	Artikli 8 lõige 5
Artikli 12 lõike 1 punkt e	Artikli 8 lõige 6
Artikli 12 lõike 1 punkt f	Artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punkt f
-	Artikli 8 lõige 7
Artikli 12 lõige 2	-
-	Artikli 9 lõige 1
Artikli 13 lõige 1	Artikli 9 lõige 2
-	Artikli 9 lõike 2 esimese lõigu punktid a, b, d, e, g ja h
Artikli 13 lõike 2 punkt a	Artikli 9 lõige 4
Artikli 13 lõike 2 punkt b	Artikli 9 lõike 2 esimese lõigu punkt f
Artikli 13 lõike 2 punkt c	Artikli 9 lõike 2 esimese lõigu punkt c ja artikli 9 lõige 3

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 13 lõike 2 punkt d	Artikli 9 lõige 5
Artikli 13 lõike 2 punkt e	-
Artikli 13 lõike 2 punkt f	-
-	Artikli 9 lõike 2 teine lõik
Artikli 14 lõike 1 esimene lõik	Artikli 11 lõige 1, artikli 12 lõige 1 ja artikli 13 lõike 6 esimene lause
-	Artikli 11 lõige 2
-	Artikli 13 lõige 1
Artikli 14 lõike 1 teine lõik	Artikli 13 lõige 6
Artikli 14 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 13 lõige 2
Artikli 14 lõike 1 neljas lõik	Artikli 22 lõike 3 esimene lõik
Artikli 14 lõike 2 esimene lõik	Artikli 13 lõige 11
Artikli 14 lõike 2 punkt a	Artikli 13 lõike 11 punkt a
-	Artikli 13 lõiked 8 ja 10
-	Artikli 13 lõike 11 esimese lõigu punktid b, d ja e ning kolmas lõik
-	Artikli 13 lõike 13 esimene lõik
Artikli 14 lõike 2 punkt b	Artikli 13 lõike 11 esimese lõigu punkt c
Artikli 14 lõike 2 teine lõik	Artikli 13 lõike 11 teine lõik
Artikli 14 lõige 3	Artikli 13 lõige 14
Artikli 14 lõige 4	Artikli 13 lõike 11 teine lõik
Artikli 14 lõige 5	Artikli 41 lõike 1 punkt d
Artikli 15 lõige 1	-

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 15 lõige 2	Artikli 13 lõige 3
Artikli 15 lõige 3	Artikli 13 lõige 3
Artikli 15 lõike 3 punkt a	Artikli 13 lõike 7 punkt a
Artikli 15 lõike 3 punkt b	Artikli 13 lõige 9
Artikli 15 lõike 3 punkt c	Artikli 13 lõiked 5 ja 9
Artikli 15 lõike 3 punkt d	Artikli 13 lõike 7 punkt b
Artikli 15 lõike 3 punkt e	Artikli 22 lõike 3 teine lõik
-	Artikli 13 lõige 8
-	Artikli 13 lõige 10
-	Artikli 13 lõige 1
Artikli 15 lõige 4	-
Artikkel 16	Artikli 12 lõige 2
Artikli 17 lõige 1	Artikli 14 lõige 1
Artikli 17 lõige 2	Artikli 14 lõige 2
Artikli 17 lõike 3 esimene lõik	Artikli 14 lõiked 3 ja 4
Artikli 17 lõike 3 teine lõik	Artikli 14 lõige 5
Artikli 17 lõige 4	Artikli 14 lõige 4
Artikli 17 lõike 5 esimene lõik	Artikli 14 lõike 6 esimene lõik
Artikli 17 lõike 5 teine lõik	Artikli 14 lõike 5 teine lõik
Artikli 17 lõike 5 kolmas lõik	-
Artikli 18 lõike 1 esimene lõik	Artikli 24 lõige 1

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 18 lõike 1 teine lõik	Artikli 24 lõiked 5 ja 6
Artikli 18 lõike 1 kolmas lõik	Artikli 24 lõike 2 teine lõik
-	Artikli 24 lõike 2 esimene ja kolmas lõik
-	Artikli 24 lõiked 5 ja 6
Artikli 18 lõige 2	Artikli 24 lõige 3
Artikli 18 lõige 3	Artikli 24 lõige 4
Artikkel 19	-
-	Artikkel 16
Artikli 20 lõige 1	Artikli 17 lõige 1
Artikli 20 lõige 2	Artikli 15 lõige 3
-	Artikli 17 lõige 2
-	Artikli 17 lõike 2 punkt a
Artikli 20 lõike 3 esimene lõik	Artikli 17 lõike 2 punkt b
-	Artikli 17 lõike 2 punktid c ja d
-	-
Artikli 20 lõike 3 teine lõik	Artikli 17 lõige 3
Artikli 20 lõike 3 kolmas lõik	Artikli 19 lõige 2
Artikli 20 lõige 4	-
Artikli 21 lõige 1	Artikli 19 lõige 1
Artikli 21 lõige 2	-
Artikli 21 lõige 3	Artikli 19 lõige 2

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 21 lõige 4	Artikli 19 lõige 4
Artikli 21 lõige 5	Artikli 19 lõige 5
-	Artikli 19 lõige 3
Artikli 22 lõige 1	Artikli 15 lõige 1
-	Artikli 15 lõiked 2 ja 4
Artikli 22 lõige 2	Artikli 19 lõige 1
Artikli 23 lõige 1	Artikli 18 lõiked 1 ja 2
Artikli 23 lõige 2	Artikli 18 lõige 3
Artikli 23 lõike 3 esimene lõik	Artikli 13 lõige 4
Artikli 23 lõike 3 teine lõik	Artikli 13 lõike 13 kolmas lõik
Artikli 23 lõike 4 esimene lõik	-
Artikli 23 lõike 4 teine lõik	Artikli 13 lõige 12
Artikli 23 lõike 4 kolmas lõik	Artikli 13 lõike 13 teine lõik
Artikli 24 lõige 1	Artikli 20 lõige 1
Artikli 24 lõige 2	Artikli 20 lõige 1
-	Artikli 20 lõiked 2, 4 ja 5
-	Artikli 20 lõike 3 esimene lõik
Artikli 24 lõige 3	Artikli 21 lõiked 1 ja 2
Artikli 24 lõige 4	Artikli 20 lõike 3 teine lõik
-	Artikli 23 lõige 1
-	Artikli 23 lõike 2 neljas lõik

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
-	Artikli 23 lõiked 3 ja 4
-	Artikli 23 lõike 5 esimese lõigu punktid b ja c ning teine lõik
-	Artikli 23 lõiked 6 ja 7
Artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punkt a	Artikli 23 lõike 2 esimese lõigu punktid a ja b ning teine lõik, artikli 23 lõike 5 esimese lõigu punkt a ja artikli 23 lõige 9
Artikli 25 lõike 1 esimese lõigu punkt b	Artikli 23 lõige 8
Artikli 25 lõike 1 teine lõik	Artikli 23 lõike 8 kolmas lõik
-	Artikli 23 lõige 10
Artikli 25 lõige 2	Artikli 23 lõike 2 kolmas lõik
-	Artikli 22 lõiked 2 ja 3
Artikli 25 lõike 3 punkt a	Artikli 22 lõike 3 teine lõik
Artikli 25 lõike 3 punkt b	Artikli 23 lõige 5
Artikli 25 lõige 4	-
Artikli 25 lõige 5	Artikkel 25
Artikli 25 lõike 5 esimene lõik	Artikli 25 lõiked 1 ja 3
Artikli 25 lõike 5 teine lõik	Artikli 25 lõige 4

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 25 lõike 5 kolmanda lõigu punkt a	Artikli 25 lõige 4
Artikli 25 lõike 5 kolmanda lõigu punkt b	Artikli 25 lõige 5
Artikli 25 lõike 5 kolmanda lõigu punkt c	-
Artikli 25 lõike 5 neljas lõik	Artikli 25 lõige 6
-	Artikli 25 lõige 7
Artikli 25 lõike 6 esimene lõik	Artikli 22 lõige 1
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkt a	Artikli 42 lõige 3
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunkt i	Artikli 42 lõike 3 punkt a
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunkt ii	Artikli 42 lõike 3 punkt c
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunkt iii	Artikli 42 lõike 3 punkt b
-	Artikli 42 lõike 3 punktid d ja e
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkt b	Artikli 53 lõige 1
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti b alapunkt i	-
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti b alapunkt ii	-

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti b alapunkt iii	Artikli 53 lõige 1 punkt b
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti b alapunkt iv	-
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti b alapunkt v	-
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti b alapunkt vi	-
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkti b teine lause	-
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkt c	Artikli 59 lõiked 5 ja 6
Artikli 25 lõike 6 teise lõigu punkt b	-
Artikkel 26	-
Artikli 27 lõige 1	Artikli 40 liiked 1 ja 3 Artikli 40 liiked 2 ja 4
Artikli 27 lõige 2	-
Artikli 28 lõike 1 esimene lõik	Artikli 41 lõige 5
Artikli 28 lõike 1 teise lõigu punkt a	Artikli 41 lõike 1 punkt d
Artikli 28 lõike 1 teise lõigu punkt b	Artikli 41 lõike 1 punktid e ja f
-	Artikli 41 lõike 1 punktid a, b ja c
Artikli 28 lõike 1 kolmas lõik	-

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
-	Artikli 41 lõiked 2, 3 ja 4
Artikli 28 lõige 2	-
Artikli 28 lõige 3	-
Artikkel 29	Artikkel 6
Artikkel 30	Artikli 7 lõige 2
Artikli 31 lõige 1	Artikli 34 lõige 1
-	Artikli 34 lõige 2
-	Artikli 34 lõige 3
-	Artikli 34 lõige 4
-	Artikkel 35
-	Artikli 35 lõige 1
-	Artikli 35 lõige 2
-	Artikli 35 lõige 3
Artikli 31 lõige 2	Artikli 35 lõige 4
Artikli 31 lõike 3 esimene lõik	Artikli 35 lõige 4
Artikli 31 lõike 3 teine lõik	Artikli 35 lõige 5
Artikli 31 lõike 3 kolmanda lõigu punkt a	Artikli 35 lõike 5 punkt b
Artikli 31 lõike 3 kolmanda lõigu punkt b	Artikli 35 lõike 5 punkt a
Artikli 31 lõike 3 kolmanda lõigu punkt c	Artikli 35 lõike 5 punkt c
Artikli 31 lõike 3 neljas lõik	-

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 31 lõige 4	Artikli 35 lõige 7
Artikli 31 lõige 5	Artikli 35 lõike 7 teine lõik
Artikli 31 lõige 6	-
Artikli 31 lõige 7	Artikli 34 lõige 5
Artikli 31 lõige 8	Artikli 42 lõige 1
Artikli 31 lõike 8 punkt a	Artikli 42 lõike 1 punkt a
Artikli 31 lõike 8 punkt b	Artikli 42 lõike 1 punkt e
Artikli 31 lõike 8 punkt c	Artikli 42 lõike 1 punkt c
Artikli 31 lõike 8 punkt d	-
Artikli 31 lõike 8 punkt e	Artikli 42 lõike 1 punkt b
Artikli 31 lõike 8 punkt f	Artikli 42 lõike 1 punkt g
Artikli 31 lõike 8 punkt g	Artikli 42 lõike 1 punkt d
Artikli 31 lõike 8 punkt h	Artikli 42 lõike 1 punkt h
Artikli 31 lõike 8 punkt i	-
Artikli 31 lõike 8 punkt j	Artikli 42 lõike 1 punkt f
-	Artikli 42 lõike 1 punkt i
-	Artikli 42 lõike 1 punkt j

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 31 lõige 9	Artikli 35 lõige 3
-	Artikli 42 lõige 2
-	Artikli 42 lõige 3
-	Artikli 42 lõige 4
Artikli 32 lõige 1	Artikli 39 lõige 3
Artikli 32 lõige 2	Artikli 39 lõige 4
Artikli 33 lõige 1	Artikli 39 lõige 1
Artikli 33 lõige 2	Artikli 38 lõige 1
Artikli 33 lõike 2 punkt a	Artikli 38 lõike 1 punkt c
Artikli 33 lõike 2 punkt b	Artikli 38 lõike 1 punkt a
Artikli 33 lõike 2 punkt c	Artikli 38 lõike 1 punkt b
Artikli 33 lõike 2 punkt d	Artikli 38 lõige 2
Artikli 33 lõike 2 punkt e	-
-	Artikli 38 lõike 1 punkt d
-	Artikli 38 lõike 1 punkt e
Artikli 34 lõige 1	Artikli 11 lõige 1
Artikli 34 lõige 2	Artikli 13 lõige 6
-	Artikkel 57

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 35 esimene lõik	Artikli 58 lõige 1
Artikli 35 teine lõik	Artikli 58 lõige 2
-	Artikli 58 lõige 3
-	Artikli 58 lõige 4
-	Artikli 58 lõige 5
-	Artikkel 60
Artikli 36 lõige 1	Artikli 61 lõige 5
-	Artikli 61 lõige 1
-	Artikli 61 lõige 2
-	Artikli 61 lõige 3
	Artikli 61 lõige 4
Artikli 36 lõige 2	-
-	Artikkel 62
-	Artikkel 63
Artikli 37 lõige 1	Artikli 64 lõige 1
Artikli 37 lõige 2	-
Artikli 37 lõige 3	-
-	Artikli 64 lõige 2
-	Artikli 64 lõige 2
Artikli 37 lõige 4	Artikli 64 lõige 4
Artikli 38 lõige 1	Artikli 59 lõige 1
-	Artikli 59 lõige 2

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
-	Artikli 59 lõige 3
Artikli 38 lõike 2 punkt a	Artikli 59 lõike 5 punkt b
-	Artikli 59 lõige 4
Artikli 38 lõike 2 punkt b	-
Artikli 38 lõike 2 punkt c	Artikli 59 lõige 5
-	Artikli 59 lõige 6
-	Artikli 59 lõige 7
Artikli 38 lõige 3	Artikli 59 lõige 8
Artikli 38 lõige 4	Artikli 59 lõige 9
Artikli 38 lõige 5	Artikli 64 lõige 4
Artikkel 39	-
Artikli 40 lõige 1	Artikli 55 lõige 1
-	Artikli 55 lõige 2
Artikli 40 lõige 2	Artikli 55 lõige 3
Artikli 40 lõige 3	Artikli 55 lõike 3 punkt a
-	Artikli 55 lõike 3 punkt b
-	Artikli 55 lõige 4
Artikli 40 lõige 4	Artikli 55 lõige 5
-	Artikli 55 lõige 6
Artikli 40 lõige 5	Artikli 55 lõige 7
Artikli 40 lõige 6	-
Artikli 40 lõige 7	-
Artikkel 41	Artikkel 56

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 41 lõike 1 esimese lõigu punkt a	Artikli 56 punkt a
Artikli 41 lõike 1 esimese lõigu punkt b	Artikli 56 punkt b
Artikli 41 lõike 1 teine lõik	Artikli 56 esimene lause
Artikli 41 lõige 2	-
Artikkel 42	-
Artikli 42 lõige 1	Artikli 55 lõige 4
Artikli 42 lõike 2 esimese lõigu punkt a	-
Artikli 42 lõike 2 esimese lõigu punkt b	Artikli 55 lõige 4
Artikli 42 lõike 2 teine lõik	-
Artikli 42 lõige 3	-
Artikkel 43	Artiklid 43–54
Artikkel 44	Artikkel 65
Artikkel 45	Artikkel 66
Artikli 45 lõige 1	Artikli 66 lõige 1
Artikli 45 lõige 2	Artikli 66 lõige 2
Artikli 45 lõige 3	Artikli 66 lõige 3
Artikli 45 lõige 4	Artikli 66 lõige 4
-	Artikli 66 lõige 5
Artikli 45 lõige 5	Artikli 66 lõige 6
Artikkel 46	Artikkel 67
Artikli 46 lõige 1	Artikli 67 lõige 1

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
Artikli 46 lõike 1 punkti a alapunkt i	Artikli 67 lõike 1 punkt b
Artikli 46 lõike 1 punkti a alapunkt ii	Artikli 67 lõike 1 punkt a
Artikli 46 lõike 1 punkti a alapunkt iii	-
Artikli 46 lõike 1 punkti a alapunkt iv	-
Artikli 46 lõike 1 punkt b	-
Artikli 46 lõike 1 punkt c	Artikli 67 lõike 1 punkt d
Artikli 46 lõike 2 esimene lõik	Artikli 67 lõige 2
Artikli 46 lõike 2 teine lõik	-
Artikli 46 lõige 3	Artikli 67 lõige 3
-	Artikli 67 lõige 4
-	Artikli 67 lõige 5
Artikli 46 lõike 4 esimene lõik	-
-	Artikli 67 lõige 6
Artikli 46 lõike 4 teine lõik	-
-	Artikkel 68
-	Artikli 68 lõige 1
Artikli 46 lõige 5	Artikli 68 lõige 2
Artikli 46 lõige 6	Artikli 68 lõiked 3 ja 4
Artikli 46 lõike 6 punkt a	Artikli 68 lõike 3 punkti a alapunktid i ja ii
Artikli 46 lõike 6 punkt b	Artikli 68 lõike 3 punkt b
Artikli 46 lõike 6 punkt c	-
Artikli 46 lõike 6 punkt d	-

Direktiiv 2013/32/EL	Käesolev määrus
-	Artikli 68 lõike 3 punktid c ja e
Artikli 46 lõige 7	Artikli 68 lõiked 4 ja 5
Artikli 46 lõige 8	Artikli 68 lõike 5 punkti d alapunktid i ja ii
Artikli 46 lõige 9	-
Artikli 46 lõige 10	Artikkel 69
Artikli 46 lõige 11	-
Artikkel 47	Artikkel 70
Artikkel 48	Artikli 7 lõige 1
Artikkel 49	Artikkel 71
-	Artikkel 72
-	Artikkel 73
-	Artikkel 74
-	Artikkel 75
-	Artikkel 76
Artikkel 50	Artikkel 77
Artikkel 51	-
Artikkel 52	-
Artikkel 53	Artikkel 78
Artikkel 54	Artikkel 79
Artikkel 55	